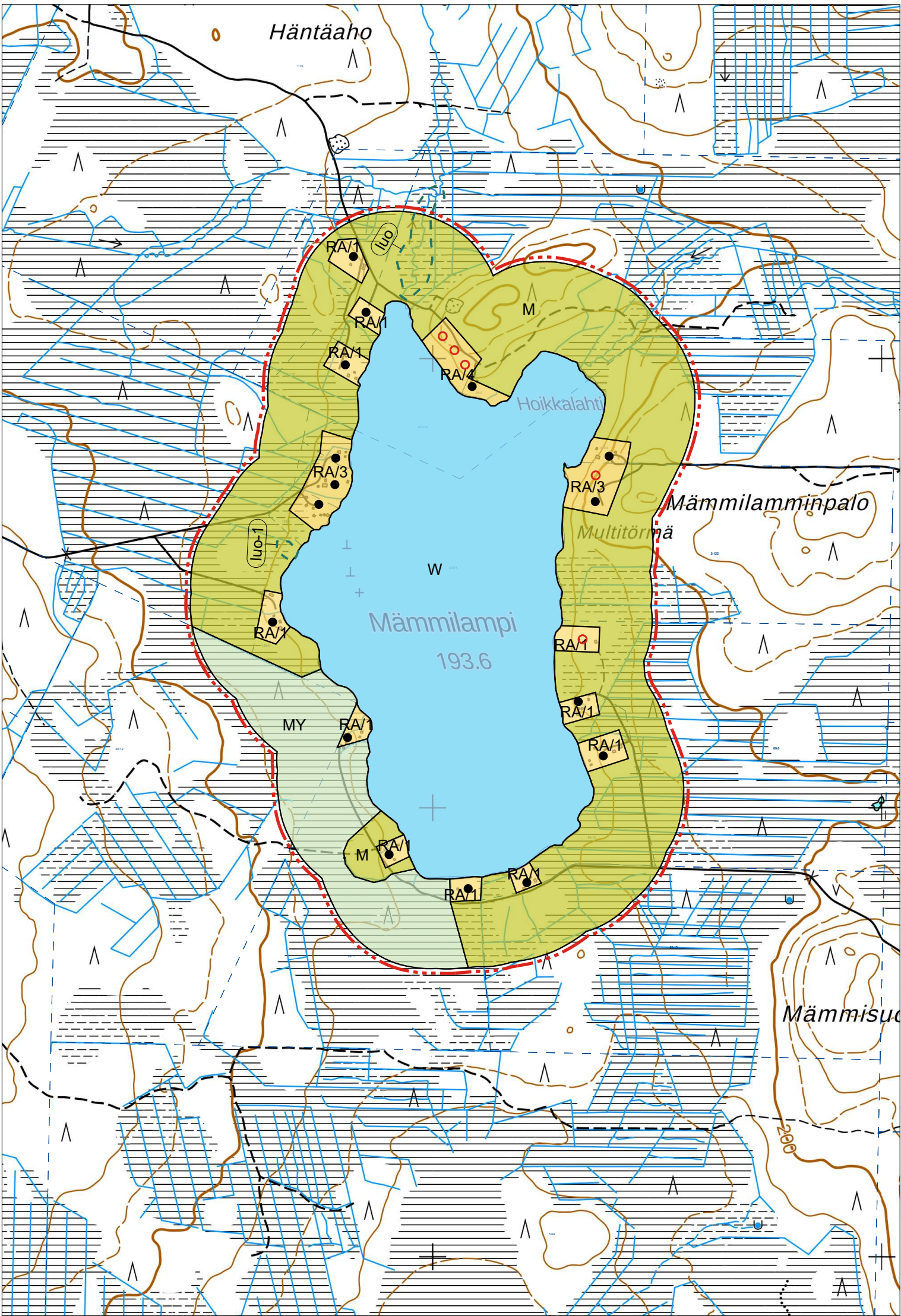
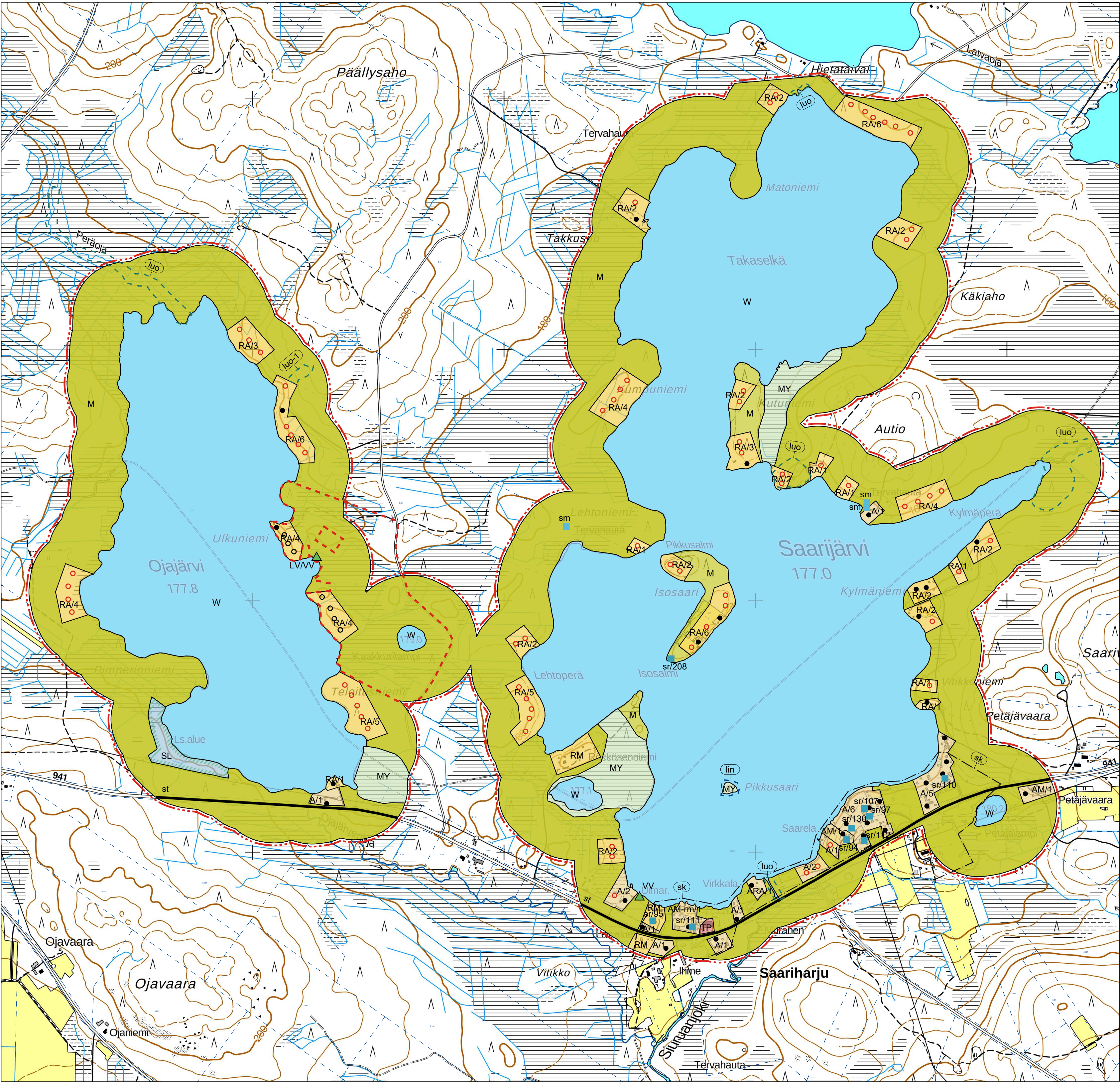

RANUAN KUNTA
SIMOJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN
PÄIVITTÄMINEN JA LAAJENNUS
OSA D

Kuopiossa 13.5.2022

Timo Leskinen
DI

Heli Jokela
YTM

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan _____.202_ __ §:n kohdalla hyväksynyt tämän rantaosayleiskaavan.

Ranualla _____.202_

Ranuan kunta Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa D	Nähtävillä _____.202_ (luonnos) _____.202_ (ehdotus) Kunnanvaltuusto _____.202_ § __		
	Suunnitteluala, työnumero, mittakaava YKS P41004 1:10 000		
Päiväys 13.5.2022 Pääsuun. Timo Leskinen		Suun./Piirt. Heli Jokela Yhteyshenkilö Timo Leskinen	

Ranuan kunta

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa D

Yleiskaavamerkinnät ja määräykset:

A/1**Asuinalue**

Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinrakennuksia ja tarvittavia varasto-, sauna-, huolto-, talous-, tms. rakennuksia.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 350 k-m². Yhdelle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään II-kerroksisen asuinrakennuksen. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

AM/1**Maatilojen talouskeskusten alue**

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja tukevaa rakentamista asuin-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

AM-rm/1**Maatilojen talouskeskusten alue, jolla on maatilamatkailua**

Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja (erityisesti matkailua) tukevaa rakentamista asuin-, loma-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talousskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

ARA/1

Rantarakennusalue

Alue on tarkoitettu vakituiseen asumiseen tai loma-asumiseen. Rakennuspaikan käyttötarkoitus määräytyy rakennusluvan yhteydessä rakennuspaikkakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset. Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 k-m² ja lomarakennuspaikalla 250 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

RA/1

Loma-asuntoalue

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Kullekin rakennuspaikalle saa sijoittaa yhden loma-asunnon sekä rantasaunan ja tarpeelliset varistorakennukset.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 250 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

RM

Matkailupalvelujen alue

Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille.

Alueelle voidaan yleiskaavan perusteella lisärakentaa enintään 10 % yleiskaavan voimaantulohetkellä käytetystä rakennusoikeudesta, kuitenkin vähintään 80 k-m². Merkittävämpi lisärakentaminen tulee ratkaista ranta-asemakaavalla.

TP

Työpaikka-alue

▲ LV/VV

Venevalkama / uimaranta

▲ VV

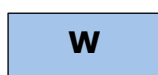
Uimaranta

Luonnonsuojelualue

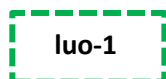
Luonnonsuojelulain nojalla toteutettu tai toteutettava alue.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue

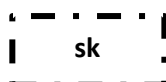
Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön. Aluetta voidaan käyttää ranta-alueen ulkopuolella haja-asutusluonteiseen asutukseen sekä ulkoiluun ja virkistykseen pääasiallista käyttötarkoitusta vaikeuttamatta.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja**Vesialue**

st

Seututie**Ranta-asemakaava-alue****Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue****Metsälain 10 §:n mukainen kohde**

Kohteen raja-alue on ohjeellinen. Ajantasainen ja tarkka tieto kohteista on tarvittaessa tarkistettava metsälakia valvovalta viranomaiselta (Suomen Metsäkeskus).

Linnustoltaan arvokas alue**Natura-2000 verkostoon kuuluva alue****Kyläkuvallisesti tärkeä alue**

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

sm 	Muinaismuistokohde Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
sr/151 	Arvokas rakennus tai rakennusryhmä Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemakuvan kannalta paikallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä, jonka ominaispiirteet suositellaan säilyttämään. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä suositellaan noudatettavan entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät. Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon ja kaavaselostukseen.
	Olemassa olevan vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon likimääräinen sijainti.
	Voimassa olevan rantayleiskaavan tai ranta-asemakaavan mukaisen rakentamattoman vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon ohjeellinen sijainti.
	Uuden vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon ohjeellinen sijainti.
	Alueen raja
	Osa-alueen raja
	Ohjeellinen osa-alueen raja
	10 m yleiskaava-alueen ulkopuolella oleva viiva

Yleismääräykset:

Rakentaminen

Rantaosayleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvut maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesti rantavyöhykkeellä oleville A-, AM-, AM/rm-, ARA-, RA- ja RM-rakennusalueille sekä 44 §:n mukaisesti rantavyöhykkeen ulkopuolisille vastaaville rakennusalueille, ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Rantavyöhykkeelle sijoituvilta M-, MY-, MU-alueilta rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty rakennusalueille.

Rakennusten etäisyydet keskiveden mukaisesta rantaviivasta:

- saunarakennus (koko enintään 15 k-m²) vähintään 15 metriä
- saunarakennus (koko yli 15 k-m²) vähintään 20 metriä
- muut rakennukset vähintään 20 metriä (venevajaa tai enintään 10 m² grillikatosta lukuun ottamatta)

Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja luonnonmukaiseen värytykseen siten, etteivät rakennukset näy häiritsevästi vesistöön ja vastarannalle. Rakennukset tulee pyrkiä sijoittelemaan rakennuspaikalle pihapiirimäisesti. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.

Rakennusten alimmat kastumiselle arat rakenteet tulee sijoittaa yksi metri yläveden (hw) pinnan yläpuolelle.

Rakentamiseen osoitettujen alueiden rajoista voidaan poiketa yleiskaavan yleispiirteisyyden ja pohjakartan tarkkuusvaatimusten puitteissa.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin osoitettu.

Maantien läheisyydessä rakennusmassat tulee sijoittaa siten, että ne suojaavat piha-aluetta liikennemelulta.

Pienissä saarissa (alle 1 ha) sallitaan rakennusten korjausrakentaminen sekä purettavan tai tuhoutuneen rakennuksen korvaava rakentaminen käytetyn rakennusoikeuden puitteissa.

Jätevesien käsittely

Jätevesien käsittely ja johtaminen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla tulee järjestää voimassa olevan lainsäädännön ja kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen.

Jätevesien käsittelytapaa valittaessa tulee huomioida rakennuspaikan maaperä, maastomuodot sekä rakennuspaikan pinta-ala. Rakennusten sijoittamisessa tulee ottaa huomioon jätevesien asianmukaisen esikäsittelyn ja maaperäkäsittelypaikan järjestäminen rakennuspaikalla riittävän etäällä rantaviivasta.

Saarissa (ei tieyhteyttä) ei tule sallia vesikäymälän rakentamista. Suositeltavin käymäläratkaisu on kuivakäymälä.

Jätehuolto

Kiinteiden jätteiden keräyksessä ja käsittelyssä tulee noudattaa kunnan yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

Tiet

Uusien rakennuspaikkojen pääsytiety tulisi johtaa ensisijaisesti olemassa olevien liittymien kautta maantielle. Vierekkäisten rakennuspaikkojen kulku tulisi tapahtua samasta liittymästä. Maanteiden varsilla on haettava uuden liittymän lupa tai liittymän käyttötarkoituksen muutoslupa ennen rakennusluvan myöntämistä.

Metsänkäsitely

Ranta-alueen metsänkäsitelyssä tulee noudattaa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion ranta-alueita koskevia metsänhoitosuosituksia. Erityisesti pienissä (< noin 3 ha) saarissa tulee metsänhoidossa huomioida luonto- ja maisema-arvot.

Ranuan kunta

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa D

Kaavaselostus (luonnos)

13.5.2022

Sisällysluettelo

1	Suunnittelualue.....	1
2	Perustiedot	1
2.1	Suunnittelutilanne	1
2.1.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	1
2.1.2	Maakuntakaava	2
2.1.3	Yleiskaava	4
2.1.4	Asemakaava	4
2.2	Alueen yleiskuvaus	5
2.3	Maanomistus	5
2.4	Yhdyskuntarakenne	5
2.5	Palvelut	6
2.6	Liikenne.....	6
2.7	Ympäristöhäiriöt.....	7
2.8	Tekninen huolto.....	8
2.9	Luonnonympäristö	8
2.9.1	Maaperä ja kallioperä	9
2.9.2	Pohjavedet ja pintavedet.....	9
2.9.3	Maisema ja pinnanmuodot	11
2.9.4	Luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet.....	13
2.9.5	Arvokkaat luontokohteet.....	14
2.10	Kulttuuriympäristö	15
2.10.1	Arkeologinen kulttuuriperintö.....	15
2.10.2	Rakennettu kulttuuriympäristö.....	16
3	Tavoitteet ja mitoituserusteet	19
3.1	Tavoitteet	19
3.1.1	Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet	19
3.1.2	Virkistyskäyttö	19
3.1.3	Elinkeinot, palvelut	20
3.1.4	Liikenne ja infrastruktuuri	20
3.1.5	Rakentaminen.....	20
3.2	Mitoituserusteet.....	20
3.2.1	Mitoitusnormit ranta-alueella	20

3.2.2	Rakennusoikeuden laskentaperiaatteet.....	20
4	Rantayleiskaava ja sen perustelut	22
4.1	Rantayleiskaava	22
4.2	Kokonaismitoitus	22
4.3	Aluevarausten pääperustelut	23
4.3.1	Rakentaminen ja työpaikat.....	23
4.3.2	Virkistys- ja retkeily.....	25
4.3.3	Luonnonympäristö.....	25
4.3.4	Kulttuuriympäristö.....	26
4.3.5	Maa- ja metsätalousmaat.....	27
4.3.6	Ympäristöhäiriöt	27
5	Toteuttaminen	27
5.1	Rantaosayleiskaavan oikeusvaikutukset	27
5.2	Rakennuslupakäsittely rantaosayleiskaava-alueella	28
6	Vaikutusten arviointi	29
6.1	Yleistä	29
6.2	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen.....	29
6.3	Maakuntakaavan suunnittelutavoitteiden toteutuminen	30
6.4	Vaikutuksen luonnonympäristöön	30
6.5	Suunnittelualueen Natura-tarvearvio	30
6.6	Vaikutukset maisemaan	31
6.7	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	31
6.8	Vaikutukset liikenteeseen	31
6.9	Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset.....	32
7	Suunnittelun vaiheet	32

Liitteet:

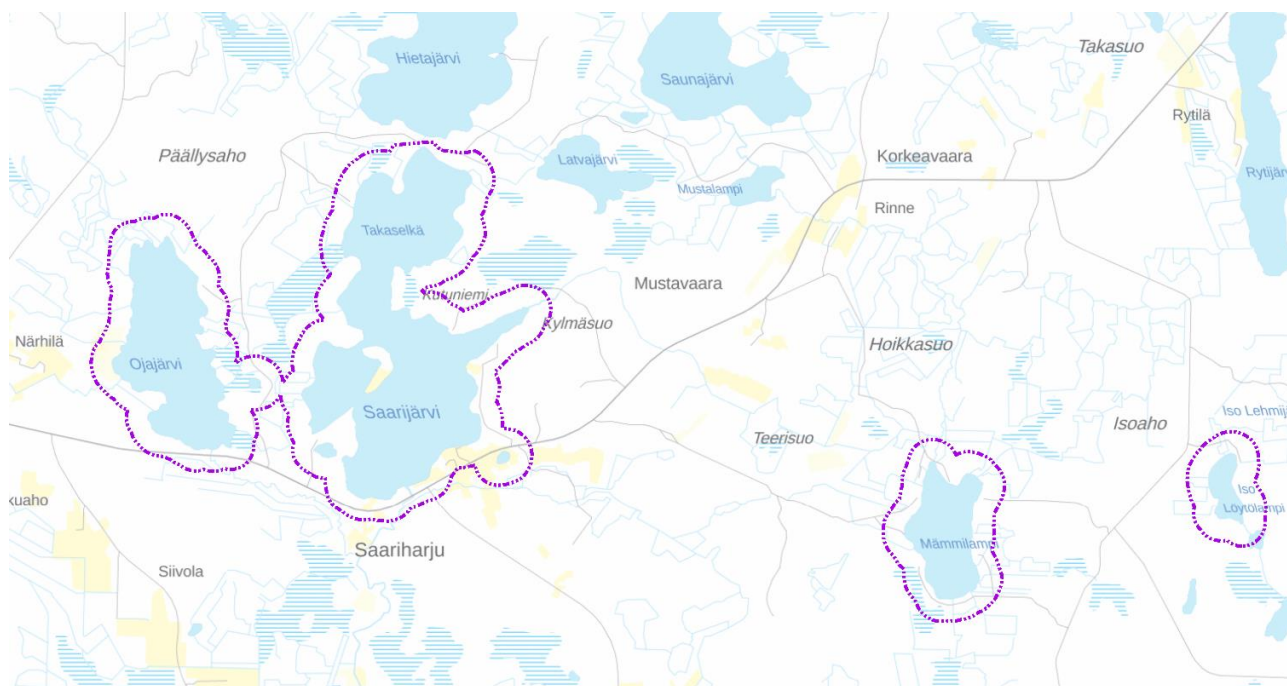
1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. *Luonto- ja maisemaselvitys (liitetään ehdotusvaiheessa)*
3. Arkeologinen inventointi
4. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi
5. Mitoitustaulukko ja -kartta
6. 1. viranomaisneuvottelun muistio
7. *Valmisteluvaiheen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)*
8. *Kaavaehdotuksen palaute ja vastineet (liitetään myöhemmin)*

13.5.2022

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa D

1 Suunnittelualue

Suunnittelualue käsittää Saarijärven, Ojajärven, Kaakkurinlammen, Petäjälammen, Mämmilammen ja Iso Löytölammen ranta-alueet Ranuan kunnan itäosassa. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 10,36 km²

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen raja violetilla katkoviivalla.

2 Perustiedot

2.1 Suunnittelutilanne

2.1.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (Valtioneuvoston päätös 14.12.2017, voimaantulo 1.4.2018) tarkoituksena on edistää hyvän elinympäristön ja kestävä kehityksen toteutumista alueiden käyttöä koskevassa päätöksenteossa. MRL:n 24 § velvoittaa: ”Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.”

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

13.5.2022

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Simojärven rantaosayleiskaavaa koskevat erityisesti tavoitteiden seuraavat asiakokonaisuudet:

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viher-alueverkoston jatkuvuudesta.

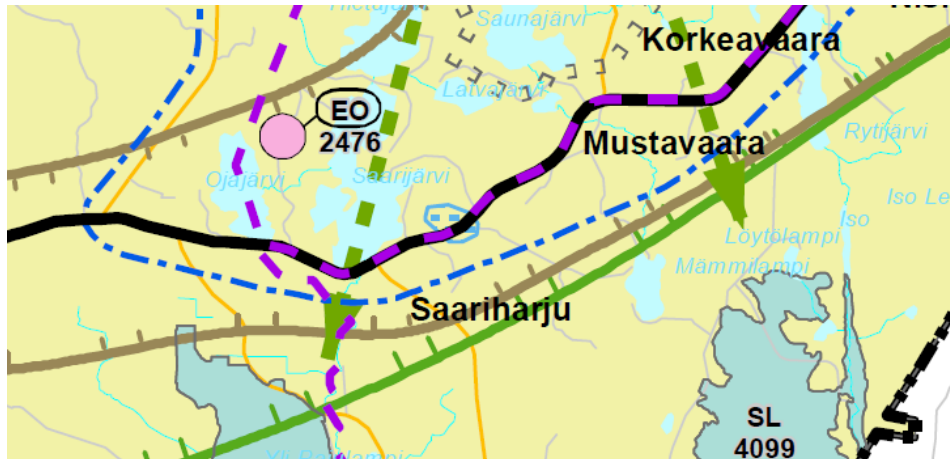
2.1.2 Maakuntakaava

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.5.2022. Maakuntakaava kumoaa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavat sekä Rovaniemen vaihemaakuntakaavan.

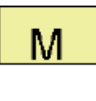
Suunnittelualueita koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät:

- maaseudun kehittämisen kohdealue (mk)
- matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kohdealue (mv)
- maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- luonnonsuojelualue (SL)
- kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue tai kohde (ma)
- paliskunnan raja / esteita
- ekologinen yhteystarve

13.5.2022

Kuva 2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta (2022).

	MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. <i>Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.</i>
	MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE Merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. <i>Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.</i>
	EKOLOGINEN YHTEYSTARVE Merkinnällä osoitetaan ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä. <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät yhteydet.</i>
	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin.

13.5.2022

— — —	PALISKUNNAN RAJA / ESTEAITA Merkinnällä osoitetaan paliskuntien välinen raja tai esteaita. <i>Moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa paliskunnan esteaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.</i>
SL	LUONNONSUOJELUALUE Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000 -verkostoon sisällytettyjä alueita.
ma 	KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet. <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.</i> <i>Kohteeseen tai alueeseen merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</i>

2.1.3 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

2.1.4 Asemakaava

Suunnittelualueella on yksi ranta-asetmakaava: Ulkuniemen ranta-asetmakaava 24.8.1994 ja muutos 22.8.2000. Ranta-asetmakaava-alue sijaitsee Ojajärven itärannalla.

Kuva 3. Ulkuniemen ranta-asetmakaava-alueen sijainti.

13.5.2022

Kuva 4. Ote Ulkuniemen ranta-asemakaavasta.

2.2 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Ranuan kunnan itäosassa Simojärven eteläpuolella. Suunnittelualue käsittää Saarijärven, Ojajärven, Kaakkurinlammen, Petäjälammen, Mämmilammen ja Iso Löytölammen ranta-alueet. Suunnittelualueella on jonkin verran olemassa olevaa loma-asutusta ja vakituista asutusta. Alueen rakentamattomat rannan osat vaihtelevat soisesta metsäiseen.

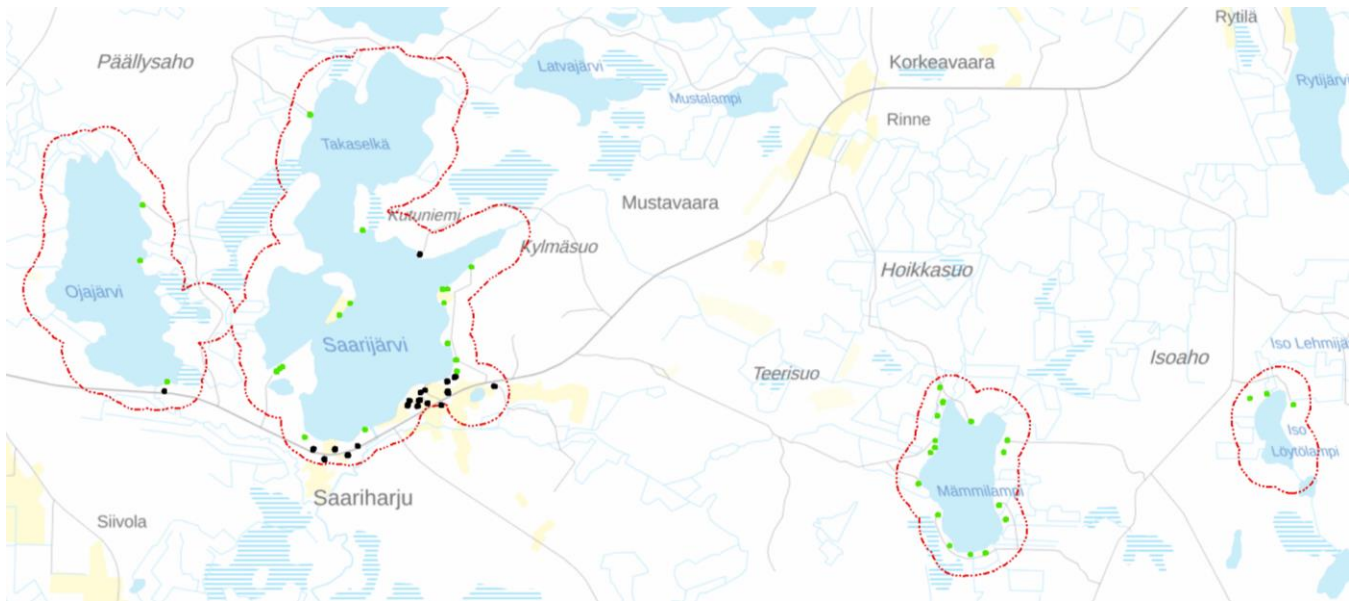
2.3 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisomistuksessa.

2.4 Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualueella on Maanmittauslaitoksen maastotietokannan perusteella 38 lomarakennusta ja 19 vakituista asuinrakennusta. Vakituinen asutus sijoittuu Saarijärven eteläosaan. Loma-asutus sijoittuu pääosin Saarijärven keskiosaan, Mämmilammen rannoille sekä Iso-Löytölammen pohjoisrannalle. Tilastokeskuksen ruututietokannan 2020 (250mx250m) mukaan alueella asuu vakituisesti 33 henkilöä.

13.5.2022

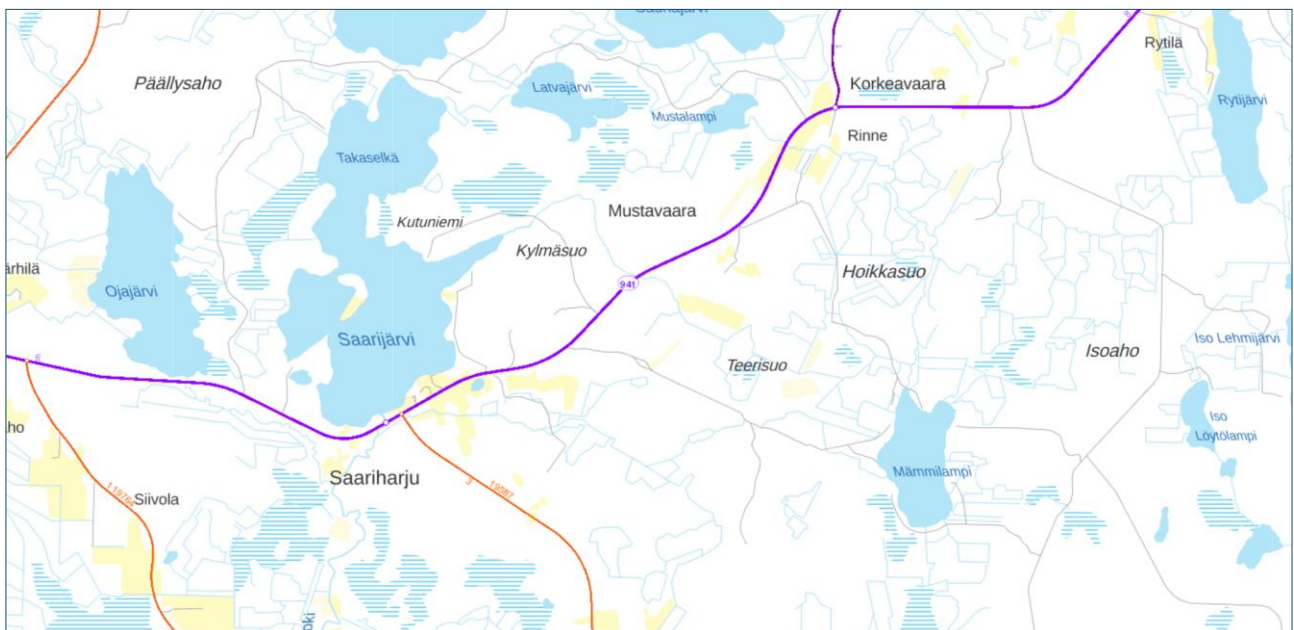
Kuva 5. Asuinrakennusten (mustalla) ja loma-asuntojen (vihreällä) sijoittuminen suunnittelualueella (punainen raja) (Maastotietokanta, MML).

2.5 Palvelut

Palvelut haetaan Ranuan keskustasta, jonne on matkaa suunnittelualueelta noin 30 kilometriä.

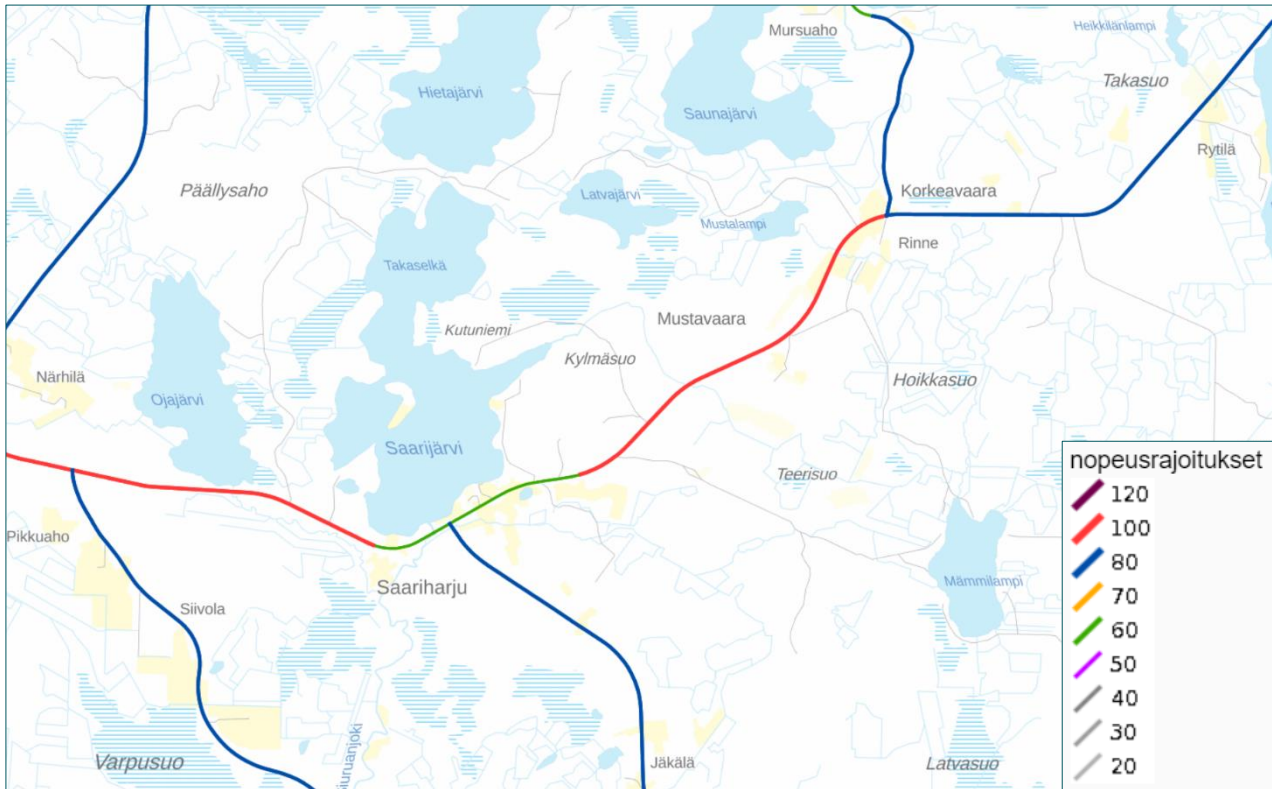
2.6 Liikenne

Ojajärven ja Saarijärven eteläpuolelta kulkee seututie 941 (Posiontie), jonka liikennemäärä suunnittelualueen kohdalla on 436 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kuva 6. Maantiet suunnittelualueen läheisyydessä (Väylävirasto 2020).

13.5.2022

Kuva 7. Maanteiden nopeusrajoitukset suunnittelualueella ja sen läheisyydessä (Väylävirasto 2020).

2.7 Ympäristöhäiriöt

Liikenteen melu

Meluntorjuntaa ohjaavat Suomessa Valtioneuvoston päätöksen VNp 993/1992 mukaiset seuraavat melutason ohjearvot:

Ulkona	LAeq, klo 7-22	LAeq, klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välitörmässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB ¹⁾
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, taajamien ulkopuoliset virkistysalueet ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB

¹⁾ Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB.

Laskennalliset melualueet on määritetty Ympäristöministeriön ympäristönsuojeluosaston ohjeen 6/1993: Tieliikenteen laskentamalli mukaisesti. Melualueet on määritetty Väyläviraston kullekin tieosalle ilmoittamien vuoden 2020 liikennemäärien ja nopeusrajoitusten perusteella. Oletuksena on tien sijainti 1 m penkereellä.

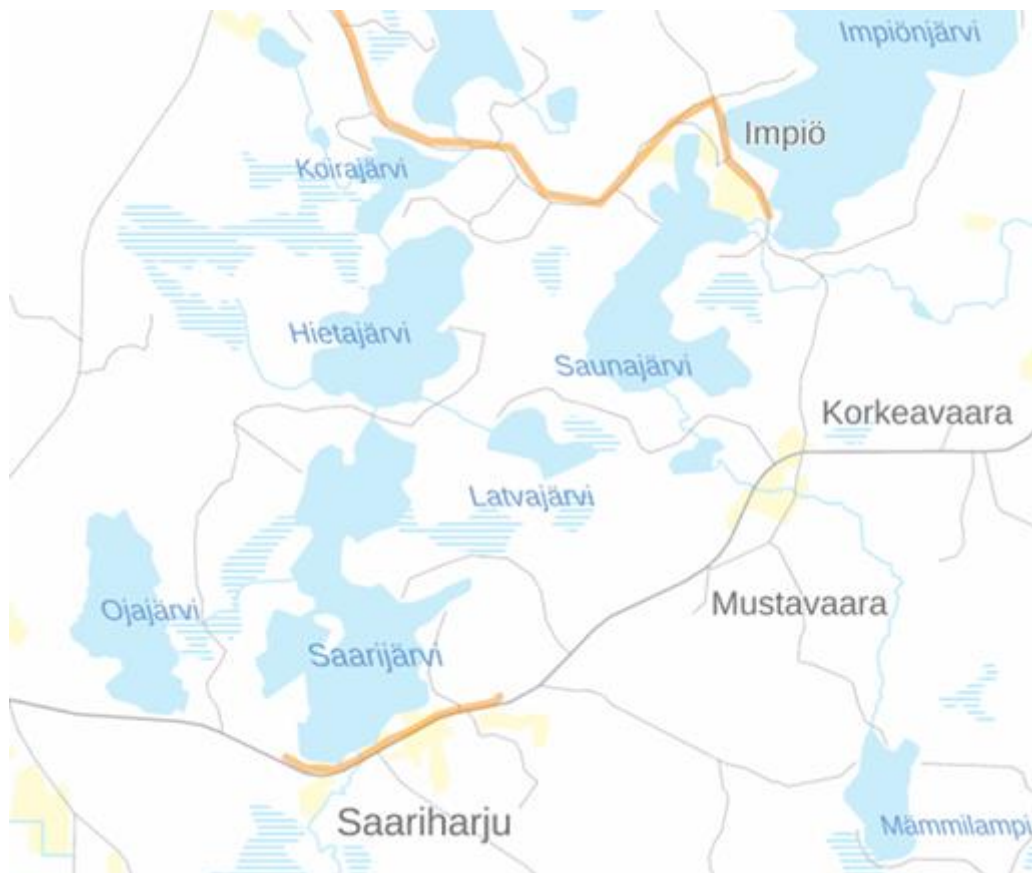
Melun lähtötaso Posiontiellä 60 km/h-alueella on päivällä 61,7 dB ja yöllä 54,3 dB. Asuinrakennusalueiden osalta 55 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu noin 40 metrin päähän tiestä ja uusien asuinalueiden 45 dB:n yöajan melualue noin 50 metrin päähän tiestä. Lomarakennuspaikkojen 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu hieman yli 100 metrin päähän tiestä ja lomarakennuspaikkojen 40 dB:n yöajan melualue hieman alle 100 metrin päähän.

13.5.2022

Melun lähtötaso Posiontiellä 100 km/h-alueella on päivällä 67,0 dB ja yöllä 59,6 dB. Asuinrakennus-alueiden osalta 55 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu noin 60 metrin päähän tiestä ja uusien asuinalueiden 45 dB:n yöajan melualue vajaan 100 metrin päähän tiestä. Lomarakennuspaikkojen 45 dB:n laskennallinen päiväajan melualue ulottuu noin 200 metrin päähän tiestä ja lomarakennuspaikkojen 40 dB:n yöajan melualue noin 150 metrin päähän.

2.8 Tekninen huolto

Suunnittelualueella on vesijohtoverkostoa Saariharjun kylän alueella.

Kuva 8. Vesijohtoverkoston päälinjat

Sähköverkon päälinja kulkee Saarijärven ja Ojajärven eteläpuolta Posiontien linjaa mukaillen.

2.9 Luonnonympäristö

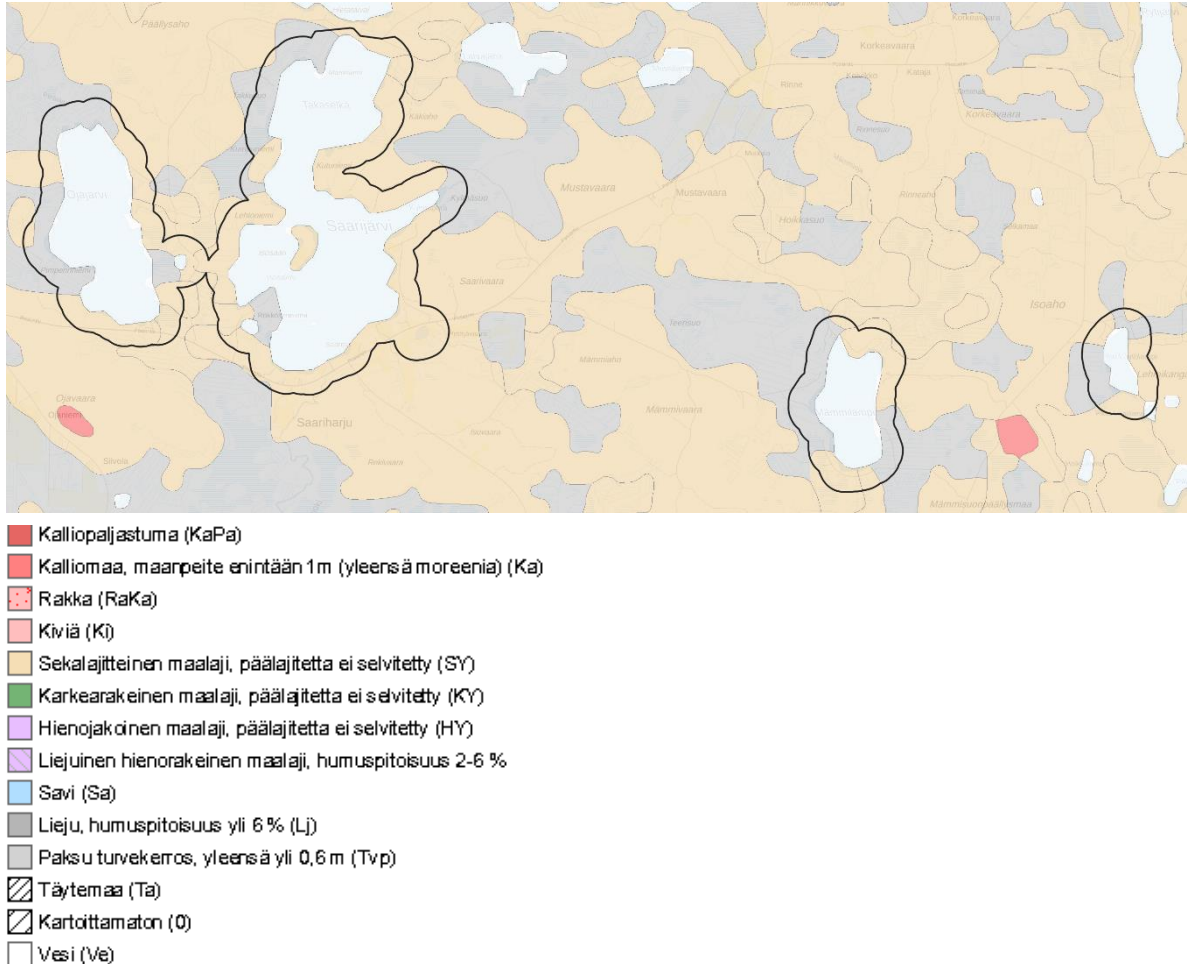
Kaavatyötä varten on laadittu luonto- ja maisemaselvitys (FCG 2022). Selvityksen raportti liitetään kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa. Selvityksen maastotyöt on suoritettu kesän 2021 aikana. Selvityksessä alueen ranta-alueiden kasvillisuutta ja luontotyyppejä on inventoitu. Koko kaava-alueen pesimälinnustoa on tarkasteltu pesimäkauden aikana havainnoimalla alueen vesi- ja rantalinnustoa sekä rantametsien ja talousmetsien maalinnustoa alueen luontotyyppi-inventointien yhteydessä. Direktiivilajiston osalta inventointien yhteydessä selvitettiin liito-oravan esiintymistä kaava-alueella. Maisemaselvitys perustuu olemassa olevaan aineistoon, karttatarkasteluihin sekä maastoinventointiin.

13.5.2022

Kaavaseloistusta täydennetään luonnonympäristön ja maiseman osalta kaavaehdotusvaiheessa.

2.9.1 Maaperä ja kallioperä

Suunnittelualueen maaperä on moreenia (sekalajitteinen maalaji, päälaajitetta ei selvitetty) ja soiden turvemaita. Kallioperä on kokonaisuudessaan tonaliittista gneissia.

Kuva 9. Maaperä suunnittelualueella.

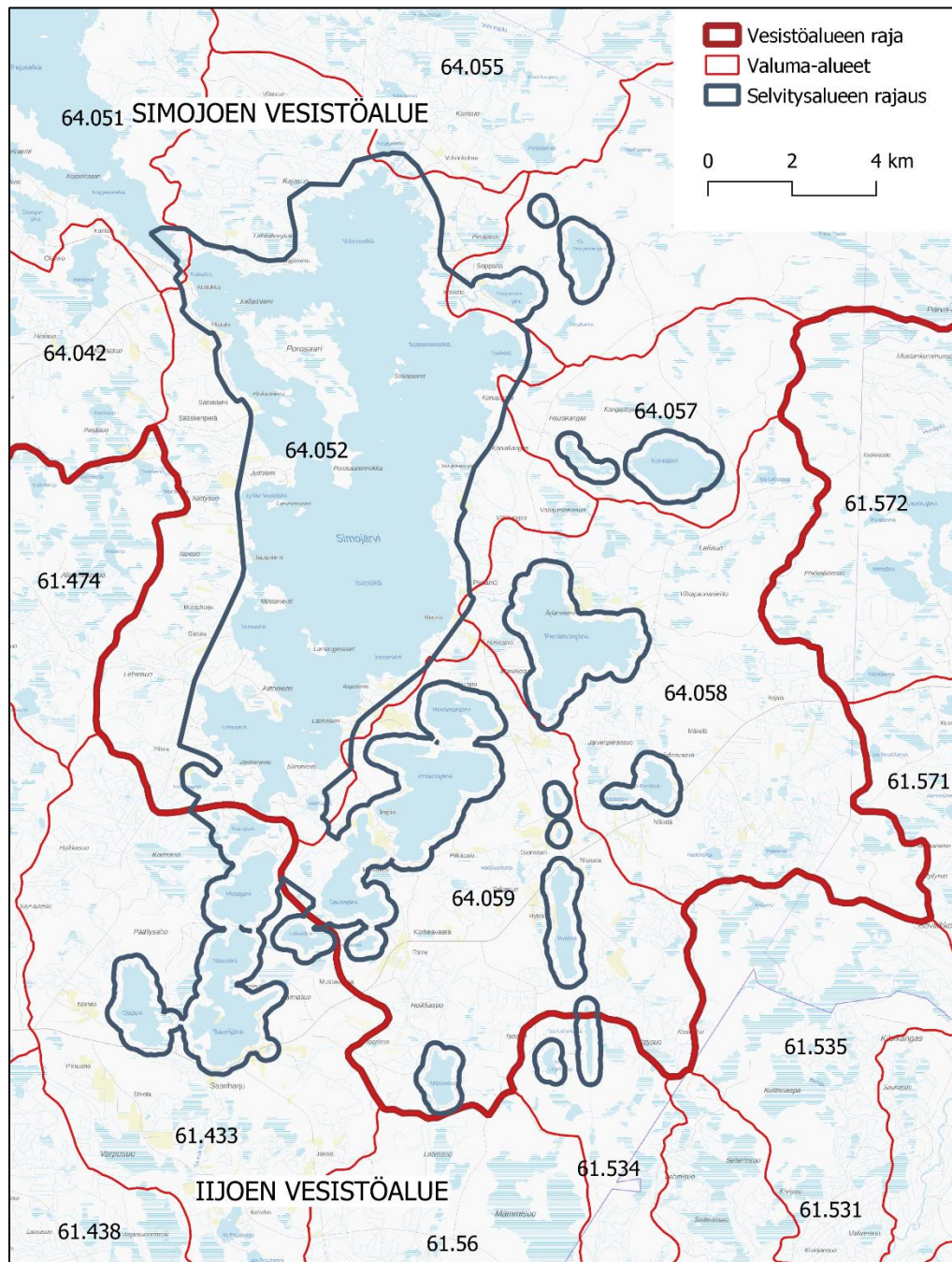
2.9.2 Pohjavedet ja pintavedet

Suunnittelualue kuuluu Mämmilammen osalta Simojoen vesistöalueeseen (64) ja Impiönjärven valuma-alueeseen (64.059). Muilta osin suunnittelualue kuuluu Iijoen vesistöalueeseen (61) ja Siuruanjoen yläosan valuma-alueeseen (61.433) tai Sulkavanjärven valuma-alueeseen (61.534).

Suunnittelualueen pintavesien ekologinen tila on hyvä (Vesikartta 2019, SYKE).

Suunnittelualueelle ei sijoitu pohjavesialueita.

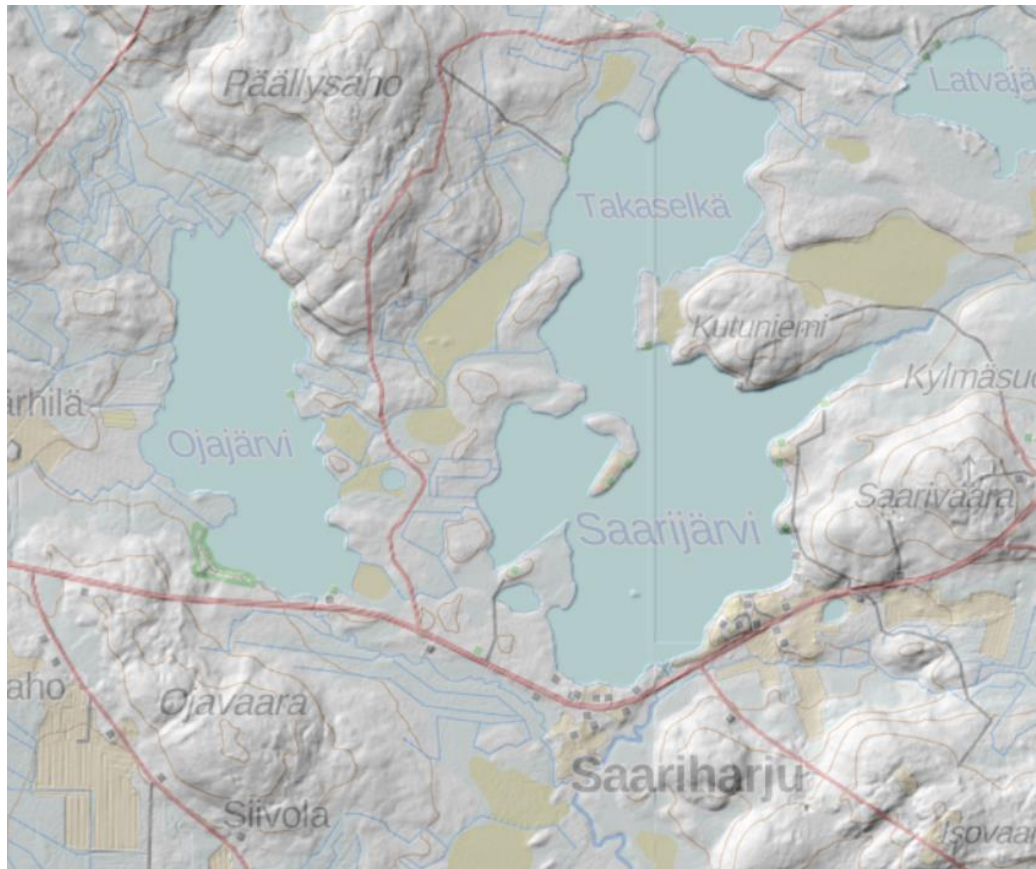
13.5.2022

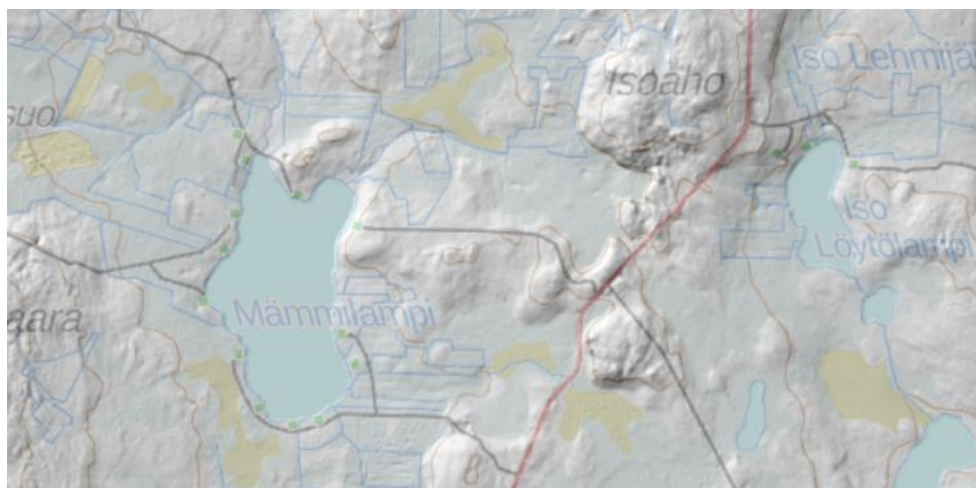
Kuva 10. Vesistöalueet sekä valuma-aluejako.

13.5.2022

2.9.3 Maisema ja pinnanmuodot

Kuva 11. Suunnittelualueen pinnanmuodot (Ojajärvi ja Saarijärvi) (Rinnevarjostusaineiston ja maastokartan yhdistelmä, MML)

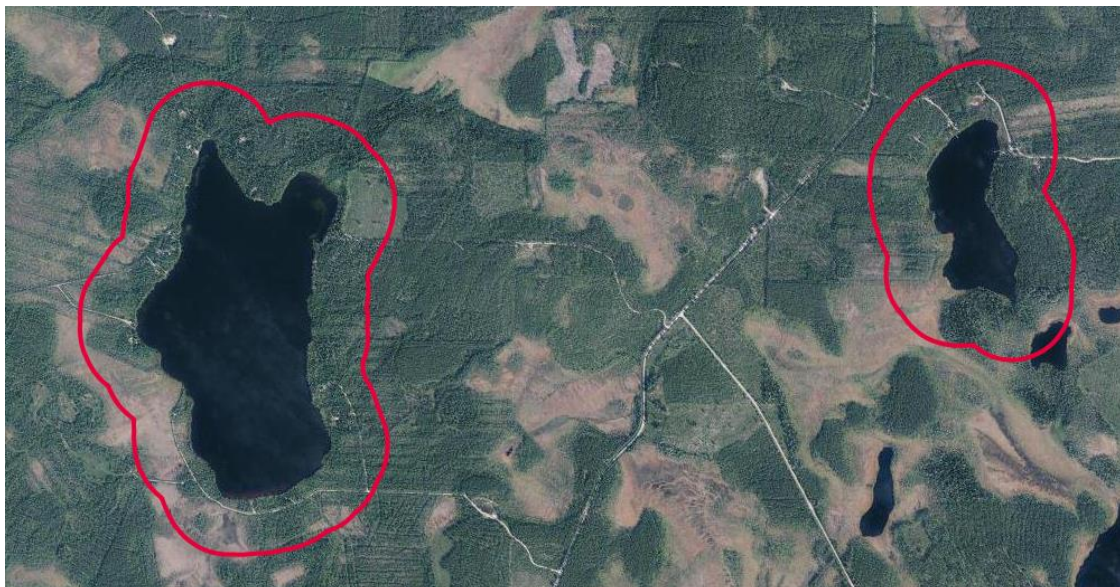

Kuva 12. Suunnittelualueen pinnanmuodot (Mämmilampi ja Iso Löytölampi) (Rinnevarjostusaineiston ja maastokartan yhdistelmä, MML)

13.5.2022

Kuva 13. Ortoilmakuva suunnittelualueesta (Ojajärvi ja Saarijärvi)

Kuva 14. Ortoilmakuva suunnittelualueesta (Mämmilampi ja Iso Löytölampi)

13.5.2022

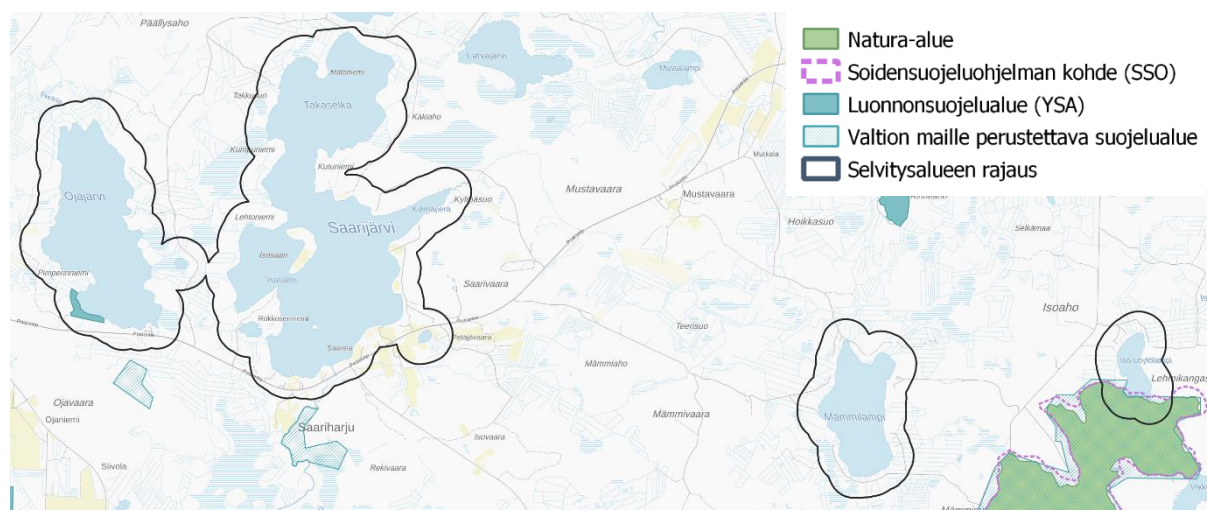
Suunnittelualueesta suurin osa kuuluu maakuntakaavassa osoitettuun maakunnallisesti arvokkaaseen Simojärven eräntäntimaisen alueeseen. Aluetta on kuvassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava-aineiston Aluekuvaukset-liitteessä 1 (2022) seuraavasti:

Alueen nimi:	SIMOJÄRVEN ERÄNTÄNTIMAISEMA
Sijainti ja kuvaus:	Simojärvi on suuri erämaajärvi, jonka rannoilla on hajallaan pieniä tilakeskuksia sekä suhteellisen paljon lomamökkejä. Alueella on rikas arkeologinen kulttuuriperintö. Simojärven alue on vaihtumismäyhykettä lännen suomaastojen ja idän vaara-alueiden välillä. Alueella on asuttu ja liikuttu jo kivikaudelta lähtien, mistä ovat todisteena muun muassa runsaat asuinpaikkalöydöt ja pyyntikuopat. 1500-luvulla kemiläiset ja iiläiset käyttivät Simojärveä kalastuspaikkana, ja 1600-luvulla talonpoikaisasutus alkoi yleistyä alueella. 1800-luvun lopussa puunjalostusteollisuus tarvitsi runsaammin raaka-ainetta ja savotat ulottuivat myös Simojärven ympäristöön. Nykyisin alueella on myös matkailijoita ja kalastajia palvelevia majoituspalveluita sekä laajahko reittiverkosto. Järven ympäristö on erityisesti kaunis luontokohde ja järvi itsessään suosittu kalastuskohde. Alueeseen sisältyy valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö 2009 -kohde Putkivaaran kylä.
Varausperuste:	Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Etelä- ja Keski-Lapin arvokkaiden maisema-alueiden inventointi 2011–2013.
Kehittämisperiaate:	Turvataan kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen. Kehitetään virkistys- ja matkailukohteena.

2.9.4 Luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet

Suunnittelualueelle Iso Löytölammen eteläosaan sijoittuu Mämmisuo Natura-alue (FI1301209), joka on liitetty Suomen Natura 2000 -suojeluverkostoon luontodirektiivin perusteella (SAC-alue). Alueen pinta-ala on 1313 ha. Suojelun perusteena ovat luontotyytit: humuspitoiset järvet ja lammet, vaihtumissuot ja rantasuot, fennoskandian lähteet ja lähdesuot, aapasuot, borealiset luonnonmetsät, puustoiset suot. Mämmisuo on aapasuokokonaisuus koostuen pääosin rimp- ja kalvakkanevoista sekä suosaarekoiden ja reunakankaiden rämevyöhykkeistä. Latvapurojen varsilla paikoin korpea. Hyvä lintusuo. Tärkeä Pohjois-Pohjanmaan aapasuoalue. Mämmisuo kuuluu soidensuojeluohjelmaan (SSO120475). Alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulla.

Ojajärven länsirannalle sijoittuu yksityismaiden luonnonsuojelualue Ojajärven luonnonmetsä (YSA207190).

Kuva 15. Luonnonsuojelualueet, Natura-alueet ja soidensuojeluohjelman alueet.

13.5.2022

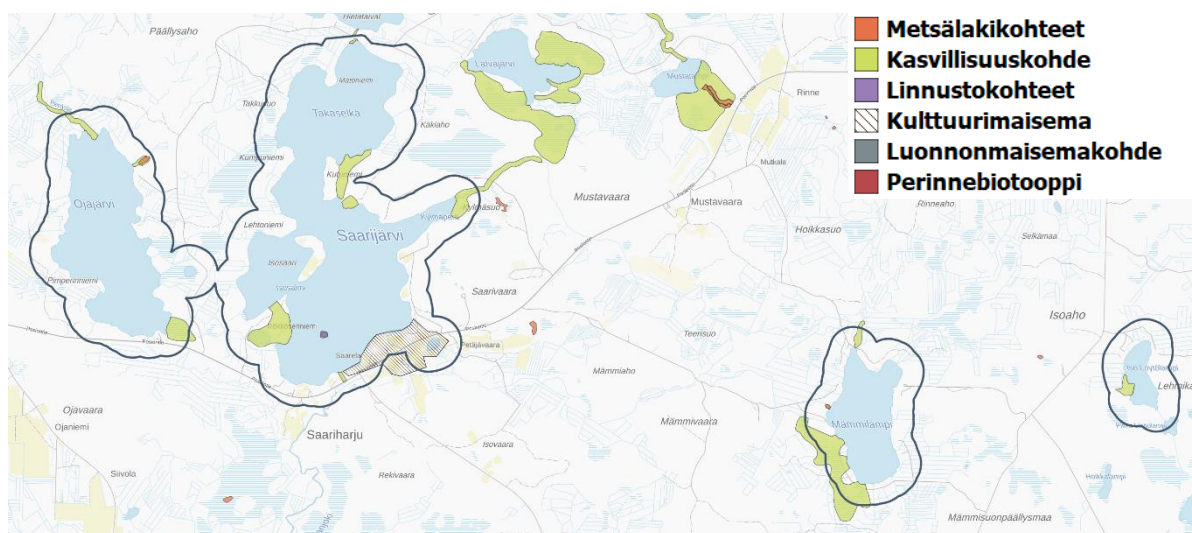
2.9.5 Arvokkaat luontokohteet

Taulukko 1. Osa-alueen D luontokohteet, kuvaukset, arvoluokituksen perusteet ja lajistohuomiot.

Nro	Nimi	Arvoluokka, kohteen kuvaus	Peruste	Lajisto, huomiot
1	Iso Löytölammen rantarämeet, Iso-Löytölampi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Luonnontilaiset rantarämeet (IR, LkR) rajoittuvat etelässä Mämmisuon Natura-alueeseen.	Uhanalaiset luontotyytit Natura-alue	lyhytkorsirämeet (NT/-) isovarpurämeet (NT/-)
2	Mämmiojan puronvarsilento ja korpi, Mämmilampi	<i>Monimuotoisuutta turvaava kohde</i> Havulehtipuusekametsä metsäkurjenpolvi-metsäimmarretyypin (GDT) tuoretta lehtoa. Korpiosa mustikkakorpea. Uudistuskypä puusto. Mämmiojassa virtavesien lohikalakanta.	Metsäl 10§ uhanalaiset luontotyytit	Tuoreet keskivinteiset lehdot ((VU/NT) Aitokorvet (EN/VU)
3	Mämmilammen noro, Mämmilampi	<i>Monimuotoisuutta turvaava kohde</i> Metsälain erityisen tärkeänä elinympäristönä Metsäkeskuksen rajaama noro. Noroa reunustava korpi on puustoltaan 160-vuotiaasta kuusimetsää. 0,16 ha	Metsäl 10§	Pienveden lähiympäristö
4	Mämmilammen suot, Mämmilampi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Luonnontilaiset suot (LkN, LkR, IR). Kuikan todennäköinen pesintä rantasuolla. Lomarakennuksille menevät tiet pirstovat kohdetta	Lintudirektiivi Uhanalaiset luontotyytit	kuikka (DIR)
5	Siuruanjoen koski, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Siuruanjoessa on virtavesien lohikalakanta	Maisema	
6	Pikkusaari, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Linnustokohde. Kuikan todennäköinen pesintä saarella. Saarella on myös maisemallista arvoa.	Lintudirektiivi Maisema-arvo	Kuikka (DIR)
7	Kylmäoja ja Kylmäperän rantasuot, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Luonnontilainen uoma virtaa suon halki. Puron varrella pajuluhtaa, luhtaista saranevaa. Rantasuot isovarpu- ja lyhytkorsirämettä, jossa nevaosia.	Uhanalaiset luontotyytit Maisema	saranevat (NT/-) isovarpuräme (NT/-)
8	Kutuniemen niitty ja metsälaidun, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta turvaava kohde</i> Perinnebiotooppi. Koiranputkivaltainen tuore niitty ja metsälaidun entistä lammaslaidunta. Kiviröykkiöt reunoilla.	Uhanalainen luontotyyppi Perinnebiotooppi Maisema	Sekametsälaitumet (CR/CR)
9	Kutuniemen räme, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Pääosin luonnontilaista isovarpurämettä, jossa rahkarämeosia. Rannassa kapealti saranevaa. Vanhoja ojituksia reunalla.	Luonnontilaisen kaltaisen suokohde Uhanalaiset luontotyytit	isovarpurämeet (NT/-)
10	Hietataipaleen rantaluhta, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Saraluhtaa ja luontaista rantapensastoa lasku-uoman molemmin puolin.	Metsäl 10 §	

13.5.2022

11	Rökösenniemen suot, Saarijärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Umpeenkasvanut suolampi pullosaravaltasta saranevaa, kalalokin pesintä. Niemen suot karuja rämeitä ja nevoja.	Uhanalaiset luontotyypit	isovarpuräme (NT/-) lyhytkorsiräme (NT/-) lyhytkorsineva (NT/-) saraneva (NT/-)
12	Teloitusniemen räme, Ojajärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Vähäpuustoinen suo (LkN, LkR, reunoilla IR). Reunoilta ojitettu, voimajohto eteläreunassa. Kelkkareitti	Uhanalaiset luontotyypit	isovarpuräme (NT/-) lyhytkorsiräme (NT/-) lyhytkorsineva (NT/-)
13	Ojajärven tihkupinta ja noro, Ojajärvi	<i>Lainsäädännöllä turvattu kohde</i> Tihkupinta, noro ja tihkupintainen suojuotti sekä puustoltaan ympäristöä vanhempi reunusmetsä, palokantoja. Edustavat korvet. Kohteeseen sisältyy metsälakikohteena rajattu tihkupinta (0,38 ha).	VL 2 luku 11 § Metsäl 10 § Uhanalaiset luontotyypit	Pienveden lähiympäristö
14	Peräoja, Ojajärvi	<i>Monimuotoisuutta tukeva kohde</i> Luonnontilainen puro laskee Ojajärven pohjoisosaan.		

Täydennetään ja tarkennetaan ehdotusvaiheessa luontoselvityksen raportin valmistuttua.

2.10 Kulttuuriympäristö

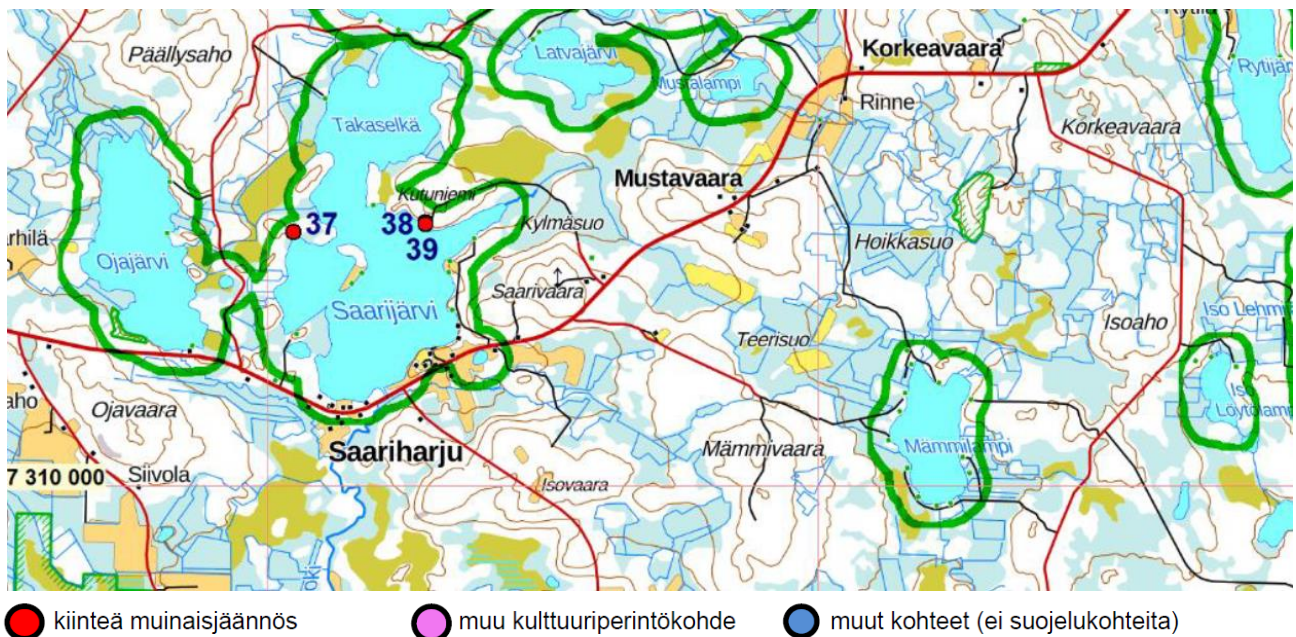
2.10.1 Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueelle on laadittu arkeologinen inventointi Mikroliitti Oy:n toimesta vuosina 2021-2022. Seuraavassa kuvassa ja taulukossa on esitetty suunnittelualueelta löydetty kiinteät muinaisjäännökset. Selvityksen raportti on kaavaselostuksen liitteenä.

13.5.2022

Taulukko 2. Suunnittelualueelle sijoittuvat arkeologiset kohteet.

Nro	Nimi	Ajoitus	Laji	Mj-tunnus	Status
37	Lehtoniemi	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäänös (sm)
38	Autio	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäänös (sm)
39	Autio 2	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)	kiinteä muinaisjäänös (sm)

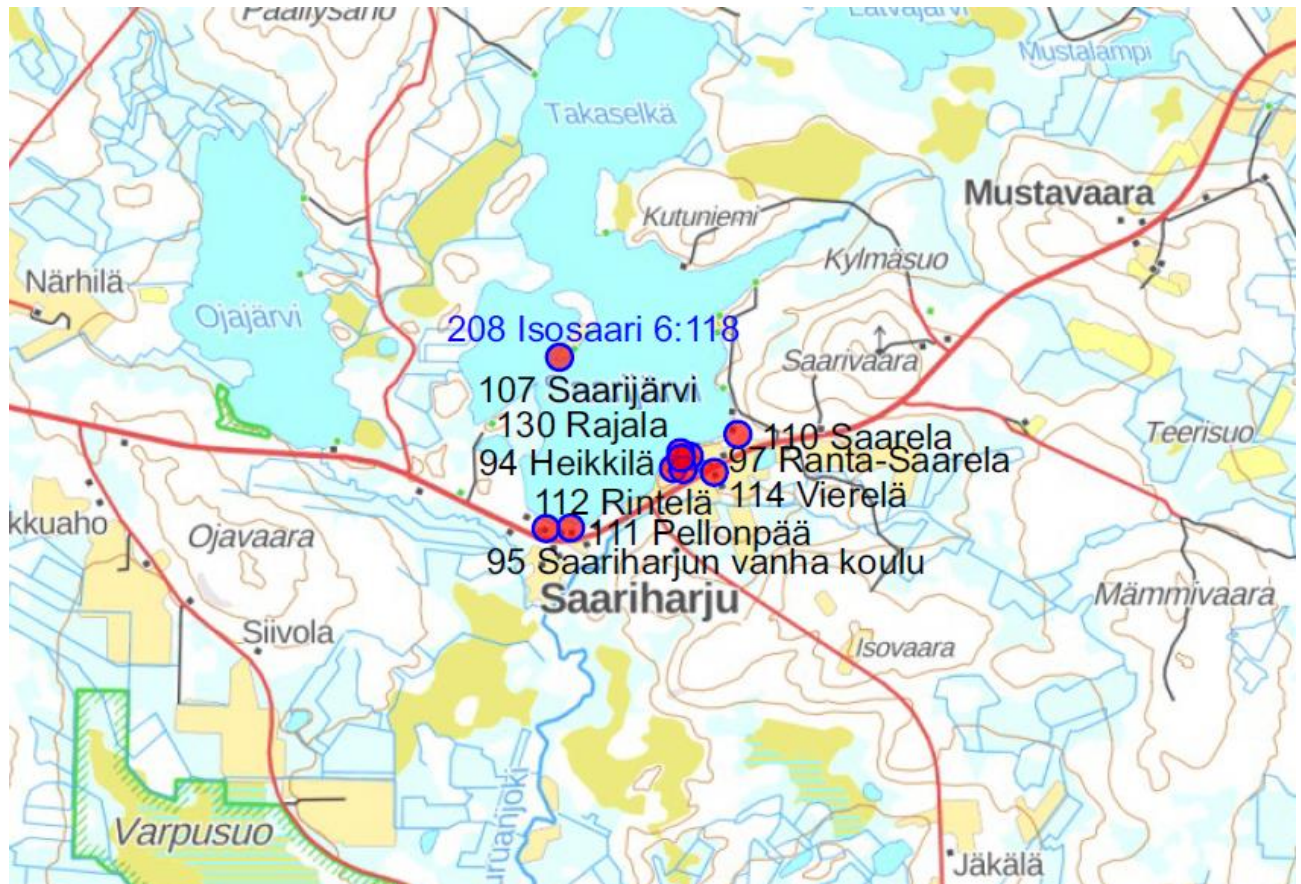

Kuva 16. Arkeologiset kohteet suunnittelualueella (Mikroliitti Oy)

2.10.2 Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelle on laadittu rakennetun kulttuuriympäristön selvitys (Arkkittehtitoimisto Jarmo Lokio Oy 2022). Seuraavassa kuvassa ja taulukossa on esitetty selvityksessä inventoidut kohteet. Selvitys on kokonaisuudessaan kaavaselostuksen liitteenä.

13.5.2022

Kuva 17. Inventoidut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet suunnittelualueella (Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy)

Taulukko 3. Arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet suunnittelualueella.

Kohde	LKYT-luokitus*	Arvo
94. Heikkilä	RH+, H+, M+++	paikallinen
95. Saariharjun vanha koulu	RH+, H++, M+	paikallinen
97. Ranta-Saarela	RH+, H++, M++	paikallinen
107. Saarijärvi	RH+, H++, M+++	paikallinen
110. Saarela	RH+, H+, M+	paikallinen
111. Pellonpää	RH+, H++, M+	paikallinen
112. Rintelä	RH+, H+, M++	paikallinen
130. Rajala	RH+, H+, M+++	paikallinen
208 Isosaari	RH++, H+, M+	paikallinen

* LKYT-luokitus (Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -inventointi 2006-2007): RH = rakennushistoriallinen arvo, H = kulttuurihistoriallinen arvo, M = maisemallinen arvo

13.5.2022

Yksittäisten kohteiden lisäksi Saariharjun kylä muodostaa kulttuuriympäristöalueen, jota on kuvattu selvityksessä seuraavasti:

Saariharjun kylän kulttuuriympäristöaluerajauksessa on mukana kylän keskeiset maisemakuvalliset elementit; kyläkumpu, järvi, peltoalueet ja niitä rajaavat metsänreunat. Nämä maisemakuvalliset elementit yhdessä peräpohjalaistyylisten pihapiirien kanssa muodostavat kaksiosaisen kokonaisuuden; Saari-harjun kyläkummun alueen idässä ja Saariharjun vanhan koulun alueen kulttuuriympäristökokonaisuuden länsiosassa.

Kuva 18. Saariharjun kulttuuriympäristöalue.

13.5.2022

3 Tavoitteet ja mitoitusperusteet

3.1 Tavoitteet

3.1.1 Yleistavoitteet ja suunnitteluperiaatteet

Ranuan kunnalla on tavoitteena laatia Simojärven ja sitä ympäröivien pienempien vesistöjen alueelle maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava rakennuslupien, matkailun, ulkoilun ja elinkeinojen kehittämisen sekä ympäristön- ja maisemanhoidon perustaksi.

Rantaosayleiskaavan tavoitteena on turvata maanomistajien mahdollisimman tasapuolinen kohtelu rakentamisalueiden mitoituksessa. Rakennusoikeudet pyritään osoittamaan siten, että maiseman ja luonnon puolesta arvokkaat rannat voidaan säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina ja luonnon-ympäristölle aiheutunut haitta on mahdollisimman vähäinen. Rakennuspaikat pyritään ensisijaisesti osoittamaan mannerrannoille. Tavoitteeseen pyritään myös tarpeellisilla kaavamääräyksillä.

Kaavan tulee tukea kylien kehittämistä sekä kehittää ja turvata maa-, metsä- ja porotalouden harjoittamisen edellytykset. Kaavassa pyritään esittämään rannalle sijoittuvan vapaa-ajan asumisen lisäksi ympärivuotiseen asuinrakentamiseen parhaiten soveltuvat alueet. Kaavalla pyritään edistämään ja tukemaan ympäristön- ja maisemanhoidon tavoitteita. Maatilamatkailu- ja muita matkailuyrittäjiä pyritään tukemaan lomakylämaisilla aluevarauksilla.

Kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tarpeet huomioimaan osoittamalla tarpeelliset leiriytymis- ja rantautumispaikat, veneiden lasku- ja nostopaikat. Kaavassa osoitetaan myös paikallisten asukkaiden tarvitsemat venevalamat ja uimarannat.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa sekä vahvistetuissa maakuntakaavoissa annetut maankäyttötavoitteet tulee osayleiskaavassa ottaa huomioon.

Kaava on laadittava tiiviissä yhteistyössä alueen maanomistajien, paikallisten kylätoimikuntien, kalastuskuntien, paliskuntien ja muiden vastaavien yhdistysten sekä viranomaisten kanssa.

Kaavan tulee selkeyttää ja yksinkertaistaa rakennuslupaprosessia. Osayleiskaavan mukaiselle rakentamiselle voidaan pääsääntöisesti myöntää rakennuslupa suoraan kaavan perusteella. Ranta-asema-kaavan laatiminen tai alueellisen poikkeusluvan hakeminen on tarpeen vain lomakylämaisilla (RM) alueilla, missä taaja-asutuskynnys ylittyy.

Kaavassa tutkitaan rantarakentamiseen osoitettavien alueiden rajat yleispiirteittäin ja rantarakennuspaikkojen määrä tilakohtaisesti. Yksittäisten uusien rakennusten sijainti osoitetaan ohjeellisenä. Lopullinen sijoitus täsmentyy rakennuslupamenettelyn yhteydessä hakijan ja rakennustarkastajan neuvottelun pohjalta.

3.1.2 Virkistyskäyttö

Kalastuksen, metsästyksen ja yleisen virkistyskäytön tarpeet huomioidaan osoittamalla tarpeelliset virkistysalueet sekä leiriytymis- ja rantautumispaikat, veneiden lasku- ja nostopaikat. Alueella kulkevat kelkkailu-, retkeily- tms. reitit osoitetaan kaavassa niihin liittyvine palvelupisteiden aluevarauksiin tarpeen mukaan.

13.5.2022

3.1.3 Elinkeinot, palvelut

Kaavan tulee turvata maa-, metsä- ja porotalouden harjoittamisen edellytykset. Maa- ja metsätalouteen liittyvää rakentamista ei kaavalla tulla rajoittamaan.

Kaavalla pyritään edistämään ja tukemaan ympäristön- ja maisemanhoidon tavoitteita. Maatilamatkailu- ja muita matkailuyrittäjiä pyritään tukemaan lomakylämaisilla aluevarauksilla.

3.1.4 Liikenne ja infrastruktuuri

Rantarakennuspaikkoja sijoitettaessa huomioidaan olemassa olevat sähkölinjat, vesijohtoverkko, tiestö ja muu infrastruktuuri, jotta kaavan toteuttaminen vaatisi mahdollisimman vähän uuden rakentamista. Sijoittelussa vältetään alueita, jonne tien tekeminen edellyttää suuria leikkauksia tai masansiirtoja. Rakennuspaikat pyritään ensisijaisesti osoittamaan mannerrannoille.

3.1.5 Rakentaminen

Yleiskaavan keskeinen tavoite on ohjata rantavyöhykkeen rakentamista. Jotta maanomistajien tasapuolinen kohtelu voidaan turvata, tulee tilojen rantarakennusoikeus laskea yksiselitteisen ja ymmärrettävän periaatteen mukaisesti. Rakentamisen määrä ei voi olla rakennettavuudesta johtuen kaikilla ranta-alueilla yhtä suuri.

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi rakennusoikeuden laskentaperiaatteet ovat pitkälti samanlaiset kuin voimassa olevassa Simojärven rantaosayleiskaavassa.

Itse rakentamisen ja jätevesien käsittelyn ohjaaminen rakennuspaikalla tapahtuu rakennusjärjestyksen ja ympäristöviranomaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Suunnittelualueen eri maaperätyyppien vaihteleva soveltuvuus jätevesien käsittelyyn pyritään huomioimaan rantarakennuspaikkojen sijoittelulla ja jätevesien käsittelyä ohjaavilla kaavamääräyksillä.

3.2 Mitoitusperusteet

3.2.1 Mitoitusnormit ranta-alueella

Simojärven rantaosayleiskaavan rantarakentamisen mitoituksen pohjana on käytetty voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavan ja muiden kunnan alueelle laadittujen rantaosayleiskaavojen mitoitusperusteita.

Rantarakennuspaikkojen lukumäärää laskettaessa mitoitusnormina käytetään voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavan mukaisesti 8 rakennuspaikkaa/ rantaviivakilometri.

Saarissa, joilla on rakennuskelpoista rantaviivaa, rakennusoikeus määräytyy seuraavasti:

- alle 0,7 ha	0 rakennuspaikkaa
- 0,7–3 ha	1 rakennuspaikka
- yli 3–5 ha	2 rakennuspaikkaa
- yli 5 ha	rantaviivamitoituksen mukaisesti

3.2.2 Rakennusoikeuden laskentaperiaatteet

Muunnettu rantaviiva

13.5.2022

Rantaviivan mittaamisessa käytetään ns. muunneltua rantaviivaa, joka tarkoittaa Maanmittauslaitoksen maastotietokannan paikkatietoaineistosta mitattua rantaviivan pituutta, jossa ei huomioida alle 50 m kapeita niemiä ja lahtia.

Rantojen rakennettavuus

Rakennusoikeuden määrää määriteltäessä otetaan rantaviivasta huomioon vain rakentamiseen soveltuva rantaviiva. Rakentamiseen soveltuvat ja soveltumattomat rannat on esitetty erillisessä liitekartassa.

Vapaa rantaviiva

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan (2022) mukaisesti vapaan rantaviivan osuus tulee olla vähintään puolet muunnetusta rantaviivasta.

Emätilaperiaate

Tilasta erotetut tontit, tilan alueelle myönnetty rakennusten rakennusluvut sekä tilaan kuuluvat lomiasunnot ja ympärivuotiset asunnot lasketaan käytetyksi rakennusoikeudeksi. Nämä osoitetaan kaavassa rakentamisalueiksi. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu varmistetaan emätilaperiaatteen mukaan. Emätilaperiaatteen mukaan rakennusoikeus määritetään jonkin tietyn leikkausajankohdan mukaisille tiloille, emätiloille.

Tässä rantaosayleiskaavassa emätilan määrittelyn perustana käytetään samaa ajankohtaa kuin kunnan muissa rantaosayleiskaavoissa eli 1.1.1970. Emätiloja ovat ne tilat, jotka on merkitty kiinteistörekisteriin ennen edellä mainittua poikkileikkausajankohtaa.

Tämän poikkileikkausajankohdan mukaisen kiinteistöjaotuksen pohjalta tarkastetaan, paljonko rakennusoikeutta emätilan alueelle kuuluisi ja kuinka paljon rakennuspaikkoja on jo muodostettu. Emätila selvitetään pääsääntöisesti rekisteröintipäivämäärän mukaan, ellei maanomistaja esitä leikkausajankohtaa vanhempaa muuta dokumenttia, kuten kauppakirjaa.

Maanomistajakohtaisuus

Samalle maanomistajalle kuuluvia alueita käsitellään yhtenä yksikkönä, jota rakennusoikeuslaskelma koskee. Maanomistusyksikön sisällä rantarakennuspaikkojen sijoittamista ei ole sidottu kiinteistöyksiköihin. Samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla rakennusoikeutta voidaan siirtää alueelta toiselle.

Kohtuullisuusperiaate

Mitoituslaskelmaa tulee pyrkiä noudattamaan maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi mahdollisimman tarkasti. Mikäli kuitenkin on olemassa jokin erityinen syy, voidaan kohtuullisuustekijät huomioon ottaen rakennusoikeuden määrää lisätä tai vähentää. Jokaiselle emätilalle pyritään osoittamaan vähintään yksi rakennuspaikka, jos alue on rakentamiseen soveltuva.

Em. mitoitusperusteita noudatetaan, jos omistusyksikön koko rakennusoikeus osoitetaan omarantaisina rakennuspaikkoina. Jos rakennusoikeutta sijoitetaan yhteisranta- tai lomakylämaisena rakentamisena, voidaan em. mitoitusperusteista poiketa.

13.5.2022

4 Rantayleiskaava ja sen perustelut

4.1 Rantayleiskaava

Rantaosayleiskaavalla on osoitettu alueen rantavyöhykkeelle sijoittuva rantarakennusoikeus sekä ranta-alueen maanviljelyalue, maa- ja metsätalousalueet, säilytettävää luontoarvoja sisältävät alueet, rakennussuojelu- ja muinaismuistokohteet sekä muita alueita, jotka perustuvat alueen nykyiseen käyttötarkoitukseen.

Kaavamuutoksella on pyritty vastaamaan maanomistajien nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin mm. rakennusoikeuksien määrän ja käyttötarkoitusten muutosten osalta. Tarkistukset ja muutetut maankäyttöratkaisut perustuvat kaavan yhteydessä laadittuihin yleisiin mitoitusperiaatteisiin, jotka pohjautuvat voimassa olevan Simojärven rantaosayleiskaavaan.

Ranta-asetukset on piirretty yleispiirteisesti rantaosayleiskaavaan. Rantaosayleiskaavaa laadittaessa ja sen aluevarauksissa on otettu huomioon hyväksytty maakuntakaava sekä kaavan laadinnan aikana tehdyt selvitykset ja inventoinnit. Voimassa olevat ja valtion omistuksessa olevat perustettavat suojelualueet ja Natura-alueet on merkitty kaavakartalle.

4.2 Kokonaismitoitus

Todellista rantaviivaa	28 km
Rakennettavaa rantaviivaa	18 km
Muunnettua rantaviivaa	26 km
Käytetty rakennusoikeus	54 kpl
Uudet rakennuspaikat	78 kpl
Rakennuspaikkoja yhteensä	132 kpl

Rakennuspaikkoja/todellinen rantaviiva: 4,71 rp/rvkm

Rakennuspaikkoja/rakennettava muunnettu rantaviiva: 7,90 rp/mrvkm

Rakentamiseen osoitettu rantaviiva (n. 60 m/rakennuspaikka): 8 km

Rakentamisesta vapaa rantaviiva: 20 km

Noin 71 % kaava-alueen todellisesta rantaviivasta ja 52 % rakennettavasta muunnetusta rantaviivasta jää rakentamisen ulkopuolelle.

13.5.2022

4.3 Aluevarausten pääperustelut

4.3.1 Rakentaminen ja työpaikat

A/1**Asuinalue**

Alue on tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen. Alueelle saa sijoittaa asuinrakennuksia ja tarvittavia varasto-, sauna-, huolto-, talous-, tms. rakennuksia.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 350 k-m². Yhdelle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään II-kerroksisen asuinrakennuksen. Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Vakituinen asuminen sijoittuu kaava-alueella Saarijärven eteläosaan Saariharjun kylän alueelle. Vakituksia asuinrakennuspaikkoja on osoitettu kaavassa 22 kpl. Asuinrakennuspaikkojen rakennusoikeudeksi on määritetty 350 k-m². Rakennusoikeuden määrässä on pyritty huomioimaan mm. nykyrakentamisen tarpeet.

AM/1**Maatilojen talouskeskusten alue**

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskuksen alueeksi. Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja tukevaa rakentamista asuin-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

AM-rm/1**Maatilojen talouskeskusten alue, jolla on maatilamatkailua**

Alueelle saa sijoittaa maataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja (erityisesti matkailua) tukevaa rakentamista asuin-, loma-, tuotanto-, sauna- ja talousrakennuksineen.

Talouskeskuksen yhteyteen saa sijoittaa kaksi enintään II-kerroksista asuinrakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 400 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi maatilojen talouskeskusta Saariharjun kylän alueelle.

13.5.2022

ARA/1**Rantarakennusalue**

Alue on tarkoitettu vakituiseen asumiseen tai loma-asumiseen. Rakennuspaikan käyttötarkoitus määräytyy rakennusluvan yhteydessä rakennuspaikakohtaisesti. Käyttötarkoitusta ratkaistaessa tulee huomioida ko. käyttötarkoitukselle esitetyt vaatimukset. Rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeus määräytyy käyttötarkoituksen mukaisesti, eli asuinrakennuspaikalla se on 350 k-m² ja lomarakennuspaikalla 250 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Yksi olemassa oleva rakennuspaikka Saariharjun kylän alueella on osoitettu loma-/ vakituiseen asumisen mahdollistavalla ARA-merkinnällä.

RA/1**Loma-asuntoalue**

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Kullekin rakennuspaikalle saa sijoittaa yhden loma-asunnon sekä rantasaunan ja tarpeelliset varistorakennukset.

Yhden rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 250 k-m². Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 k-m².

Numero kauttaviivan jälkeen osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän alueella.

Lomarakennuspaikkoja on osoitettu kaavassa yhteensä 112 kappaletta. Olemassa oleva lomarakentaminen keskittyy Saarijärven kaakkois- ja etelärannoille sekä Mämmilammen ympäristöön. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat eri puolille kaava-alueita. Lomarakennuspaikkojen rakennusoikeudeksi on määritelty 250 k-m². Rakennusoikeuden määrässä on pyritty huomioimaan mm. nykyrakentamisen tarpeet.

RM**Matkailupalvelujen alue**

Alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailua palveleville toiminnoille.

Alueelle voidaan yleiskaavan perusteella lisärakentaa enintään 10 % yleiskaavan voimaantuloa hetkellä käytetystä rakennusoikeudesta, kuitenkin vähintään 80 k-m². Merkittävämpi lisärakentaminen tulee ratkaista ranta-asemakaavalla.

Saariharjun kylän alueelle sijoittuva leirintäalue ja Saariharjun vanhan koulun alue on osoitettu matkailupalvelujen alueiksi.

TP**Työpaikka-alue**

13.5.2022

Saariharjun kylän entinen kauppa on osoitettu työpaikka-alueeksi alueen nykyinen toiminta huomioiden.

4.3.2 Virkistys- ja retkeily

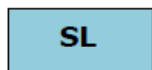
Venevalkama / uimaranta

Uimaranta

Olemassa oleva Saariharjun kylän uimaranta on osoitettu kaavaan VV-merkinnällä. Ulkuniemen ranta-asemakaavan mukainen venevalkama/uimarantapaikka Ojajärvellä on osoitettu LV/VV-merkinnällä.

4.3.3 Luonnonympäristö

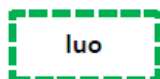
Luonnonsuojelualue

Luonnonsuojelulain nojalla toteutettu tai toteutettava alue.

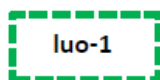

Natura-2000 verkostoon kuuluva alue

Soidensuojeluohjelmaan kuuluva Mämmisuon alue Iso Löytölammen eteläosassa on merkitty kaavaan luonnonsuojelulain nojalla toteutettavaksi alueeksi. Alueelle sijoittuu myös Mämmisuon Natura-alue. SL-merkinnällä on myös osoitettu Ojajärven lounaisosaan sijoittuva toteutettu yksityismaiden suojelualue Ojajärven luonnonmetsä. Alueille tai niiden välittömään läheisyyteen ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

Metsälain 10 §:n mukainen kohde

Kohteen raja-
aus on ohjeellinen. Ajantasainen ja tarkka tieto kohteista on tarvittaessa tarkistettava metsälakia valvovalta viranomaiselta (Suomen Metsäkeskus).

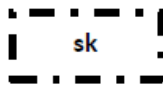

Linnustoltaan arvokas alue

Luontoselvityksen mukaiset arvokkaat luontokohteet ja Metsäkeskuksen paikkatietoaineiston mukaiset metsälain 10 §:n kohteet on osoitettu kaavakartalle luo- ja luo-1-merkinnöillä. Pikkusaari Saarijärvellä on merkitty linnustollisesti arvokkaaksi alueeksi.

13.5.2022

4.3.4 Kulttuuriympäristö

Kyläkuvallisesti tärkeä alue

Paikallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

sm

Muinaismuistokohde

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

sr/151

Arvokas rakennus tai rakennusryhmä

Rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai maisemakuvan kannalta paikallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä, jonka ominaispiirteet suositellaan säilyttämään. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä suositellaan noudatettavan entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Numero kauttaviivan jälkeen viittaa rakennusinventointiluetteloon ja kaavaselostukseen.

Saariharjun kylä on osoitettu rakennetun kulttuuriympäristöselityksen mukaisesti kyläkuvallisesti tärkeäksi alueeksi. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa kyläkuvaan ja olevaan rakennuskantaan.

Muinaismuistokohteina on merkitty kaavakartalle tervahaudat Lehtoniemi ja Autio sekä kivikautinen asuinpaikka Autio 2. Kohteet sijoittuvat Saarijärven rannoille.

Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen mukaisesti kaavakartalle on osoitettu sr-merkinnällä seuraavat paikallisesti arvokkaat kohteet: 94. Heikkilä, 95. Saariharjun vanha koulu, 97. Ranta-Saarela, 107. Saarijärvi, 110. Saarela, 111. Pellonpää, 112. Rintelä, 130. Rajala ja 208 Isosaari. Kohteet sijaitsevat Saariharjun kylässä Isosaareen sijoittuvaa kohdetta nro. 208 lukuun ottamatta.

13.5.2022

4.3.5 Maa- ja metsätalousmaat

Maa- ja metsätalousvaltainen alue

Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen. Aluetta voidaan käyttää ranta-alueen ulkopuolella haja-asutusluonteiseen asutukseen sekä ulkoiluun ja virkistykseen pääasiallista käyttötarkoitusta vaikeuttamatta.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja

Maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä ympäristö- tai maisema-arvoja, on osoitettu laajempia ojittamattomia suoalueita sekä Pikkusaari Saarijärvellä. Muut rakentamisen ulkopuolelle jäävät alueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisina alueina.

4.3.6 Ympäristöhäiriöt

Liikenteen melu

Seututie 941 (Posiontie) läheisyyteen on osoitettu kaavassa neljä uutta asuinrakennuspaikkaa Saariharjun kylän alueelle. Tien laskennalliset meluarvot eivät ole este rakennuspaikkojen toteuttamiselle. Kaavan yleismääräysten mukaan maantien läheisyydessä rakennusmassat tulee sijoittaa siten, että ne suojaavat piha-aluetta liikennemelulta.

5 Toteuttaminen

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132) ja -asetus (10.9.1999/895) tulivat voimaan vuoden 2000 alusta. Tässä osayleiskaavassa ja sen toteuttamisessa noudetaan lain (MRL) ja asetuksen (MRA) periaatteita.

5.1 Rantaosayleiskaavan oikeusvaikutukset

Kaavahierarkiassa kaavan oikeusvaikutukset ja sitovuus tiukentuvat kaavan vahvistamisen ja tarkentumisen myötä. Rakennustoimintaa ohjaavat oikeudellisen sitovuuden mukaisessa järjestyksessä seuraavat säädökset:

- Maankäyttö- ja rakennuslain säädökset
- Maankäyttö- ja rakennusasetuksen säädökset
- Asemakaava tai ranta-asetus
- Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutteinen yleiskaava (MRL 37 §)
- Suomen rakentamismääräyskokoelman määräykset
- Rakennusjärjestys
- Vahvistettu maakuntakaava (ent. seutukaava)
- Valtuuston hyväksymä oikeusvaikutuksen yleiskaava (MRL 45 §)
- Muut suunnitelmat (esim. palstoitussuunnitelmat)

13.5.2022

Tämä kaava hyväksytään kunnanvaltuustossa oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Tämä tarkoittaa sitä, että kaavaan merkityille rantarakennuspaikoille voidaan myöntää kaavan perusteella rakennuslupa.

Yleiskaavan keskeiset oikeusvaikutukset on esitetty MRL:n 42 ja 43 §:ssä:

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §).

Viranomaisen on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteuttamista (MRL 42.2 §).

Yleiskaavaa antaa mitoitusraamit esimerkiksi matkailualueille laadittaville ranta-asemakaavoille. Mm. maanmittaus-, metsä- sekä tie- ja vesiviranomaisen tulee ottaa suunnittelussaan ja päätöksenteossaan yleiskaava huomioon.

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteuttamista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta. Haittaa arvosteltaessa ei ole otettava huomioon omistussuhteissa yleiskaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten. (MRL 43.1 §.)

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan rakentamista ja vesihuoltoa koskevat kaavamääräykset ohittavat rakennusjärjestyksen, mikäli määräykset ovat ristiriidassa (MRL 14.4 §). Muilta osin rakennusjärjestyksen määräykset ovat voimassa osayleiskaava-alueella. Merkittävää on myös se, että maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella (MRL 32.3 §).

Maanomistajille on osoitettu ns. perusrakennusoikeus, eikä lunastamisen edellytyksenä olevaa "huomattavaa haittaa" pitäisi syntyä.

5.2 Rakennuslupakäsittely rantaosayleiskaava-alueella

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädös, joka kieltää rakentamisen ranta-alueelle ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan tai sen osan perusteena. (MRL 72.1 §). Tämän kaavan kunnanvaltuusto hyväksyy oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Tämä tarkoittaa sitä, että tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvat ranta-alueella oleville rakennusalueille (A-, AM-, AM-rm-, ARA-, RA- ja RM-alueille), ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty.

Alueiden rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, ellei yleiskaavassa ole toisin määrätty. Mikäli tämän yleiskaavan mukaisilla rakennuspaikoilla on aiemmassa rakennusluvassa, poikkeusluvassa tai vahvistetussa ranta-asemakaavassa asetettu rakennusjärjestyksestä poikkeavia ehtoja rakennusten määrän, koon, sijoittelun tai ulkoasun suhteen, on nämä ehdot huomioitava uusien rakennuslupien myönnettäessä.

Rakennusten sopeutumisessa ympäristöön ja sijoittumisessa rakennuspaikalle tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuspaikoilla tulee rakennusten ja rannan väliin jättää tai istuttaa riittävä suojapuusto. Maisemallisesti merkittäviä puita ei saa poistaa.

Rakennusalueiden aluevaraukset osoittavat rakentamisalueen, jolle rakennuspaikan rakennukset tulisi sijoittaa. Lopullinen paikka määritellään maastokatselmuksessa rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

13.5.2022

Mikäli rantarakennuspaikan rakennuslupaa haetaan muulle kuin kaavaan merkitylle rakennuspaikalle ranta-alueella ilman erityisen päteviä perusteita, tulee hakemus evätä, koska rakentaminen vaikeutaisi yleiskaavan toteuttamista. Maanomistajalle ei aiheudu huomattavaa haittaa, koska perusrakennusoikeus on osoitettu rakennusalueilla. Kunnalle ei näin ollen aiheudu korvausvelvollisuutta.

Rantaosayleiskaavasta on mahdollista poiketa poikkeusluvalla tai ranta-asemakaavalla, mikäli poikkeaminen ei vaaranna yleiskaavan keskeisiä tavoitteita.

6 Vaikutusten arviointi

6.1 Yleistä

Vaikutusarviot on laadittu sen mukaisesti, että kaikki kaavassa osoitetut rakennuspaikat tulevat rakentumaan. On erittäin todennäköistä, että kaikki rakennuspaikat, jotka osoitetaan kaavassa, eivät tule rakentumaan. Vaikutukset luontoon tulevat olemaan täten todellisuudessa vähäisemmät. Myös positiivinen taloudellinen vaikutus tulee todellisuudessa olemaan pienempi kuin, jos kaikki osoitetut rakennuspaikat rakentuisivat.

6.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	Huomioiminen kaavassa
<i>Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen</i>	Kaava tukee Simojärven ja sen lähialueen olemassa olevaa elinkeinorakennetta ja haja-asutusluonteista yhdyskuntarakennetta. Kaavassa on mahdollisuuksien mukaan osoitettu uudet rakennuspaikat olemassa olevien rakennuspaikkojen yhteyteen tai useampien rakennuspaikkojen ryhmiin. Asuinrakentamista on mahdollistettu pääosin niille alueille, joiden ympäristössä on jo olemassa olevaa vakituista asutusta.
<i>Tehokas liikennejärjestelmä</i>	Alue on haja-asutusaluetta, jolla yksityisautoilu on pääasiallinen liikkumismuoto.
<i>Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</i>	Tulvariski on huomioitu kaavassa uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa. Lisäksi yleismääräyksissä on annettu määräykset alimmista rakentamiskorkeuksista. Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu alueille, joissa melu- tai tärinä heikentävät elinympäristön laatua. Kaavassa ei ole osoitettu uutta toimintaa, joka aiheuttaisi ympäristöhäiriöitä.
<i>Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat</i>	Kaavaa varten suunnittelualueen luonnonympäristö, maisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset on inventoitu. Kaavassa on osoitettu omilla merkinnöillään ja määräyksillään arvokkaat luonto- ja maisemakohteet, muinaisjäännökset sekä suojeltavat rakennukset ja kyläkuvallisesti tärkeä alue.

13.5.2022

	Rakentaminen on osoitettu pääsääntöisesti ryhmiin, ja alueelle on jätetty vapaata rantaviivaa ja metsäalueita virkistyskäyttöä varten.
<i>Uusiutumiskykyinen energiahuolto</i>	Tavoite ei koske ko. kaavaa.

6.3 Maakuntakaavan suunnittelutavoitteiden toteutuminen

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa maaseudun kehittämisen kohdealueelle ja matkailun vetovoima-alueelle. Rantaosayleiskaava mahdollistaa maaseudun elinkeinojen ja matkailun kehittämisen alueella ja rantarakennuspaikkojen osoittaminen tukee elinkeinojen kehittämistä alueella. Yleiskaavassa on huomioitu maakuntakaavan luonnonsuojelualuemerkintä, eikä kaavaratkaisu ole ristiriidassa maakuntakaavaan osoitetun ekologisen yhteystarvemerkin kanssa.

Yleiskaava-alue sijoittuu laajan Simojärven eränkäyntimaiseman alueelle (maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö), jonka kehittämisperiaatteena on se, että turvataan kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen ja kehitetään virkistys- ja matkailukohteena. Yleiskaavassa rantaan tukeutuva loma-asutus on mitoitettu ja osoitettu kaavakartalle siten, että kaava turvaa luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden, kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön arvojen sekä riittävän vapaan rantaviivan säilymisen.

Yleiskaava ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

6.4 Vaikutuksen luonnonympäristöön

Rakennuspaikkojen määrä ranta-alueilla kasvaa noin 80 rakennuspaikan verran. Tämä aiheuttaa rakentamisen myötä luonnon elementtien väistymisen ranta-alueilla. Rakennuspaikat on pyritty osoittamaan luonnonoloiltaan mahdollisimman kestäville alueille, jotta luonnonoloiltaan arvokkaimmat alueet voidaan säästää rakentamattomana. Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu metsälain 10 §:n mukaisille kohteille, linnustoltaan arvokkaille alueille tai muille luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaille kohteille lukuun ottamatta Kutuniemeen osoitettua kahta rakennuspaikkaa, jotka on maanomistus- ja kiinteistöjaotuksellisista syistä jouduttu osoittamaan alueelle. Rakennuskelvottomat rantasuot on jätetty rakentamattomiksi.

Suunnittelualueelle ei sijoitu pohjavesialueita. Yleiskaavan mukainen rakentaminen tulee lisäämään jonkin verran kuormitusta alueen vesistöihin. Normaalin loma-asunnon kuormittava vaikutus on kuitenkin vähäinen muuhun hajakuormitukseen verrattuna. Lisärakentaminen ei oletettavasti tule heikentämään veden laatua järvioltaalla. Kaavamääräyksiensä pohjalta voidaan rakennuspaikkojen kuormitusta vähentää määräämällä asiallinen jätevesienkäsittely rakennuspaikoille.

6.5 Suunnittelualueen Natura-tarvearvio

Kaava-alueella on yksi Suomen Natura 2000 -verkostoon sisällytetty kohde: Mämmisuo (FI1301209), joka on aapasuokokonaisuus koostuen pääosin rimp- ja kalvakkanevoista sekä suosaarekkeiden ja reunakankaiden rämevyöhykkeistä. Natura-alueelle ei ole osoitettu yleiskaavassa uutta maankäyttöä. Lähimmät uuden rakennuspaikat Isolla Löytölammella sijoittuvat yli 300 metrin päähän alueesta.

13.5.2022

Kaavassa ei ole osoitettu Natura-alueelle tai sen läheisyyteen sellaista uutta toimintaa, jolla olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppien luonnontilaan, levinneisyyteen tai lajistoon. Rantaosayleiskaavan toteuttaminen ei näin ollen aiheuta luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentissa tarkoitettua merkittävää heikentymistä niille luonnonarvoille, joiden perusteella Mämmisuon Natura-alue on sisällytetty Natura 2000-suojelualueverkostoon.

6.6 Vaikutukset maisemaan

Suunnittelualan vesistöjen rannat ovat pääosin rakentamattomia olevan rakenteen keskittyessä Saarijärven eteläosaan ja Mämmilammen rannoille, joten kaavan toteutuminen aiheuttaa muutoksia vesistöjen luonnonmaisemaan. Suurimmat muutokset tapahtuvat Ojajärvellä ja Saarijärven pohjoisosissa. Todennäköisesti kaikki rakennuspaikat eivät kuitenkaan tule toteutumaan, joten muutos maisemassakin jää vähäisemmäksi.

Uudet rakennuspaikat on pyritty osoittamaan useamman rakennuspaikan ryhmiin. Lisäksi yleismääräyksissä on annettu ohjeet rakentamisen maisemavaikutusten vähentämiseksi: *Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja luonnonmukaiseen väritykseen siten, etteivät rakennukset näy häiritsevästi vesistöön ja vastarannalle. Rakennukset tulee pyrkiä sijoittelemaan rakennuspaikalle pihapiirimäisesti. Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.*

6.7 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Vaikutukset nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen

Kaavaratkaisu täydentää maltillisesti muutamalla rakennuspaikalla Saariharjun kylän olevaa rakennetta. Kaavan toteutumisen myötä suunnittelualan rantojen loma-asutukseen painottuva yhdyskuntarakenne täydentyy ja laajenee uusille, rakentamattomille ranta-alueille. Alueelle jää kuitenkin edelleen laajempia rakentamattomia rannanosuuksia.

Vaikutukset rakennuskantaan, kulttuuriympäristöön ja arkeologisiin kohteisiin

Suunnittelualan rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologiset kohteet on inventoitu kaavatyötä varten. Inventointien tulokset on huomioitu kaavaratkaisussa osoittamalla alueelle sijoittuvat kiinteät muinaisjäännökset ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet omilla merkinnöillään ja arvot huomioivilla määräyksillä. Muinaisjäännöskohteiden alueille ei ole osoitettu uutta rakentamista.

Kaavalla ei ole vaikutusta alueen olevaan rakennuskantaan. Kaava ei edellytä olevien rakennusten purkamista.

6.8 Vaikutukset liikenteeseen

Nykyinen päätieverkko palvelee myös uusien rakennuspaikkojen tarpeita. Muutoksia maantieverkkoon ei tarvitse tehdä kaavan perusteella. Uusia pääsyeiteitä joudutaan toki rakentamaan.

Loma-asunnolle tehdään keskimäärin noin 1 matka/vrk. Matkoista suurin osa tehdä kesäkuukausina. Asuinrakennuspaikoille vastaava matkatuotos on noin kaksinkertainen. Matkatuotosten määrän voidaan siten arvioida kasvavan noin 80 matkaa/vrk. Liikennemäärä keskittyy pääosin seututielle 941 mutta tielle ei tarvitse perustaa uusia liittymiä. Kun huomioidaan seututien maltilliset liikennemäärät nykytilanteessa, ei lisääntyvä liikenne aiheuta erityistä vaaraa liikenneturvallisuudelle tai heikennä liikenteen sujuvuutta alueella.

13.5.2022

Kaavaratkaisu lisää kevyen liikenteen määrä alueella todennäköisesti hyvin vähän ja alueen joukkoliikenteen järjestämisen edellytyksille kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta.

6.9 Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset

Lisääntyvä loma-asutus virkistää ja tukee ainakin kesäaikana kylien toimintaa. Kaava mahdollistaa paikoin myös asuinrakentamisen ranta-alueelle, mikä lisää valinnanvapautta asuinympäristön suhteen ja siten monipuolistaa alueen sosiaalista rakennetta. Kaavalla on turvattu yleinen virkistyskäyttö jättämällä rantaviivaa riittävästi rakentamisesta vapaaksi.

Kaavan toteuttaminen on pitkälti maanomistajien asia. Lisärakentaminen luo paineita yksityistieverkon ja mahdollisesti myös yleisen tieverkon parantamiseen ja kunnossapitoon. Näiltä osin kustannukset kohdistuvat pitkälti maanomistajiin. Mikäli ranta-alueelle tulee uutta ympärivuotista asutusta, lisää se liikkumistarvetta ja siten myös liikkumis- ja kuljetuskustannuksia, jotka ainakin osin tulevat kunnan maksettaviksi.

Suora taloudellinen vaikutus kaavalla on alueen maanomistajiin, koska ranta-alueen rakennusoikeus on määritetty. Rakennuspaikkojen olemassaolo lisää tilojen vakuusarvoa sekä mahdollistaa myös uudisinvestointien rahoituksen.

Loma-asukkaat käyttävät kunnan palveluja ja tuovat siten toimeentuloa ja työtä kuntaan. Varsinkin palvelualan elinkeinoharjoittajien toimeentulon kannalta loma-asukkaiden lukumäärällä on merkitystä. Loma-asukkaiden paikkakunnalle tuoma lisäostovoima näkyy esimerkiksi vähittäis-, maatalous-, tekstiili- ja huoltoasemapalveluiden kaupassa. Loma-asutuksella on merkitystä kunnan koko elinkeinoelämälle, koska se tukee nykyisen palvelutason säilymistä paikkakunnalla.

7 Suunnittelun vaiheet

Rantaosayleiskaava on kuulutettu vireille 17.12.2020.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 17.12.2020 alkaen.

Aloitustaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 3.3.2021. Neuvottelun muistio on kaavaselostuksen liitteenä.

Osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteensä/muistutuksensa kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta niiden ollessa nähtävillä. Samassa yhteydessä viranomaisilta pyydetään lausunnot kaava-aineistosta.

Kaavan valmisteluaineisto nähtävillä __. __. __. 202__.

Kaavaehdotus nähtävillä __. __. __. 202__.

Kuopiossa 13.5.2022

FCG Finnish Consulting Group Oy

Timo Leskinen
DI

Heli Jokela
YTM

SIMOJÄRVEN ALUEEN RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Simojärven rantaosayleiskaava

RANUA Simojärvi rantaosayleiskaavan arkeologinen inventointi 2021

Timo Sepänmaa & Janne Soisalo

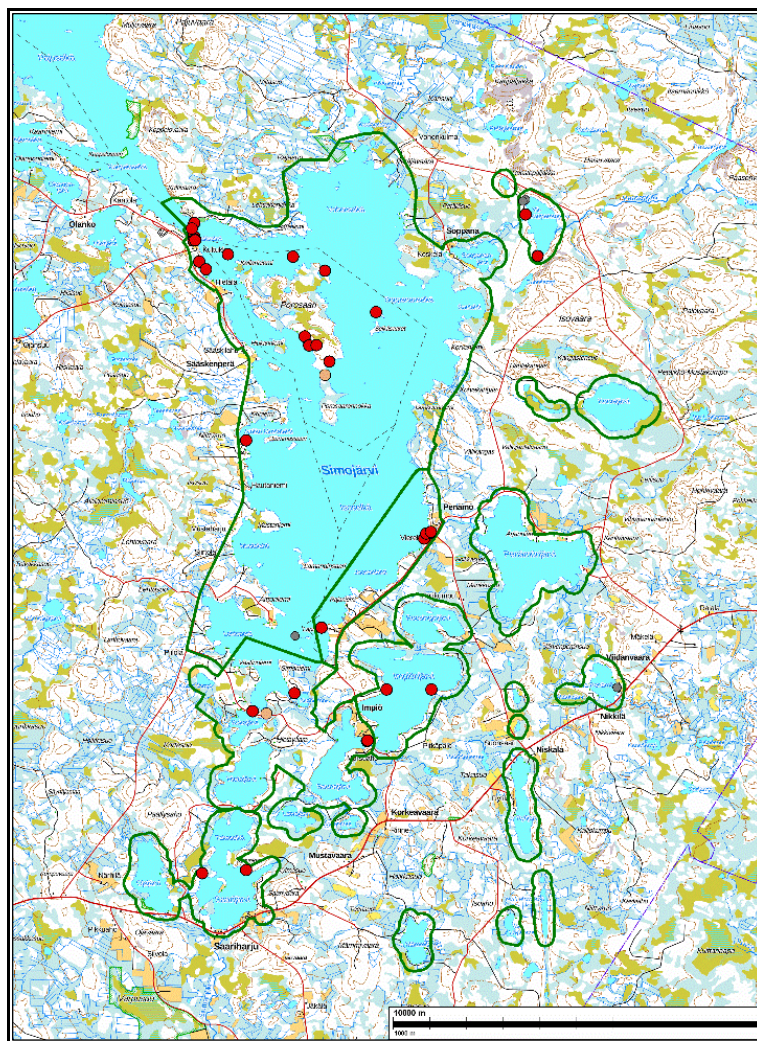
Tilaaaja: FCG Finnish Consulting Group Oy

Sisältö

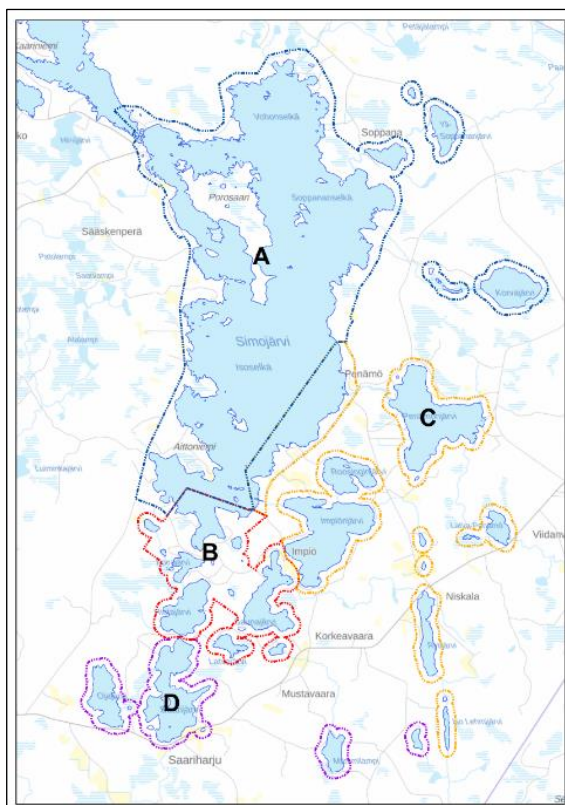
Perustiedot	3
Inventointi	4
Alueen kuvaus	4
Maastotyö	6
Tulos	7
Lähdeluettelo.....	7
Kohdekartta	8
Kohdeluettelo	9
Kohdekuvaukset	10
1 Kultikangas	10
4 Kultiharju	12
5 Kultiharju 2	13
6 Kultiharju 3	14
7 Takkulahti 1.....	15
8 Takkulahti 2.....	16
9 Venäläissaari	17
10 Porosaari.....	18
11 Selkäsaaret	20
12 Kuoppalahti 1	21
13 Kuoppalahti 2	23
14 Soppananselkä	23
15 Hautasaari.....	24
16 Kenttätaipale	25
18 Akonlampi	26
19 Vierelä.....	27
20 Kuittari	28
22 Yli-Soppananjärvi.....	29
23 Ahoniemi	31
24 Kenttä.....	32
25 Kenttäniemi	33
26 Ruususaaret.....	35
27 Porosaari Päivätupa	36
28 Porosaari Korvataipale	37
29 Poroperä	38
31 Porokangas 2.....	38
32 Porokangas 3.....	39
33 Hienolaisenlahti.....	39
35 Kultisalmentie länsi	40
36 Kultisalmentie itä.....	41
37 Lehtoniemi	42
38 Autio	43
39 Autio 2	44
40 Myllyoja	44
41 Lapinniemi.....	45
42 Latva-Penämö Rantala	46
43 Impiö Salmenniemi	47
44 Kuittarinniemi länsi.....	48
45 Kuittarinniemi keskiosa	49
46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu	50
47 Yli-Soppananjärvi pohjoisranta	51
48 Yli-Soppananjärvi luode.....	52

Perustiedot

- Alue:** Ranuan Simojärven itäisen osan rannat sekä läheisten pienempien järvien rannat noin 200 etäisyydellä rannasta. Sijaitsee noin 25 – 40 km Ranuan keskustasta itään – koilliseen, noin 23 x 13 km laajuisella alueella.
- Tarkoitus:** Selvittää alueen muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset jäännökset.
- Työaika:** 13.-16.7.2021
- Tilaaja:** FCG Finnish Consulting Group Oy
- Tekijät:** Mikroliitti Oy. Maastotyö: Janne Soisalo ja Timo Sepänmaa. Raportti: Timo Sepänmaa & Janne Soisalo. Raportin taitto: Taika-Tuuli Kaivo.
- Tulokset** Raportissa on 42 arkeologista kohdetta. Muutaman aikaisemmin tunnetun kohteen osalta inventointihavaintojen perusteella tehtyjen statusmuutosten jälkeen alueella on nyt 34 kiinteää muinaisjäännöstä (sm), muita kulttuuriperintökohteita (S) 2, muita kohteita 2, löytöpaikkoja 2, mahdollisia muinaisjäännöksiä 1 ja yksi tuhoutunut kohde. Kaikkiaan alueella on siis 36 arkeologista suojelukohdetta.
- Selityksiä:** Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 11/2021, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2021. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Janne Soisalo ja Timo Sepänmaa.

Tutkimusalueet rajattu vihreällä viivalla. Arkeologiset kohteet merkitty ympyröin (punainen = kiinteä muinaisjäännös, oranssi = muu kulttuuriperintökohde, harmaa = löytöpaikkoja ja muita kohteita).

Kaavoittajalta saatu pohjakartta, johon kaava-alueet on rajattu eri värisin viivoin ja merkitty kirjainsymboleilla.

Inventointi

Ranuan Simojärvellä on meneillään rantaosayleiskaavoitus. Kaavakonsultti, FCG Finnish Consulting Group Oy tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Janne Soisalo ja Timo Seppämaa tekivät inventoinnin maastotyön, 13.-16.7.2021, työn kannalta hyvissä olosuhteissa.

Ennen inventointia alueelta tunnettiin 20 arkeologista kohdetta, joista 16 oli kiinteitä muinaisjäänköksiä (kivikautisia asuinpaikkoja, pyyntikuoppakohteita, hautasaari ja kalapato). Kohteista 3 kpl oli muinaisjäänköstatukseltaan ”mahdollisia muinaisjäänköksiä” (hautasaari, kuoppajäänkö ja tulisija) sekä yksi historiallisen ajan esineen löytöpaikka.

Alueen kuvaus

Tutkimusalue käsittää Simojärven itäisen osan rannat sekä sen itä- ja eteläpuoleisten pienjärvien rannat. Kaavoittajalta saadussa pohjakartassa alue on jaettu neljään osaan (A – D). Kaikki alueet inventoitiin samalla intensiteetillä ja samoilla menetelmillä.

Tutkimusalueella on tehty inventointeja ja muita arkeologisia tutkimuksia pääasiassa 1980-luvulta alkaen. Laajin tutkimus oli Hannu Kotivuoren vuonna 1990 tekemä Ranuan arkeologinen inventointi. Tässä yhteydessä hän löysi suurimman osan inventointialueelta tunnetuista arkeologisista kohteista. Ikävä kyllä raporttia kyseisestä inventoinnista ei koskaan tehty – sillä perusteella että siihen ei löydy Museoviraston tietokannoista viitettä eikä siihen viitata missään muussakaan yhteydessä. Kyseisestä inventoinnista löytyy kuitenkin liiteosa 2, jossa on kohdeluettelo ja karttaliitteet. Tässä liiteosiossa olevat ns. peitepiirroksot, eli karttaluonnokset havaintokohteista ovat erinomaisia laadultaan, mutta niitä on hyvin hankala tulkita ilman sanallisia kuvauksia ja Kotivuoren omaa tulkintaa. Ilmeisesti myös pelkästään tämän liiteosion perusteella Museovirasto tai muut viranomaiset ovat merkinneet muinaisjäänkörekisteriin arkeologisia kohteita. Nämä kohteet oli muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta merkitty muinaisjäänkörekisteriin ns. pistekohteina – ilman aluerajausta. Kotivuoren liitekartoissa oli kuitenkin huomattavasti enemmän – ja monen

tyyppisiä - arkeologisia havaintopisteitä kuin mitä muinaisjäännösrekisteriin (v. 2021) oli merkitty. Tämä aiheutti v. 2021 inventoijille hämmennystä sekä huomattavasti etukäteen arvioitua enemmän töitä niin maastossa kuin varsinkin raporttivaiheessa.

Hämmennystä ja epäselvyyttä kohteiden tulkintaan vuoden 2021 inventoijille lisäsivät myös muutamit Kotivuoren kohdelistassaan (1990) mainitsevat ja sieltä muinaisjäännösrekisterin kohderefraatteihin päätyneet termit. Näitä olivat ”kenttä”, ”kalakenttä” ja ”lappalaisten asuinpaikka”. Lapissa esiintyessä ”Kenttä”-paikannimi mielletään arkeologien keskuudessa yleensä saamelaisien asuinpaikaksi. Se voi kuitenkin tarkoittaa hyvinkin myöhäisiä suomalaisten asuinpaikkoja peltoineen ja niittyineen. Kotivuori on kohdeluettelossaan käyttänyt termiä sitä mitenkään perustelematta, joten on hyvin vaikea tai lähes mahdoton päätellä, onko hän tarkoittanut saamelaisien asuinpaikkaa vaiko noin 100 vuotta vanhaa suomalaisten tekemää viljelysasuinpaikkaa. ”Kalakenttä” puolestaan arvaten tarkoittaa sesonkiluonteisia paikkoja, joihin on kokoonnuttu suurehkoilla ryhmällä kalastamaan. Koska Kotivuori käyttää näissä yhteyksissä ”kenttä”-termiä, tarkoittaa se sitä, että hänellä on ollut käytössään perinne- ja / tai asiakirjatietoja kyseisten alueiden kalastuksesta – kyseessä lienevät siten historiallisen ajan kalastuspaikat. Tämän inventoinnin tekijöillä ei ollut kuitenkaan pätevyyttä löytää ja todeta ”kalakenttää” arkeologisessa inventoinnissa. ”Lappalaisten asuinpaikka” -termiä Kotivuori on käyttänyt tämän raportin kohteessa 12. Ainoa pieni aiheperuste, jolla tämän voisivat v. 2021 inventoinnin tekijät ymmärtää, on hyvin epävarma Kotivuoren havainto rannasta sisämaahan päin olevasta mahdollisesta liedenjäännöksestä.

Muita arkeologisia tutkimuksia tutkimusalueella ovat olleet J. Juntusen (1986), M. Torvisen (1988) ja J. Taivaisen (2020) tarkastukset kohteessa 1, K. Katiskosken tarkastus kohteessa 16 (2016), Pirjo Rautiaisen (2008) ja Inga Niemisen (2012) inventoinnit (pääasiassa metsähallituksen mailla) sekä K. Katiskosken koekaivaukset ja kaivaukset kohteessa 1 (1990 ja -91).

Alue on ns. Metsä-Lappia, jossa maaston muodot varsinkin vesistöjen äärellä ovat hyvin loivia ja matalia. Simojärven korkeus on 176 m mpy. Inventointialueen latvajärvien korkeus on max. 192 m mpy. Näitä ympäröivien rantaosayleiskaava-alueiden kohdat nousevat korkeimmillaan noin 210 metriin mpy. Alue on kuroutunut mannerjäästä Itämeren Ancyclusjärvivaiheeseen välillä 10500–10250 vuotta sitten. (Pohjois-Suomen maaperä, s. 151. GTK 2005.) Alueen vuotuinen maankoahoaminen Simojärven kynnystä (Väljoki ja Aurakoski) vastaan itäkoillisesta on noin 0,3 mm vuodessa. Tämä ei vaikuta suurelta, mutta on joka tapauksessa tuhansien vuosien aikana aiheuttanut suuria muutoksia Simojärven rantavyöhykkeellä. Esim. sadassa vuodessa Simojärven itäosan pinta on kohonnut noin 3 cm, tuhannessa 30 cm ja Ancyclusjärvestä kuroutumisen ajalta runsasta 3 metriä. Varhaisimmat, Ancyclusjärveen ja varhaiseen Simojärven järvivaiheeseen liittyvät mesoliittiset asuinpaikat ovat siis nykyisen vedenpinnan alla. Tähän Simojärven transgressioon (vedenpinnan nousuun) liittyviä havaintoja tehtiin inventoinnissa useita: monilla hiekkarannoilla, osaksi vedenpinnan alla, havaittiin veden pyöristämiä, mutta selviä kvartsi- ja muita iskoksia. Useilla kohdilla mm. hiekkarantojen takana oli rantavalli, jonka takainen maaperä oli soistunut. (Selvät rantavallit eivät ole todiste, mutta kylläkin selvä viite transgressiosta.) Porosaaren eteläosassa havaittiin vedenalaisia kannokkoja sekä näihin liittyvää vedenalaista turvekerrosta. Vedenalaisten kannokojen havaittiin paikoin jatkuvan reilusti yli metrin syvyyteen veneestä tähyستettäessä.

Tutkimusalueeseen kuuluvilla Simojärven Itä-, kaakkois-, ja eteläpuolisilla järvillä ja lammilla on kaikilla oma vesistöhistoriansa. Pääasiassa niiden vedenkorkeudet ovat pysyneet pitkään samoilla korkeuksilla, mutta ainakin Impiön- ja Saunajärveä on ihmisen toimesta laskettu. Joillakin järvillä saattaa olla havaittavissa myös pientä transgressiota, mutta eniten järvien rantavyöhykkeisiin on vaikuttanut vuosituhsien aikana edennyt soistuminen, joka on voinut muuttaa niiden muotoa huomattavastikin.

Alueen kiinteä, maanviljelyyn ja karjanhoitoon perustuva asutus on eri lähteistä päätellen melko nuorta. Luultavasti suomalainen maata viljelevä ja karjaa hoitava väestö on tullut alueelle vasta 1600-luvulla, syrjäyttäen ja / tai karkottaen alueella aikaisemmin eläneen saamelaisväestön. Tähän asutusmuutokseen ei kuitenkaan tässä raportissa paneuduta tarkemmin, koska ns. "valmista tietoa" ei ole saatavilla eikä inventoinnin resurssit riittäneet raportin puitteissa tiedon selvitykseen.

Ranuan kunta muodostettiin vuonna 1917 Pudasjärven, Rovaniemen ja Simon osista. Vuoden 2021 tutkimusalue on kokonaisuudessaan vanhaa Pudasjärveä. Nykyisessä kyläjaossa on alueella Simojärven kylää ja Valtionmaata. 1800-luvun puolivälistä peräisin olevan Pudasjärven pitäjänkartan perusteella tutkimusalueen asutus on ollut hyvin harvaa. Asutus pitäjänkartan perusteella lueteltuna alueen eteläpäästä myötäpäivään (*kartoilla on repeämiä, joten joitakin asutuskohteita on voinut jäädä huomaamatta*): Saarijärven eteläosan kaakkoisrannalle on merkitty kaksi taloa "Saarijärvi hemman" (nykyisen Saarelan talon tienoilla). Koirajärven, Simojärven Taipaleenlahden väliin on merkitty talo "Simontaival hemman", jonka itäpuolelle on merkitty kaivanto ja sen varteen myllyn symboli ([kohde 40](#)). Simojärven eteläosan lounaisrannalle, Aittoniemelle on merkitty "Aittanimeji torp" suunnilleen nykyisen Aittoniemen talon kohdalle. Simojärven länsirannalle Säaskenniemelle on merkitty "Säskilahti hemman" nykyisten tilakeskusten tienoille. Saunajärven koillisrannalle on merkitty "Imbiö hemman" suunnilleen nykyisen Vanha-Impiö-talon kohdalle. Lisäksi Kultisalmen kaakkoispuolella oleva Venäläissaari ([kohde 9](#)) on merkitty täyteen ristinmerkkejä, kuten vanhemmissa ja tuon ajan kartoissa on ollut tapana. Tämä viittaa siihen, että Venäläissaari on vielä 1800-luvun puolivälissä ollut käytössä tai ainakin tunnettu hautasaarena.

Maastotyö

Ennen maastotöitä selvitettiin muinaisjäännösrekisteristä tutkimusalueella olevat arkeologiset kohteet. 1800-luvun puolivälin pitäjänkartojen perusteella hahmoteltiin alueen asutuskuvaa ennen 1900-luvun alkua (ks. edellinen kappale). Maanmittauslaitoksen rinnevarjostuksen avulla etsittiin merkkejä maanpinnalla erottuvista rakenteista. Inventoinnin aikana käytettiin tietolähteenä myös Hannu Kotivuoren vuoden 1990 inventoinnin osaa 2

Maastotyöhön alueella käytettiin neljä hyvin pitkää päivää, joista kolmena tarkastettiin Simojärven ja pienempien järvien rannoilla ja läheisyydessä olevia kohteita maitse. Yksi päivä käytettiin saarien ja maitse vaikeasti tavoitettavien mannerrannan kohteiden tarkastamiseen veneellä. Veneellä tehty inventointipäivänä oli lähes myrskyinen ja vuokraveneessä tapahtui moottoririkko, joten tarkastetut alueet jäivät noin puoleen etukäteen suunnitelluista (mm. useat aikaisemmin tunnetuista arkeologisista kohteista). Porosaarelle päästiin rantautumaan, ja se saatiin kierrettyä ja inventoitua, kuten myös monin paikoin sitä ympäröivät saaret. Useat venereissulle suunnitellut muinaisjäännöskohteet ja muut muinaisjäännösten kannalta potentiaaliset alueet jäivät kuitenkin sääolosuhteiden ja vuokraveneen toimimattomuuden takia tarkastamatta.

Inventointialueen laajuudesta ja käytettävissä olleesta ajasta johtuen maastossa keskityttiin tunnettujen kohteiden tarkastuksien lisäksi tutkimaan vain ennakkotietojen, karttojen, viistovalvarjostuksen tai maastossa tehtyjen havaintojen perusteella arkeologisesti mielenkiintoisia alueita. Osa muinaisjäännösrekisteriin merkityistä kohteista jäi tarkastamatta ajanpuutteen takia. Nämä tarkastamattomat kohteet ovat ongelmallisia rajausten, suojelun ja kaavoituksen kannalta, nimenomaan jo aiemmin kiinteiksi muinaisjäännöksiksi merkittyjen osalta, koska kyseiset kohteet ovat merkitty muinaisjäännösrekisteriin Kotivuoren liitekarttojen perusteella. Maastossa havaittiin vastaavien, liitekarttojen perusteella muinaisjäännösrekisteriin merkittyjen, inventoinnissa tarkastettujen kohteiden koordinaattien kohdalla, että ne olivat usein kymmeniäkin metrejä, joissain tapauksissa yli 100 m väärässä kohdassa. Tarkastettujen kohteiden osalta kohteiden tarkkuutta täsmennettiin maastossa tehdyin mittauksin. Tarkastamattomien kohdalla kohdepisteet ja muinaisjäännösrajaukset on tehty raportissa Kotivuoren (1990) karttaliitteitä nykyiseen maastokarttaan ja

viistovalomallinnokseen verraten. Maastossa tarkastamattomien kohteiden paikannuksissa ja rajauksissa voi siis olla mahdollisesti useidenkin kymmenien metrien paikannusvirhettä.

Soistuneet rannat ja metsäalueet jätettiin vähälle huomiolle. Alueen ihmistoiminta on esihistoriallisena aikana ja sen jälkeenkin keskittynyt pääasiassa vesistöjen äärelle ja pyyntielinkeinojen kannalta suotuisille paikoille. Näitä ovat järvien rannoilla sijaitsevat hiekkarannat ja kankaat, jokisuut ja varret, niemet sekä suorantaisilla järvillä kuivapohjaiset ranta-alueet. Tämän tyyppisiä alueita havainnointiin maastossa. Myös tunnettujen muinaisjäännösten ympäristöjä kierreltiin niiden laajuuden selvittämiseksi ja mahdollisten uusien muinaisjäännösten löytämiseksi. Sopivilla kohdin tehtiin lapiolla koekuoppia maan pinnalle näkymättömien muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Tehdyt havainnot dokumentoitiin valokuvaamalla, muistiinpanoin ja tallentamalla niistä GPS-piste, jonka mittatarkkuus on 3–10 metriä.

Varsinkin pienten järvien rannoilla tukevapohjaiset ranta-alueet ovat nykyään suurelta osin rakennettuja ja siten muinaisjäännösten kannalta ainakin osittain tuhoutuneita. Useat tällaiset paikat jouduttiin jättämään käymättä, ellei niistä ollut muinaisjäännöksiin liittyvää ennakkotietoa. Sen sijaan keskityttiin paikkoihin, joista olisi mahdollista löytää ehjiä ja ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Maastotöitä vaikeutti osaltaan metsäteiden järjestelmällinen sulkeminen puomeilla, jolloin muutamissa tapauksissa kiinnostavat maastot olisivat olleet kilometrien kävelytaipaleen takana. Näitä jouduttiin jättämään käymättä rajallisen kenttätöajan takia.

Kaikkia ennen inventointia tunnettuja kohteita ei maastotöiden puitteissa saatu tarkastettua. Tarkastamattomia kohteita ovat kohdenumerot 7, 8, 14, 15 ja 19.

Tulos

Aikaisemmin alueelta tunnettiin 20 erityyppistä arkeologista kohdetta. Joidenkin statuksia muutettiin inventointihavaintojen perusteella. Kuten edellä mainittiin, 5 aikaisemmin tunnettua arkeologista kohdetta (4 kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi mahdollinen muinaisjäännös) jäi inventoinnissa tarkastamatta. Inventoinnissa havaittiin näiden lisäksi 22 aikaisemmin tuntematonta arkeologista kohdetta, näistä 15 kpl kiinteitä muinaisjäännöksiä (kivikautisia asuinpaikkoja, pyyntikuoppakohteita, tervahautoja ja hiilihauta). Kahden kohteen statukseksi määritettiin ”muu kulttuuriperintökohde” (merkkipuu ja myllyyn liittyvä kaivanto). Kaksi kohdetta merkittiin tähän raporttiin muinaisjäännösstatukseltaan ”muiksi kohteiksi” (kuoppajäännös ja kivirakenne). Yksi kohde on tuhoutunut tervahauta (ei muinaisjäännös) ja kaksi kohdetta kivikautisia hajalöytöpaikkoja.

Kaiken kaikkiaan siis raportissa on 42 arkeologista kohdetta. Muutaman aikaisemmin tunnetun kohteen osalta inventointihavaintojen perusteella tehtyjen statusmuutosten jälkeen alueella on nyt 34 kiinteää muinaisjäännöstä (sm), muita kulttuuriperintökohteita (S) 2, muita kohteita 2, löytöpaikkoja 2, mahdollisia muinaisjäännöksiä 1 ja yksi tuhoutunut kohde.

28.2.2022

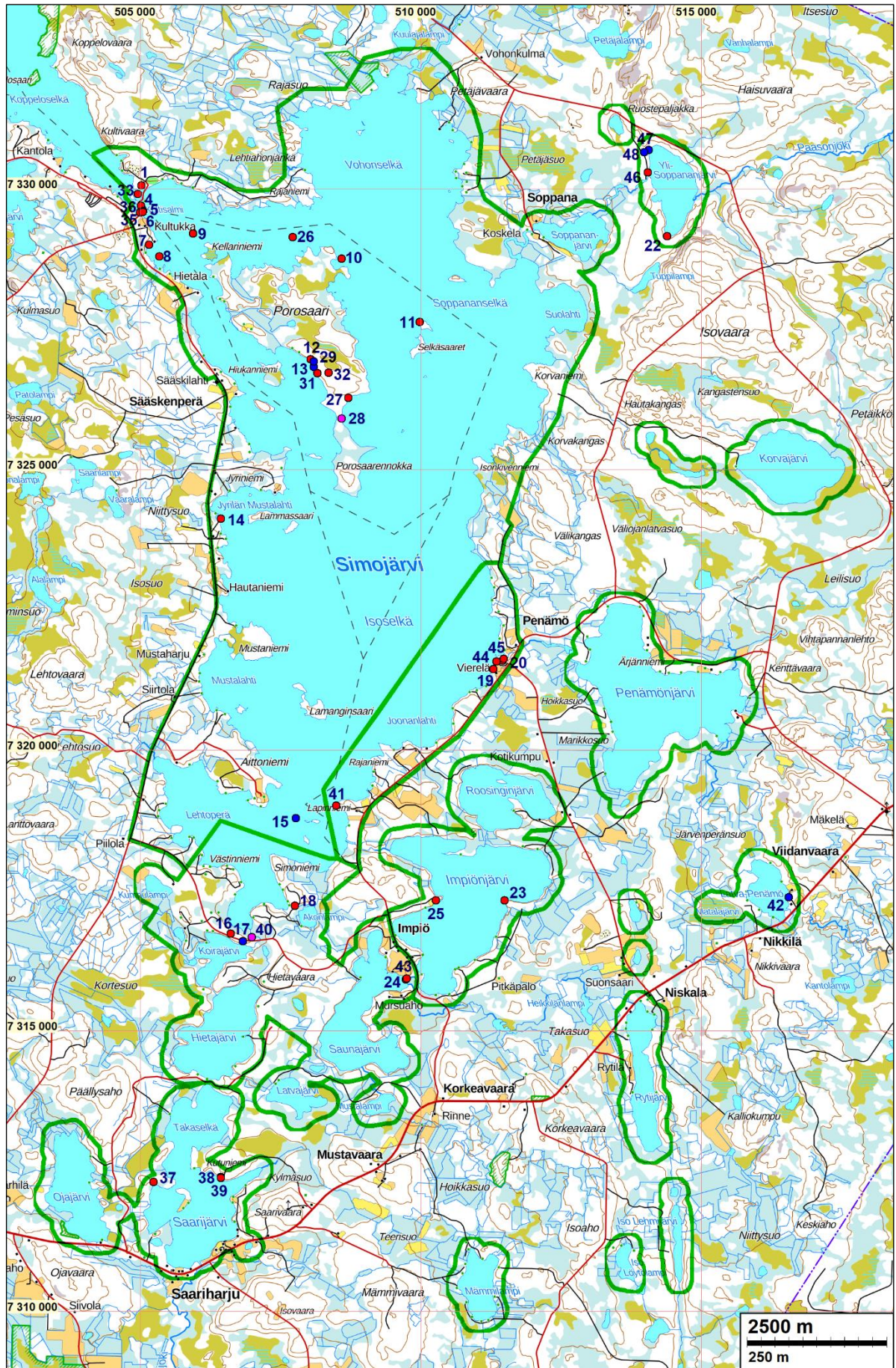
Timo Sepänmaa & Janne Soisalo
Mikroliitti Oy

Lähdeluettelo

Kotivuori, H. 1990: Ranuan muinaisjäännösten inventointi 1990. Lapin maakuntamuseo.

Nieminen, I. 2012: Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kulttuuriperintöinventointi 2012. Metsähallitus.

Pohjois-Suomen maaperä. GTK 2005.

Kohdekartta

● kiinteä muinaisjäännös

● muu kulttuuriperintökohde

● muut kohteet (ei suojelukohteita)

Kohdeluettelo

nr	N	E	NIMI	TYYPPI	AJ	MJREK
Kiinteät muinaisjäännökset (suojelukohteita)						
1	7330054	505026	Kultikangas 1	moniperiodinen	monilajinen	683010037
4	7329661	505026	Kultiharju	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010091
5	7329693	505018	Kultiharju 2	historiallinen	kalapato	1000025095
6	7329592	505057	Kultiharju 3	ajoittamaton	kuoppa	1000025133
7	7328996	505167	Takkulahti 1	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010071
8	7328788	505346	Takkulahti 2	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010072
9	7329195	505946	Venäläissaari	historiallinen	hautasaari	683010070
10	7328746	508595	Porosaari	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010066
11	7327620	509990	Selkäsaaret	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010065
12	7326952	508045	Kuoppalahti 1	esihistoriallinen	asuinpaikka	683010067
14	7324116	506445	Soppananselkä	ajoittamaton	pyyntikuoppa	1000012165
16	7316724	506622	Kenttätaipale	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010042
18	7317217	507762	Akonlampi	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010043
19	7321437	511303	Vierelä	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010048
20	7321587	511470	Kuittari	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010047
22	7329152	514393	Yli-Soppananjärvi	ajoittamaton	asuinpaikka	1000013490
23	7317313	511497	Ahoniemi	ajoittamaton	pyyntikuoppa	683010045
24	7315909	509741	Kenttä	historiallinen	asuinpaikka	1000030258
25	7317319	510274	Kenttäniemi	kivikautinen	asuinpaikka	683010044
26	7329134	507724	Ruususaaret	ajoittamaton	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
27	7326264	508716	Porosaari Päivätupa	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
31	7326705	508168	Porokangas 2	historiallinen	hiilihauta	(uusi kohde)
32	7326714	508363	Porokangas 3	ajoittamaton	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
33	7329897	504967	Hienolaisenlahti	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
35	7329573	505005	Kultisalmentie länsi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
36	7329578	505050	Kultisalmentie itä	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
37	7312297	505247	Lehtoniemi	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)
38	7312391	506444	Autio	historiallinen	tervahauta	(uusi kohde)
39	7312386	506442	Autio 2	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
41	7319001	508504	Lapinniemi	historiallinen	pyyntikuoppa	(uusi kohde)
43	7315921	509756	Impiö Salmenniemi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
44	7321575	511355	Kuittarinniemi länsi	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
45	7321623	511482	Kuittarinniemi keskiosa	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
46	7330286	514064	Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu	kivikautinen	asuinpaikka	(uusi kohde)
Muu kulttuuriperintökohde (suojelukohde)						
28	7325897	508595	Porosaari Korvataipale	historiallinen	merkkipuu	(uusi kohde)
40	7316658	506999	Myllyoja	historiallinen	kaivanto	(uusi kohde)
Löytöpaikat (eivät suojelukohteita)						
42	7317371	516567	Latva-Penämo Rantala	kivikautinen	löytöpaikka	(uusi kohde)
47	7330680	514064	Yli-Soppananjärvi Pohjoisranta	kivikautinen	löytöpaikka	(uusi kohde)
Muut kohteet (havaintopaikkoja, eivät suojelukohteita)						
13	7326819	508102	Kuoppalahti 2	historiallinen	kuoppa	(uusi kohde)
48	7330646	513992	Yli-Soppananjärvi luode	historiallinen	kivirakenne	(uusi kohde)
Mahdollinen muinaisjäännös (tarkastamaton – ei suojelukohde)						
15	7318779	507783	Hautasaari	historiallinen	hautasaari	683500009

Kohdekuvaukset

1 Kultikangas

Mjtunnus: 683010037

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Ajoitus: historiallinen

Laji: pilkkapuu

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7330054 E 505026

Tutkijat: J. Juntunen tarkastus 1986, K. Katiskoski kaivaus 1990, K. Katiskoski kaivaus 1991, H. Kotivuori inventointi 1990, M. Torvinen tarkastus 1988, J. Taivainen tarkastus 2020, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Kultisalmen hautausmaan vaiheilla on laaja esihistoriallinen asuinpaikka. Lisäksi alueella on pyyntikuoppia itse Kultikankaalla ja salmen saarissa. Vuosien 1990–1991 tutkimusten perusteella Kultisalmen asuinpaikka ajoittuu ainakin varhaisesta kampakeraamisesta ajasta (Sär-1-keramiikka) epineoliittiseen ajanjaksoon (vanhempaa rautakautta vastaavaan vaiheeseen, Sär-2-keramiikka). Paikalta on dokumentoitu mm. liesiä ja keittokuoppa.

Löytöaineiston joukossa on yli 80 kiloa kvartsi-iskoksia ja -esineitä, lisäksi liuske-esineitä ja niiden katkelmia, palanutta luuta ja keramiikkaa. Luulajianalyysissä asuinpaikalta on todennettu mm. majavan, peuran, hirven, riekon, näädän, hauen, ahven- ja särkikalojen sekä mahdollisesti joutsenen luita. Vuosien 1990 ja 1991 kaivauksissa tutkittiin yhteensä noin 400 m². Kohdetta ovat tuhonneet länsiosan laaja soranottoalue sekä keskiosan hautausmaa-alue. Itäosaa ei ole tutkittu kaivauksin.

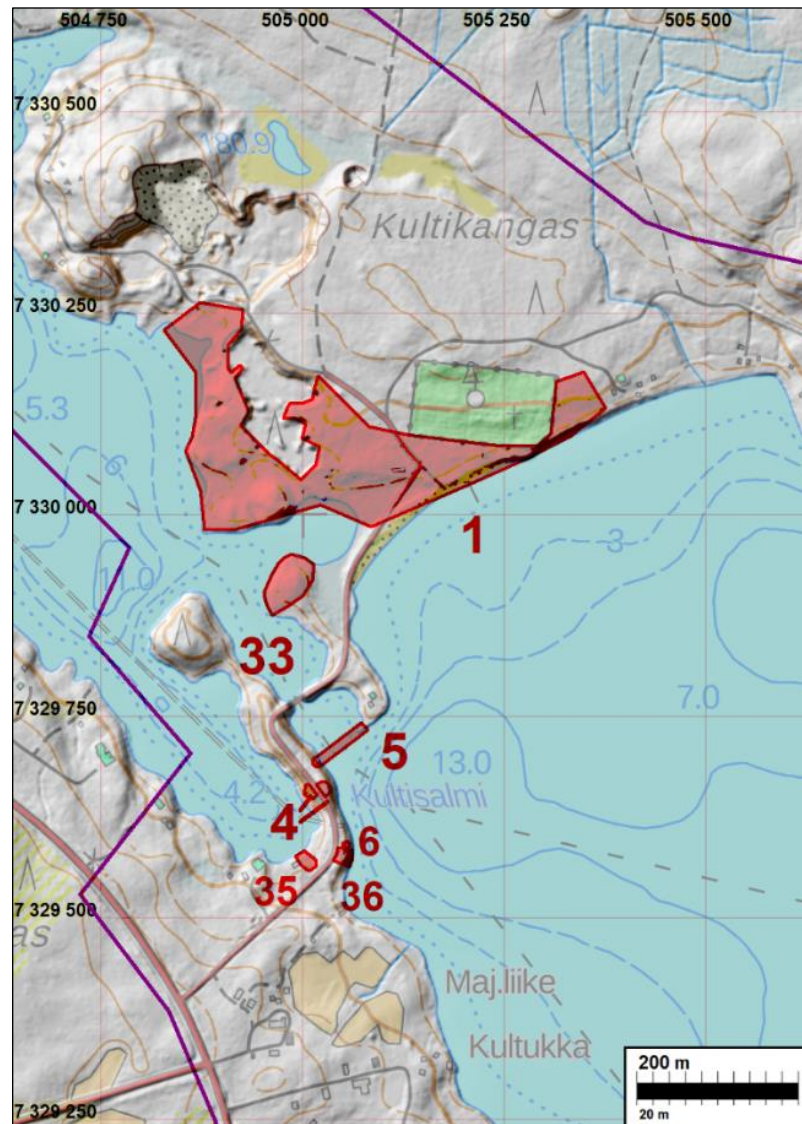
Vuoden 2020 tarkastuksessa muinaisjäännösalueelta kartoitettiin 12 pyyntikuopaksi tulkittua rakennetta GPS-paikantimella (ks. alakohteet). Aiempien tietojen mukaan alueella on kuitenkin pyyntikuoppia / kuopanteita paljon enemmän.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Muinaisjäännösalue on ns. VARK-kohde (eli Museoviraston määrittämä valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde). Alue oli samassa kunnossa edellisiin inventointikertomuksiin verrattuna.

Inventoinnissa todettiin lisäksi vanha rajamerkki muinaisjäännösalueella koordinaattipisteessä N 7330008 E 505125. Se koostuu keskellä olevasta n. 30 cm korkuisesta, noin 25 cm levyisestä ja 15 cm paksuisesta kivistä ja neljästä muusta hieman pienemmästä (n. 25 cm) kivistä. Keskellä olevan kiven kaakkoispinnalle on hakattu n. 15 cm korkuisin numeroin ”11”. Tästä n. 1 m kaakkoon ja lounaaseen on pienemmät kivet ja n. 1–1,5 m luoteeseen kaksi pienempää kiveä. Rakenteeltaan rajamerkki muistuttaa isojaon aikaista sekä sitä varhaisempia rajamerkkejä. Se kuitenkin

sijaitsee Simojärven kylän kantatalon kolmen eri tiluksen rajalla eikä ole merkittynä pitäjänkartalle, jonka perusteella kyseessä on isojakoa myöhempi rajamerkki.

Kohteen rajaukseen ei tehty muutosehdotuksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Kartalla kohteet rajattuna kohteet **1:** Kultikangas **4:** Kultiharju **5:** Kultiharju 2 **6:** Kultiharju 3 **33:** Hienolaisenlahti **35:** Kultisalmentie länsi **36:** Kultisalmentie itä

Vasemmalla hiekkarantaa muinaisjäännösalueen itäosassa. Oikealla yksi alueen pyyntikuopista.

4 Kultiharju

Mjtunnus: 683010091
Status: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia (2 kpl)

Koordin: N 7329661 E 505026 (koordinaatteja korjattu)
Tutkijat: H. Kotivuori inventointi 1990, I. Nieminen inventointi 2012, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäänösrekisteri:** Simojärven Kultisalmessa olevan niemen harjalla ollut kolmen pyyntikuopan ryhmä. Osittain tien tuhoama. Lapinpato salmessa.

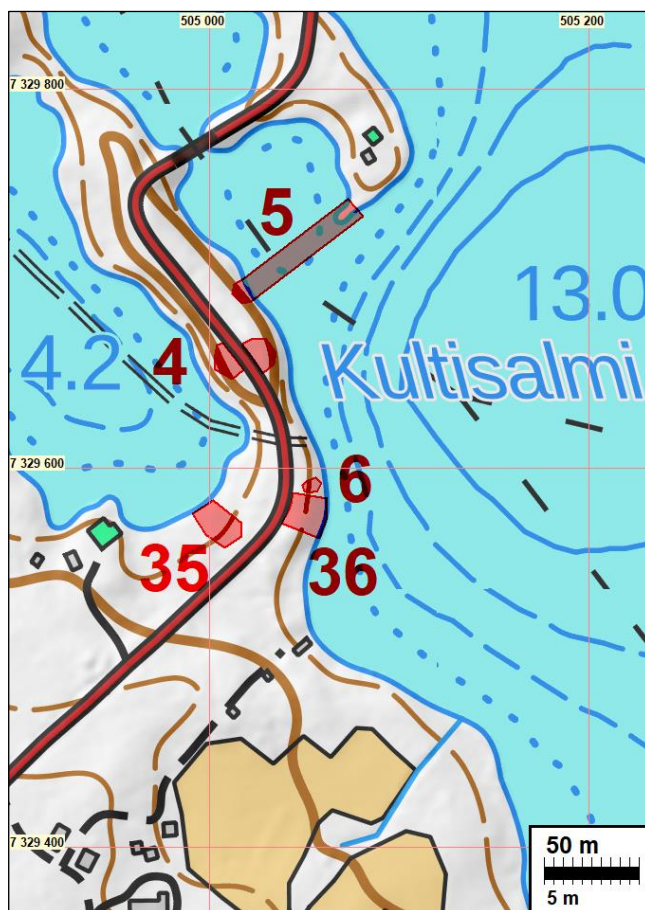
Sepänmaa & Soisalo 2021: Muinaisjäänösrekisterissä mainittu lapinpato on tässä raportissa merkitty erillisenä kohteena Kultiharju 2 ([kohde 5](#)).

Ensimmäinen pyyntikuopista (N 7329659 E 505010) sijaitsee tien lounaispuolella, tien ja rantaviivan puolivälissä. Kuoppa on halkaisijaltaan 2,7 metriä ja syvyydeltä 0,5 metriä.

Mahdollisesti toinen pyyntijärjestelmän kuopista (N 7329661 E 505026) on tielinjaa varten hiekkaharjanteeseen tehdyn leikkauksen välittömässä läheisyydessä, linjan koillispuolella. Kuoppa on leikkauksen suuntainen, pitkänomainen ja muodoltaan epämääräinen. Kuopan pohja on risujen peitossa ja sitä on mahdollisesti laajennettu alkuperäisestä muodostaan. Se on sivuiltaan 3,7 x 2,5 metrin kokoinen ja 0,5 metriä syvä. Leikkausta tarkastellessa siitä havaittiin kvartsi-iskos.

Muinaisjäänösrekisterin kohdekuvauksessa mainittua kolmatta kuoppaa paikalla ei havaittu. Kotivuoren (1990) liitekartan (kohde 91, s. 89) perusteella kolmas pyyntikuoppa on sijainnut suunnilleen koordinaattipisteessä N 7329674 E 505008, tien koillislaidalla olevasta kuopasta parikymmentä metriä luoteeseen, nykyisen tien kohdalla. Vaikuttaa siltä, että tämä pyyntikuoppa on täysin tuhoutunut.

Muinaisjäänösrajaus tehtiin kahden säilyneen pyyntikuopan perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Kartalla kohteet rajattuna kohteet **4**: Kultiharju **5**: Kultiharju 2 **6**: Kultiharju 3 **35**: Kultisalmentie länsi **36**: Kultisalmentie itä

Vasemmalla: koillisempi pyyntikuoppa tienleikkauksessa. Taustalla Janne Soisalo suunnilleen kvartsi-isokoksen löytökohdalla. Oikealla: lounaisempi pyyntikuoppa.

5 Kultiharju 2

Mjtunnus: 1000025095
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton / historiallinen
Laji: kalapato

Koordin: N 7329693 E 505018

Tutkijat: H. Kotivuori inventointi 1990, I. Nieminen inventointi 2012, J. Soisalo & T. Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Kohde tarkastettiin syyskuussa 2012. Kohteessa on rannoilla muutaman metrin matkalla erottuva harva kiveys, joka leveimmillään on noin metrin levyinen. Kohde sijaitsee puoliksi valtion ja puoliksi yksityisen omistuksessa olevalla alueella. Valtion puolella, veden alla, noin 5 metriä rannasta kohtisuoraan rantaviivaan nähden, on noin metrin etäisyydellä toisistaan kaksi, noin 15 senttimetriä halkaisijaltaan olevaa hirttä, joissa on 15 senttimetriä leveät ja noin 5 senttimetrin syvyiset, muodoltaan kulmikkaat lovekset. Hirret erottuvat noin metrin matkalla ja katoavat pohjahiekkaan. Salmen koillisrannalla, yksityisessä omistuksessa olevalla maalla pato erottuu matalana ja kapeana kiveyksenä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohde tarkastettiin lähimmillään noin 10 metrin päästä. Vaikutti siltä, että kohde oli samassa kunnossa kuin vuoden 2012 inventointiraportin kuvailussa.

Kohteen rajausta tehtiin muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 4 Kultihariu](#)

Vasemmalla: kalapato kulkee suunnilleen merimerkeistä vasemmalla olevan niemen kärkeen. Oikealla: Kuvan keskiosan rannan tuntumassa hahmottuu muutamia hieman vedenpinnan yläpuolelle kohoavia kiviä, jotka ovat kalapadon lounaisinta rakennetta.

6 Kultihariu 3

Mjtunnus: 100002513
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: kuoppajäännös

Koordin: N 7329592 E 505057

Tutkijat: Nieminen inventointi 2012, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Kultiharjun poikki kulkevan tien itäpuolella on noin 4 metrin päässä vesirajasta, noin 3 metriä vesirajan yläpuolella, itä-länsisuuntainen, noin

kaksi metriä pitkä ja metrin leveä, noin 0.3 metriä syvä painanne. Painanteen länsipäässä on halkaisijaltaan noin 0.3 metrin kokoinen maakivi. Painanteen pohjalle tehdyssä kairauksessa erottui sekoittunutta hiekkaa. Kyseessä saattaa olla väliaikaishauta. Alueella on hautasaaria.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohteen koordinaatteja korjattiin hieman muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetuista. Nykyisten koordinaattien kohdalla on muinaisjäännösrekisterin kuvauksen mukainen kuoppa.

Kuopan lajia, ajoitusta ja sitä kautta sen statusta on mahdoton selvittää tutkimatta kuoppaa tarkemmin. Kuoppa ei vaikuta maa-aineksenottokuopalta, sillä se on liian pieni ja säännöllisen muotoinen, sekä sijaitsee liian kaukana tiestä ja rannasta. Aivan kuopan vierestä löydettiin samassa 2021 inventoinnissa kivikautinen asuinpaikka ([kohde 36](#)). Kohteen status on tässä inventointiraportissa muutettu mahdollisesta muinaisjäännöksestä kiinteäksi muinaisjäännökseksi, koska kyseessä saattaa hyvin olla hautakuoppa tai se saattaa liittyä viereisen kivikautisen asuinpaikan rakenteisiin.

Muinaisjäännösrajaus tehtiin v. 2021 mittauksen perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 4 Kultihariu](#)

Vasemmallä: kuoppajäännös kaakkoon. Oikealla: kuoppajäännös etelälounaaseen. Taustalla olevalla täsanteella sijaitsee kohde 36 (kivikautinen asuinpaikka).

7 Takkulahti 1

Mjtunnus: 683010071

Status: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7328996 E 505167

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Kultisalmesta etelään olevan lahden partaalla olevan kivisen törmänteen niskalla oleva pyyntikuoppa.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Kotivuoren (1990, kohde 71) karttaliitteeseen verraten, pyyntikuoppa on merkitty maastokartalle ja muinaisjäännösrekisteriin joitakin kymmeniä metrejä väärin. Tähän raporttiin koordinaatti on korjattu todennäköisempään kohtaan. (Aiempi, ilmeisesti hieman virheellinen koordinaattipiste: N 7329004 E 505196).

Kohteen paikannus ja muinaisjäännösrajaus on tehty ilman maastotarkastusta ja on siten jossain määrin epäluotettava. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

8 Takkulahti 2

Mjtunnus: 683010072
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7328788 E 505346
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Kultisalmesta etelään olevan lahden saaren korkeimmalla kivikkoharjalla oleva pyyntikuoppa. Saaressa on mökki.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohdetta ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Kotivuoren (1990, kohde 72) karttaliitteeseen verraten pyyntikuoppa on merkitty maastokartalle ja muinaisjäännösrekisteriin hieman väärin. Tähän raporttiin koordinaatti on korjattu todennäköisempään kohtaan. (Aiempi koordinaattipiste: N 7328784 E 505356).

Kohteen paikannus ja muinaisjäännösrajaus on tehty ilman maastotarkastusta ja on siten jossain määrin epäluotettava. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 7 Takkulahti 1](#)

9 Venäläissaari

Mjtunnus: 683010070

Status: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: historiallinen aika

Laji: hautasaari

Koordin: N 7329195 E 505946

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Nieminen inventointi 2012, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

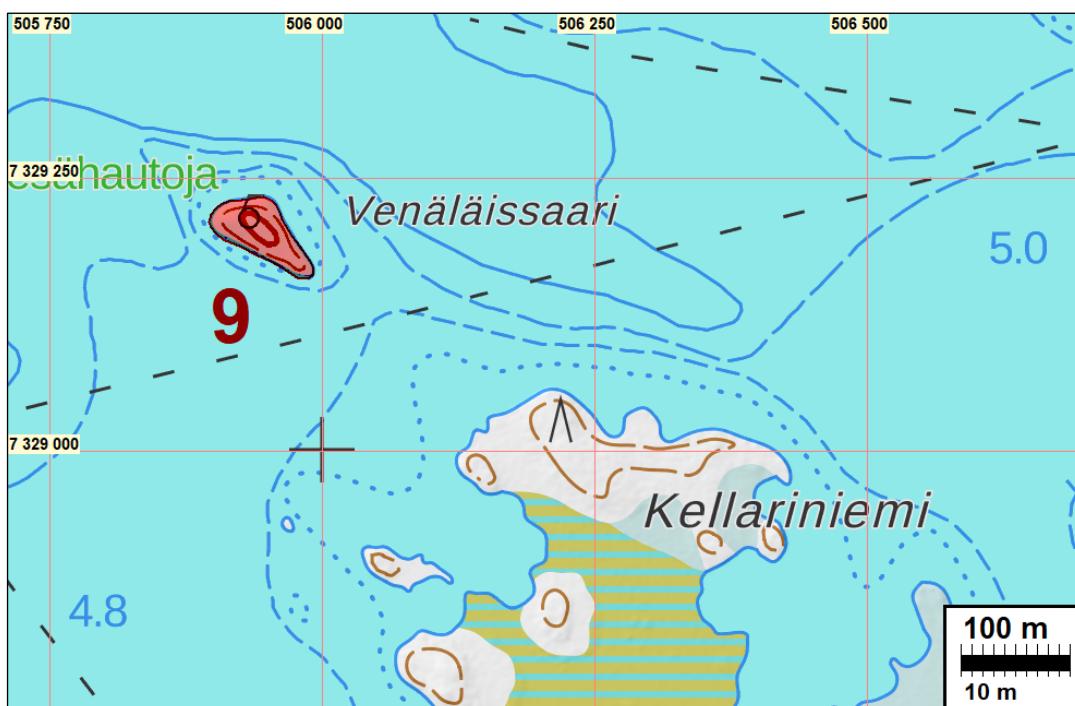
Huomiot: **Muinaisjäänösrekisteri:** Venäläissaari on pieni saari Simojärven Kultisalmen kaakkoispuolella. Purnujen ja liesipaikkojen lisäksi "Kultisaareksikin" kutsutulla paikalla on kesähautoja.

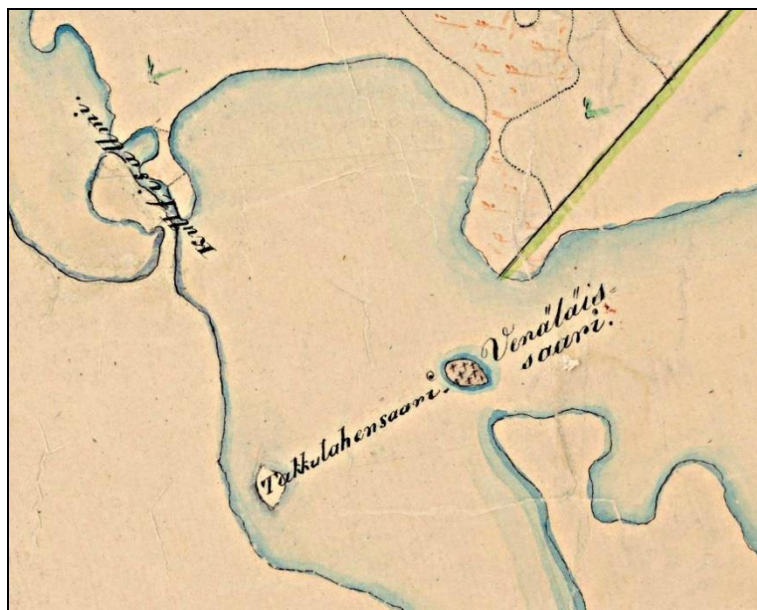
Kohde tarkastettiin elokuussa 2012. Saaressa havaittiin yksi kiveys ja viisi kuoppaa sekä vain yksi tulisija, jossa ei ollut viimeaikaisen tulenpidon merkkejä. Saaren kaakkoispäädyn lounaisrannalla, kahden metrin päässä vesirajasta, havaittiin kuitenkin moderni, pyöreä, 0.7 metriä halkaisijaltaan oleva tulisija, jonka kivistä yksi on pinnaltaan rapautunut, ehkä uusiokäytetty. Tiedot rakenteista on lisätty rekisterin alakohde-välilehdelle.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin vuoden 2021 inventoinnissa, jolloin havaittiin mahdollisia hautakuoppia. Yleisesti kohde vaikutti olevan samassa kunnossa kuin vuoden 2012 tarkastuksessa.

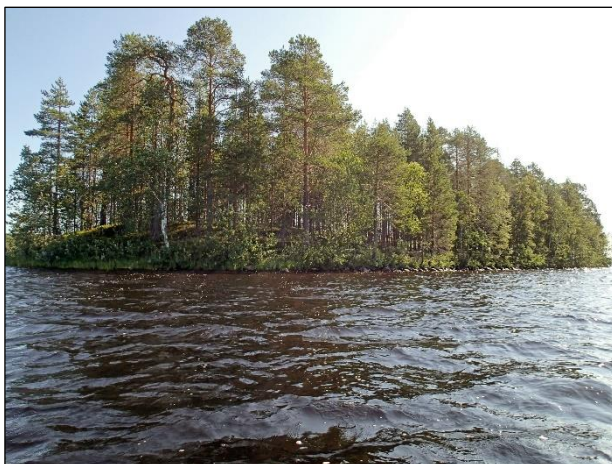
1800-luvun puolivälin pitäjänkarttaan saari on merkitty täyteen ristejä. Kyseessä on tyypillinen tuon ajan ja aikaisemmissa kartoissa esiintyvä hautausmaan symboli. Tällä perusteella paikka lienee ollut käytössä hautasaarena vielä 1800-luvun puolivälissä, tai ainakin tunnettu hautausmaana.

Kohteen raja (koko saari) on Museoviraston määrittämä, eikä siihen nähty tarvetta tehdä muutosehdotuksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Ote Pudasjärven pitäjänkartasta 1800-luvun puolivälistä. Venäläissaari on merkitty täyteen ristinmerkkejä.

Vasemmalla: Venäläis-saari kuvattuna itään. Oikealla: mahdollinen hautakuoppa saaren kaakkoisosassa.

10 Porosaari

Mjtunnus: 683010066

Status: kiinteä muinaisjäännös (koordinaatteja korjattu)

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: pyyntikuoppa

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: liesiä (2 kpl)

Laji: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N 7328746 E 508595

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Isoselän lounaispuolella olevan pienen saaren kivikkoisella eteläreunalla sijaitseva kuoppa. Saari on suuren Porosaaren koillisnurkalla.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Kohteen nimi ”Porosaari” on harhaanjohtava, koska kohteet sijaitsevat Porosaaren koillispuolella olevalla pienellä, karttoihin nimeämättömällä saarella.

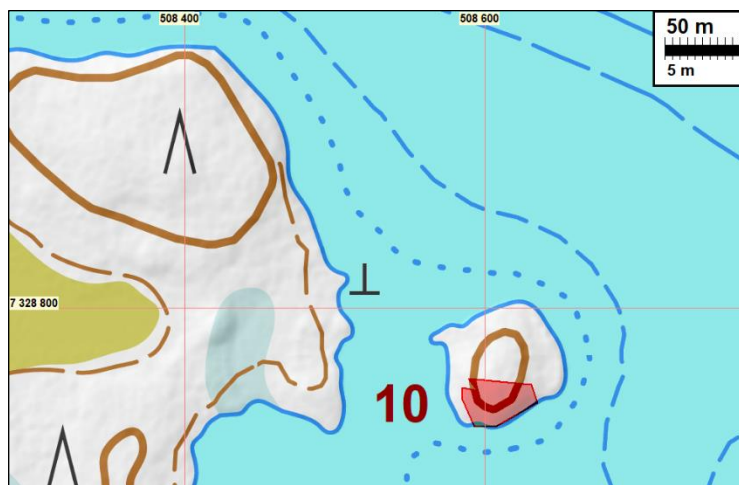
Pyyntikuoppa, - ilmeisesti Kotivuoren (1990, kohde 66) tarkoittama - halkaisijaltaan noin 3 m, kehävallillinen, todettiin kohdalla: N 7328746 E 508595. Tämä on korjattu kohteen ”peruskoordinaatiksi” – aikaisemmin muinaisjäännösrekisterissä ilmoitettu koordinaattipiste on useita kymmeniä metrejä liian idässä.

Pyyntikuopasta noin 15 m kaakkoon, koordinaattipisteessä N 7328735 E 508605 todettiin suorakaiteen muotoinen, kooltaan 120 x 70 cm, parinkymmenen cm kokoisilla kivillä rajattu maantasainen tulisijanpohja. Rakenne on hyvin samantyyppinen, kuin saamelaisten myöhäisrautakautisiin – keskiaikaisiin asuinpaikkoihin liittyvät suorakaiteen muotoiset liedet – joskin hieman tyypillisiä kotasijoihin liittyviä pienempi. Pyyntikuopasta n. 30 m itäkoilliseen, koordinaattipisteessä N 7328738 E 508625 todettiin toinen rakenteeltaan edellä kuvatun kaltainen liesirakenne. Tämän koko oli noin 100 x 120 cm.

Molemmissa liesirakennelmissa oli pinnalla uudehkoilta vaikuttavia hiilenjäänteitä. On kuitenkin selvää, että valmiita, maanpinnalle näkyviä nuotionpohjia ovat retkeilijät, kalastajat yms. käyttäneet vuosisatojen ajan. Nykyaikoina retkeilijät ym. tekevät kuitenkin pyöreitä liedensijoja. Siksi on otettava huomioon mahdollisuus, että kyseessä ovat alkuperältään huomattavasti nykyaikaa vanhemmat liedensijat – rakenteet viittaavat mahdollisesti saamelaisten liedensijoihin.

Kotivuori on inventoinnissaan (1990) löytöluettelon perusteella löytänyt kvartsikaapimen (KM 26498:1) saaren rannalta. Löytöpaikkaa ei ole merkitty Kotivuoren kyseisen kohteen karttaluonnokseen (1990, 78) eikä myöskään Kansallismuseon löytöluettelosta löydy tarkempaa tietoa löytöpaikasta, kuin että kyseisen saaren rannalta.

Pyyntikuoppa ja liedet on tässä raportissa merkitty ja rajattu yhdeksi kohteeksi. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Pyyntikuoppa.

Vasemmalla: läntisempi tulisija. Oikealla: itäisempi tulisija.

11 Selkäsaaret

Mjtunnus: 683010065

Status: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7327635 E 510004

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Isoselän eteläosassa olevan suurehkon saaren koilliskulmassa sijaitseva kuopparyhmä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Alue on mäntymetsää, jossa aluskasvillisuuden varvusto on paikoin korkeaa ja maanpinnan näkyvyyttä es-tävää.

Alueella todettiin kolme selvähköä pyyntikuoppaa, halkaisijaltaan n. 3 m. Näiden koordinaatit: N 7327634 E 509999, N 7327620 E 509990, N 7327632 E 509982.

Kotivuori on karttaotteeseensa (1990, 77). merkinnyt alueelle kuusi pyyntikuoppaa. Niiden sijainti ei täysin täsmää v. 2021 inventoinnissa tehtyjen GPS-mittausten kanssa. V. 2021 inventoinnissa ei käyty koko saarta läpi. Tähän on korjattu ”peruskoordinaatti”.

Kohteen muinaisjäännösrajaus on tehty osin vuoden 2021, osin Kotivuoren v. 1990 havaintojen perusteella. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Pyyntikuoppia.

12 Kuoppalahti 1

Mjtunnus: 683010067

Status: kiinteä muinaisjäännös

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

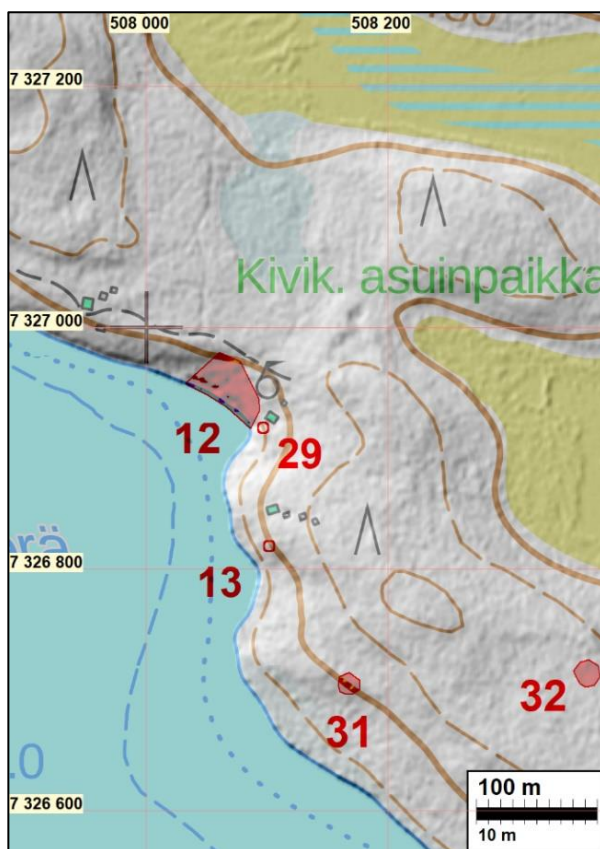
Koordin: N 7326952 E 508045

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven suuren Porosaaren länsirannan lahdekkeessa oleva kivikautinen ja lappalaisten asuinpaikka ja pyyntipaikka pyyntikuoppiin.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin v. 2021. Asuinpaikan alue on mäntyä kasvavaa kangasmetsää ja se vaikutti olevan pääasiassa koskemattomassa kunnossa ja hyvin säilynyt. Rantatörmän kohdalla on järven pinnan noususta johtuvaa luontaista eroosiota ja se sortuu hiljalleen järveen. Sortumista on paikoin pyritty estämään tukemalla törmää kivillä. Törmän alla rannassa on tasainen hiekkaranta, jolla havaittiin useita kvartseja koko hiekkarannan pituudelta. Ne ovat ilmeisesti peräisin jo sortuneesta rantatörmästä.

Kotivuoren mainitsema mahdollinen liesikiveys oli nähtävillä polun kohdalla. Asuinpaikan eteläosaa on ainakin jossain määrin tuhonnut kesämökki ja sen pihalla tehdyt kaivamiset. Kohteen "peruskoordinaatti" muutettiin tässä inventoinnissa hiekkarannan kohdalle, josta todettiin runsaasti kvartsi-iskoksia. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

12: Kuoppalahti 1; 13: Kuoppalahti 2; 29: Poroperä; 31: Porokangas 2; 32: Porokangas 3.

Vasemmalla: hiekkarantaa, josta löytyi kvartsi-iskoksia. Oikealla: Asuinpaikka-alueen kangasmetsää.

13 Kuoppalahti 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: kuoppa

Koordin: N 7326819 508102
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Paikalla on noin 3 x 2 m laajuinen, osittain risuilla ja jätteillä peitetty kuoppa. Kuoppa sijaitsee tiheiden kuusten ja muiden puiden alla, joten rakenne oli hankalasti hahmotettavissa. Kohteen esitteli inventoijille paikalla tavatut eläkeikäiset maanomistajat, joiden mukaan kuoppa on ollut paikalla jo heidän lapsuudessaan, silloin jo ”vanhana” ja maatuneena, ilman tietoa alkuperäisestä käyttötarkoituksesta. Heidän perheessään eläneen muistitiedon mukaan kuoppaan olisi jossain varhaisessa vaiheessa jossain yhteydessä kätkeyty ”arvoesineitä”.

Kuopan reunaan tehdyssä koekuopassa ei ollut podsolimaannosta eikä hiiltä. Kyseessä saattaa olla vanha kellarikuoppa. Ikä saattaa paikallisten asukkaiden perimätiedon mukaan olla yli 100 vuotta. Epämääräisyytensä takia kohde merkittiin kuitenkin statuksella ”muu kohde”. Siis ei arkeologinen suojelukohde.

Sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 12 Kuoppalahti 1](#)

Kuoppa kuusien ja risujen alla.

14 Soppananselkä

Mjtunnus: 1000012165
Status: kiinteä muinaisjäänös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7324116 E 506445
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Kohde sijaitsee Ranuan kirkosta noin 31 kilometriä itäkoilliseen Simojärven Soppananselän länsirannan keskivaiheilla. Jyrilän Mustalahden lounaisrannalla olevan niemen korkeimman kohdan koillispäässä on yksittäinen pyyntikuoppa.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu v. 2021 inventoinnin yhteydessä. Muinaisjäännösrajaus on siis tehty Kotivuoren karttaliitteeseen merkityn pyynkuopan ympärille (1990, kohde 64). Rajaus voi siis olla epätarkka. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

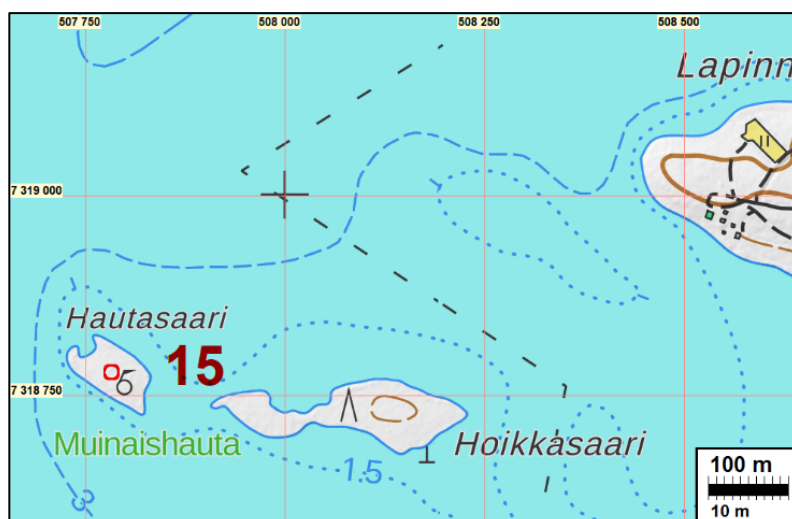
15 Hautasaari

Mjtunnus: 683500009
Status: mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: hautasaari

Koordin: N 7318779 E 507783
Tutkijat: Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Perimätiedon mukaan saarella on kesäkalmisto. Simojärvessä on myös toinen Hautasaari (ks. Ranua Välttämönselkä Hautasaari 683 01 0087).

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu v. 2021 inventoinnissa. Kohde on siis edelleenkin statukseltaan mahdollinen muinaisjäännös. Kohde hankkeen sijaitsee kaava-alueella A.

16 Kenttätaipale

Mjtunnus: 683010042
Status: kiinteä muinaisjäänнос
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7316724 E 506622

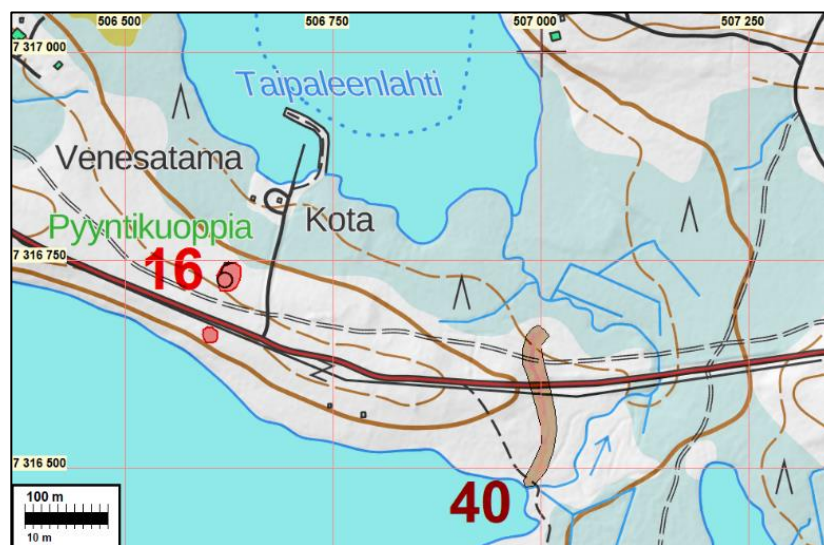
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Katiskoski tarkastus 2016, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäänносrekisteri:** Koirajärven ja Simojärven eteläosan välinen kannas. Paikalla on ollut historiallisen ajan asuinkenttä rakennuksineen, joiden länsipuolelle on tehty varhemmin pyyntikuoppaketju poikki kannaksen. Lounaasta koilliseen on noin 90 m matkalla todettu kahdeksan kuoppajäänноста, joiden halkaisija vaihtelee noin 2 ja 3,5 m välillä. Näistä kolme on tien lounaispuolella, 5 kuoppaa sen koillispuolella. Koillispuolella sijaitseva ensimmäinen kuoppa vaikuttaa myöhemmin kaivellulta.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kotivuori (1990 kohde 42) ja Katiskoski (2016) ovat havainneet alueella 8 kuoppaa, jotka he tulkitsivat varmoiksi tai mahdollisiksi pyyntikuopiksi. Vuoden 2021 inventoinnissa havaittiin vain kaksi kohtalaisella varmuudella pyyntikuopaksi tulkittavaa kuoppaa, kohdissa: N 7316724 E 506622 ja 7316734 E 506627. Lisäksi kohdassa N 7316660 E 506602 todettiin epämääräisempi, mahdollinen pyyntikuoppa. Näiden lisäksi alueella on useita hyvin epämääräisiä kuoppia, joista osa on todennäköisesti tuulenkaatoja, osa nykyaikaisia maa-aineksen ottokuoppia. Pyyntikuopiksi tulkittuja kuoppia todettiin siis vain 3 kpl. Muinaisjäänносrajausta pienennettiin muinaisjäänносrekisterissä ilmoitetusta.

Muinaisjäänносrekisterin referaatissa mainitaan "asuinkenttä". Kyseessä on melko hiljattain autioitunut talo suunnilleen koordinaateissa N 7316584 E 506833. 1800-luvun puolivälin pitäjänkartassa kohdalle on merkitty "Simontaival hemman". Vuoden 1992 peruskartassa (3542 01) alueelle on merkitty rakennus ja niittyjä. Inventoinnissa 2021 todettiin alueella umpeen kasvavia vanhoja peltoja ja niittyjä, joiden laidoilla on raivauskivikasoja sekä lahoavia rakennusjäänноksiä. Tulkintamme mukaan

kyseessä ei ole arkeologinen suojelukohde. Tästä muutama sata metriä koilliseen todettiin ilmeisesti 1800-luvun vesimyllyyn liittyvä kaivanto, raportissa [kohde 40](#). Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

16: Kenttätaipale; 40: Myllyoja.

Pyyntikuoppia.

18 Akonlampi

Mjtunnus: 683010043
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

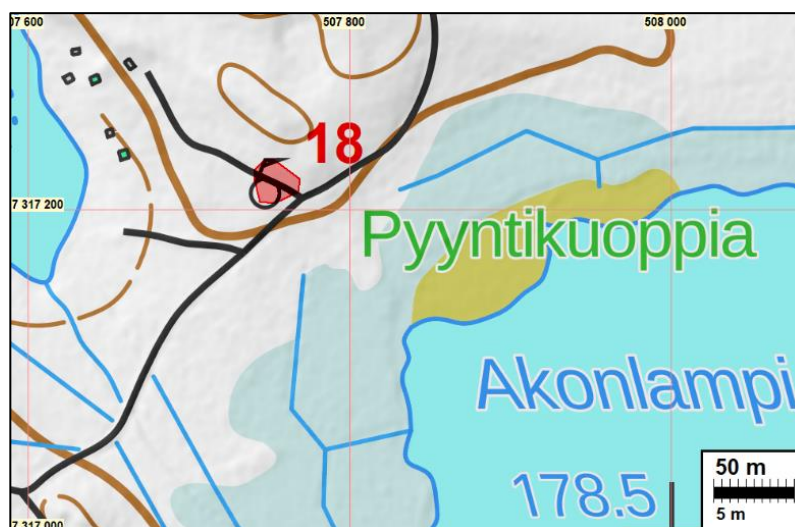
Koordin: N 7317217 E 507762
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Akonlammen ja Simojärven eteläisen osan välinen kanas. Vaaran eteläsyryllä on kolme pyyntikuopaksi tulkittavaa painannetta ja vanhan hirsirakennuksen perustus. Vuoden 1990 inventoinnin karttaluonnoksen mukaan pyyntikuopat sijoittuvat Keihäslahden rannalle sijaitsevalle mökille (1:52) johtavan tienristeyksen ympärille; yksi kuopista sen lounais- (ala-) puolelle, kaksi sen

pohjoispuolelle. Hirsirakennuksen jäännös sijoittuu edelleen järven suuntaan, mökille vievän tien pohjoispuoleiseen rinteeseen. Kaikki jäännökset sijoittuvat tilalle 1:95.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kohteessa todettiin 3 pyyntikuopiksi tulkittavaa kuoppaa, halkaisijaltaan noin 2 m, samoilla kohdin kuin Kotivuoren karttaluonnoksessa (1990, kohde 43). Mökille johtavan hiekkatien laidalla olevat kuopat ovat tien puoleisilta laidoiltaan hieman kuluneita. Kuoppien koordinaatit: N 7317215 E 507752, N 7317224 E 507753 ja N 7317217 E 507762. Hirsisalvosrakennetta ei havaittu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

Pyyntikuoppia.

19 Vierelä

Mjtunnus: 683010048
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

Koordin: N 7321437 E 511303
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Soppananselän itärannalla ja Penämönjoen suusta noin 300 m etelään on Vierelän talo. Sen länsipuolen rannan törmällä on säilynyt muutamia pyyntikuoppia.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikkaa ei tarkastettu vuoden 2021 inventoinnin yhteydessä. Muinaisjäännösrajaus on siten tehty muinaisjäännösrekisterissä ilmoitetun koordinaattipisteen ympärille. Rajausta on siis karkeahko arvio. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

19: Vierelä; 20: Kuittari (kolmessa osassa); 44: Kuittarinniemi länsi; 45: Kuittarinniemi keskiosa (kahdessa osassa).

20 Kuittari

Mjtunnus: 683010047
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppia

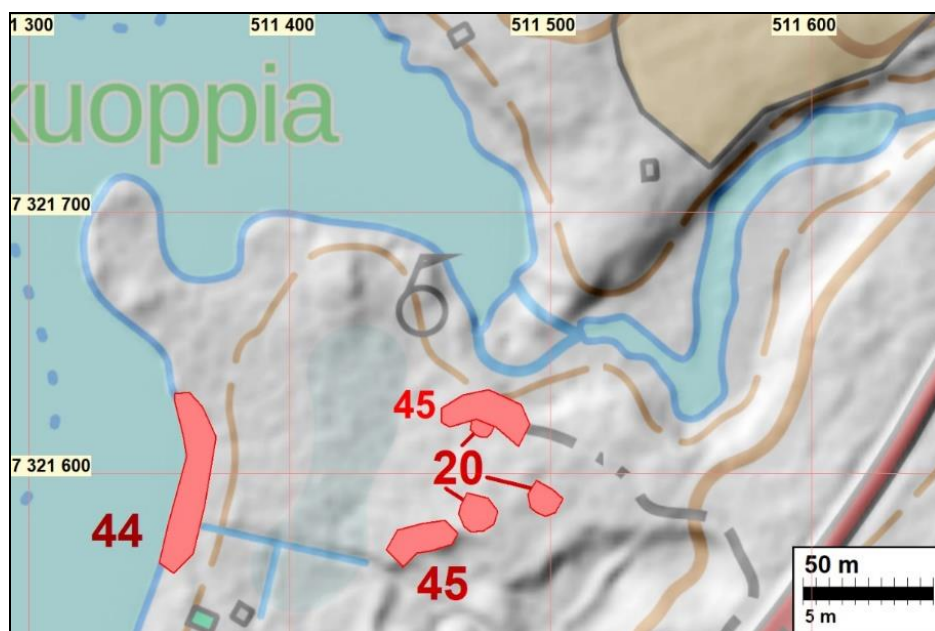
Koordin: N 7321587 E 511470
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven Soppananselän itärannalla, entisen Kuittarin tilan eteläpuolella on vesirajassa ja kankaalla merkkejä muinaisasutuksesta. Löydökset ja pyyntikuopat ovat Penämönjoen suun eteläpuolella, osin soranoton tuhoamia.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Kotivuoren (1990) kohde 47. Pyyntikuopat sijaitsevat mäntykankaalla Penämönjoen suun lähellä. Maaperä alueella on hiekkaa. Kuopat näkyvät maastossa halkaisijaltaan 2–3 m loivina painaumuksina, eikä niiden ympärillä erotu selvää valliä. Syvyyttä niillä on ympäröivään maanpintaan verrattuna alle puoli metriä. Kaikissa kuopissa havaittiin selvä huuhtoutumiskerros, joten ne eivät voi olla nykyaikaisia.

Kohtuullisen selviä pyyntikuopaksi tulkittavia kuoppia havaittiin 3 kpl: N 7321587 E 511470, N 7321589 E 511497 ja N 7321652 E 511463. Viimeksi mainittu on epämääräisin.

Muinaisjäännösalueen rajaus menee osittain päällekkäin kohteen 45 (kivikautinen asuinpaikka) kanssa. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

20: Kuittari (kolmessa osassa); 44: Kuittarinniemi länsi; 45: Kuittarinniemi keskiosa (kahdessa osassa).
Pyyntikuoppa.

22 Yli-Soppananjärvi

Mjtunnus: 1000013490
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: tulisija
Ajoitus: kivikautinen
Laji: löytöpaikka

Koordin: N 7329152 E 514393

Tutkijat: Pirjo Rautiainen metsähallituksen luontoinventointi 2008, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Simojärven keskiosan itäpuolella sijaitsevan Yli-Soppanajärven etelärannalla parin metrin päässä vesirajasta havaittiin vuoden 2008 Natura-alueen inventoinnissa tulisija. Se on koottu noin 15–20 cm suuruisista kivistä, pyöreäkö ja halkaisijaltaan noin 90 cm. Kivien välissä havaittiin jonkin verran hiiltä ja nokea. Kuitenkaan ympäristön rantahiekasta tai koepistoista ei havaittu löytöjä. Tulisijan ikää ei voitu tarkemmin arvioida, mutta paikan todettiin olevan sovelias kivikautiselle asuinpaikalle.

Soisalo & Sepänmaa 2021: Paikalla on matala ja hiekkainen lahdenpohjukka, jonka aivan veden syömän rantatörmän reunalla on vanhalta vaikuttava tulisija. Tulisija saattaa hyvinkin olla esihistoriallinen, mutta sen ikää on vaikea arvioida varmuudella. Muutaman metrin päässä tulisijasta on retkeilijöiden nykyisin käytössä oleva tulisija.

Tarkastuksen yhteydessä rantahiekalta löydettiin yksi kvartsiydin ja kvartsi-iskos. Rantatörmälle ja tulisijan ympäristöön tehtiin koekuoppia, mutta niistä ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohteen status muutettiin mahdollisesta muinaisjäännöksestä kiinteäksi muinaisjäännökseksi ja kohde rajattiin. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: tulisija lapion vieressä. Oikealla: lähikuva tulisijasta.

23 Ahoniemi

Mjtunnus: 68301004

Status: kiinteä muinaisjäänös

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: pyyntikuoppia

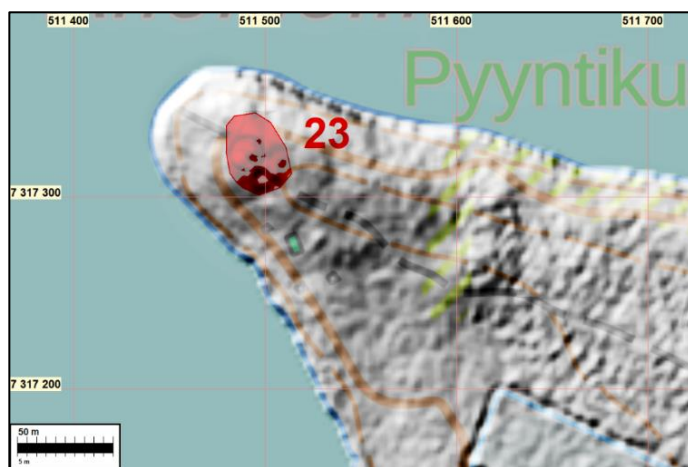
Koordin: N 7317313 E 511497

Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäänösrekisteri:** Korkeaselkäinen niemi Impiönjärven itärannalla. Keskellä niemen kivikkoista harjaa on suurehko pyyntikuoppa. Paikalla mainitaan olleen myös vanha kalakenttä.

Sepänmaa & Soisalo 2021: V. 2021 inventoinnissa alueella todettiin kaksi kehävalillista kuoppaa, halkaisijaltaan n. 3 m, syvyydeltään n. 60 cm. Vaikuttivat pyyntikuo-pilta. Näiden koordinaattipisteet: N 7317313 E 51149 ja N 7317334 E 511494. Nämä rajattiin yhtenäiseksi pyyntikuoppakohteeksi. (Muinaisjäänösrekisterissä ilmoite-tussa koordinaattipisteessä N 7317339 E 511523 ei havaittu kuoppaa tai muutakaan mainittavaa. Koordinaatit olivat siis virheelliset.)

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C

Pyyntikuoppa.

24 Kenttä**Mjtunnus:** 1000030258**Status:** kiinteä muinaisjäännös (sm)**Ajoitus:** historiallinen**Laji:** asuinpaikka**Koordin:** N 7315909 E 509741**Tutkijat:** Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Löytöpaikka sijaitsee Saunajärven Salamijoen ja Impiönjärven Lapinlahden välissä. Paikalta on löytynyt metallinetsinnässä 26.5.2016 kaksi-piikkinen atrain (KM 41169: 1). Atrain löytyi loivalta kumpareelta, pellon reunasta, noin 15 metriä joesta. Sen löytösyvyys oli noin 20 cm. Löytöpaikan läheisyydessä on jokisuu/joenniska, jossa on sijainnut kalapatoja. Kohde vaatii lisätietoa; löytöpaikka ei ole tarkastettu maastossa.

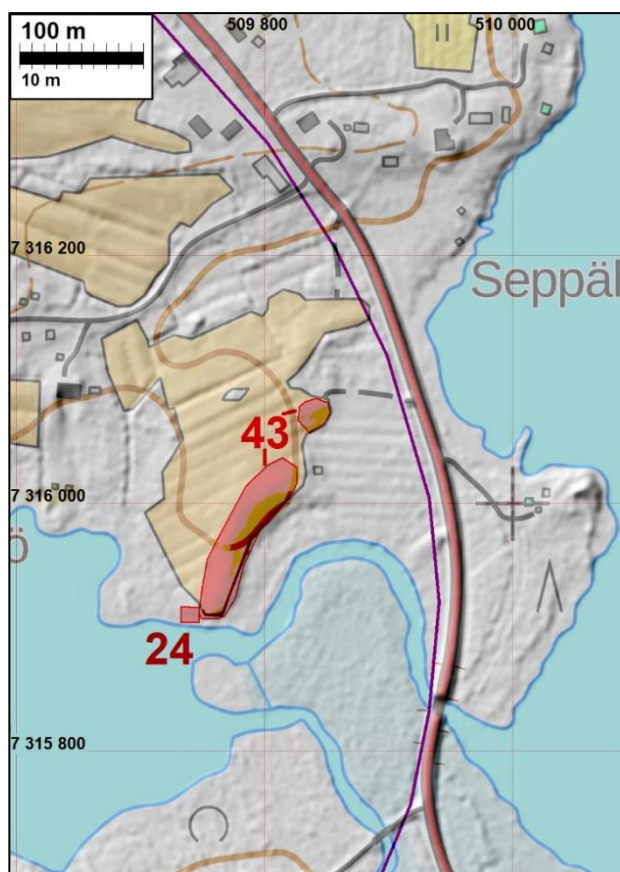
Sepänmaa & Soisalo 2021: Löytöpaikka lähialueineen tarkastettiin inventoinnin yhteydessä v. 2021.

Atraimen löytöpaikalta, sängellä olevan pellon pinnasta ja sen lähiympäristöstä löytyi runsaasti kivikautista asuinpaikkaa osoittavia kvartsi-iskoksia. Todettu kivikautinen asuinpaikka on käsitelty tässä raportissa omana kohteenaan (kohde 43).

Parikymmentä metriä atraimen löytöpaikasta (N 7315913 E 509759) länteen, aivan pellon etelälaidalla, peltoa ja pientareta olevassa traktorin kynnösjäljessä, havaittiin tulisijan jäännös. Osittain tuhoutuneen, osittain turpeen ja varpukasvillisuuden alla olevan jäännöksen rakennetta ja kokoa ei voitu täsmällisesti määrittää. Se koostui n. 10–20 cm rapautuneista kivistä ja nokimaasta. Tiiltä, palanutta savea tai muita löytöjä ei havaittu kynnösjäljen paljastamalla osuudella. Koekuoppia rakenteeseen ei tehty. Rakenteen läpimitta on arviolta noin 2 m ja korkeutta parikymmentä cm. Lievästi kumpumaisena se vaikutti enemmän historiallisen ajan kiukaan tai uunin jäännöstä, kuin tyypiltään varhaisempia liesiä.

Hahmotetun rakenteen perusteella tässä inventoinnissa tulisija tulkittiin historiallisen ajan asuinpaikkaan liittyväksi tulisijaksi. Täten myös oletettiin, että siitä parikymmentä metriä itään löytynyt atrain liittyy tähän asuinpaikkaan.

Muinaisjäännösalueen raja-alue menee osittain limittäin kohteen 43 kivikautisen asuinpaikan kanssa. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

24: Kenttä; 43: Impiö Salmenniemi.

Tulisijan jäännös pellon ja rantametsikön rajalla olevassa auranvillossa.

25 Kenttäniemi

Mjtunnus: 683010044

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen

Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7317319 E 510274

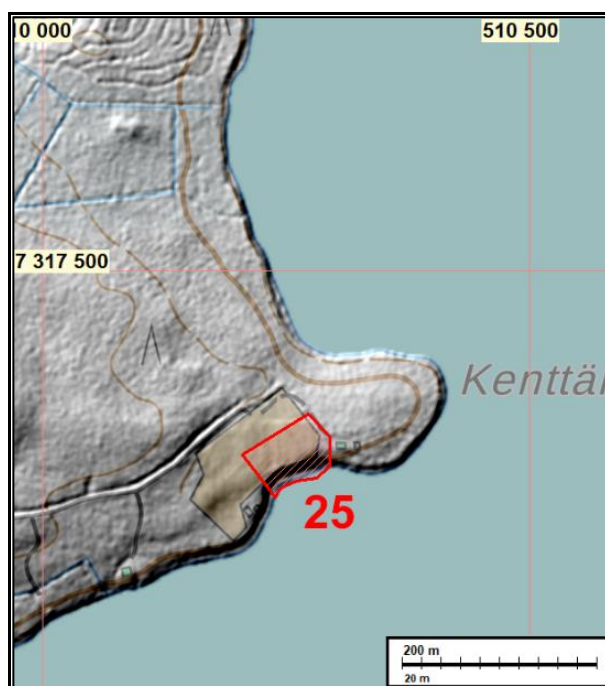
Tutkijat: Kotivuori inventointi 1990, Soisalo & Sepänmaa inventointi 2021

Huomiot: **Muinaisjäännösrekisteri:** Impiönjärven länsirannan niemekkeen eteläsivu on vanha kalakenttä. Hienohiekkaisella perunapellolla on runsaslöytöinen, ilmeisesti mesoliittisen kivikauden asuinpaikka.

Sepänmaa & Soisalo 2021: Paikka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä ja sen havaittiin olevan samassa kunnossa kuin vuoden 1990 inventoinnin aikaan. Pello oli peitteinen eikä sen alueelta saatu uusia havaintoja, mutta rannassa pellon ja järven välissä havaittiin kvartsi-iskoksia.

Topografian perusteella heti rajauksen koillispuolella oleva mökkitontti ja niemenkärki vaikuttivat erittäin potentiaalisilta esihistoriallisten asuinpaikkojen kannalta. Alue on kesämökin pihapiiriä ja koska paikalla ei tavattu mökkiasukkaita, ei mökin pihapiiriä tutkittu ilman lupaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Vasemmalla: Kivikautista asuinpaikka-aluetta peltoalueen pohjoislaidalta kaakkoon. Suurin osa löydöistä on taustalla olevan rantapenkereen päältä ja hiekkarannalta. Yksittäisiä kvartsi-iskoksia havaittiin kuvan etualalta pellon luoteisosaan asti. Oikealla: hiekkarantaa, jossa todettiin useita kvartsi-iskoksia.

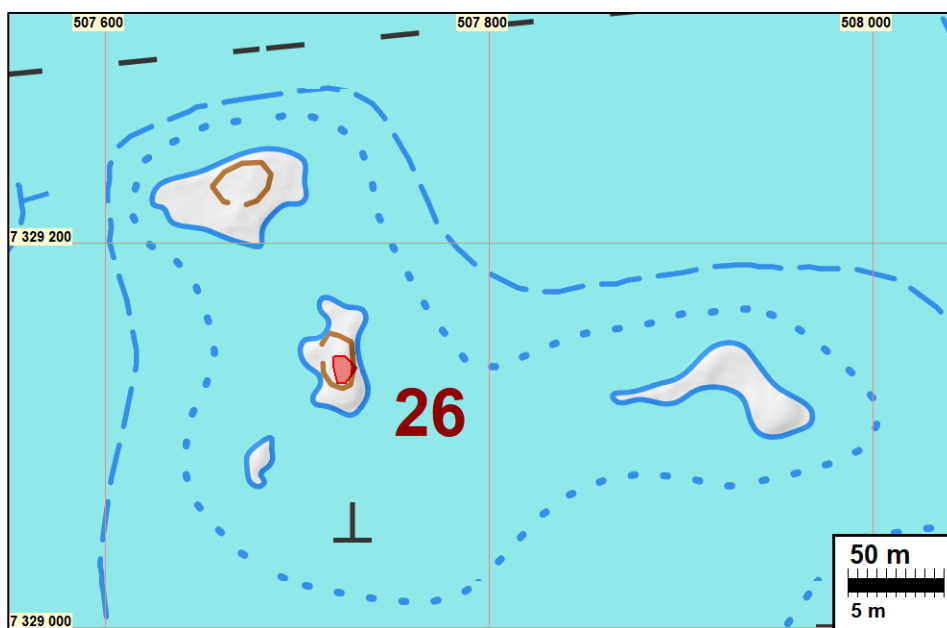
26 Ruususaaret

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7329134 E 507724
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Saaren metsäisessä keskiosassa on moreenimaahan kaivettu pyyntikuoppa. Kuopan halkaisija on hieman alle 3 m ja syvyys n. 0,5 m ja sen reunavalli on hyvin loiva. Kuoppa on osittain varvikon peittämä, mutta erottuu selvästi. Kuopassa todettiin olevan huuhtoutumiskerros, joten se ei ole nykyaikainen. Saareen tehtiin inventoinnin yhteydessä myös koekuoppia, mutta niistä ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: pyyntikuoppa sijaitsee saaren keskikohdan tienoilla. Kuvattu länteen. Oikealla: Pyyntikuoppa.

27 Porosaari Päivätupa

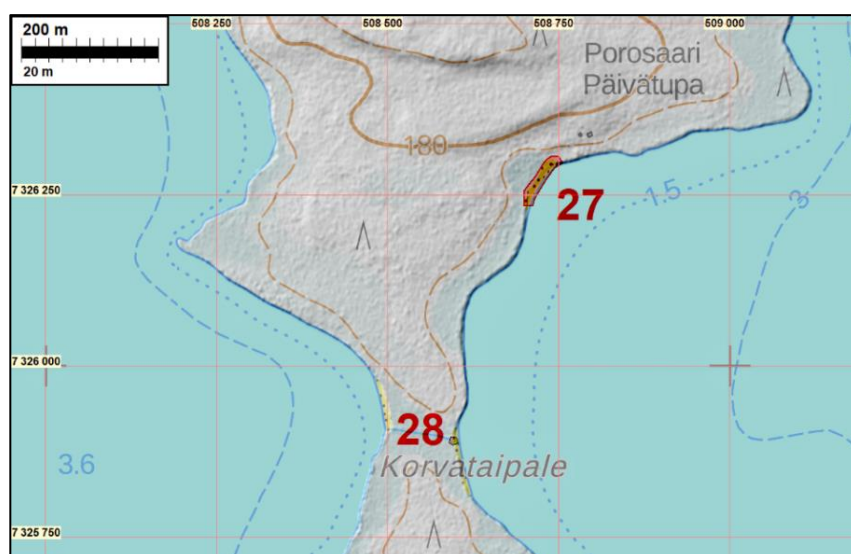
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäänös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7326264 E 508716
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

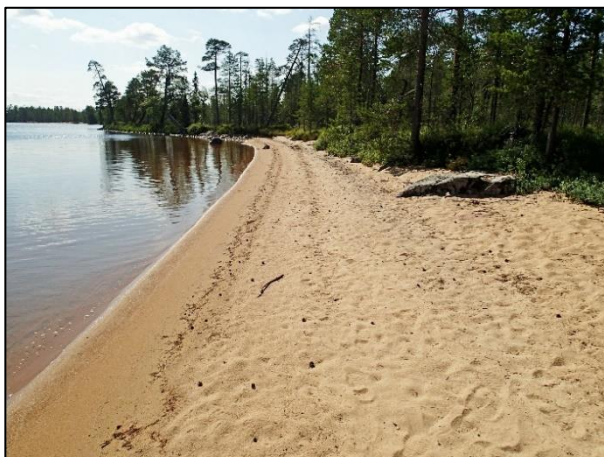
Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee Porosaaren itärannalla olevalla hiekkarannalla, Päivätuvasta sata metriä lounaaseen. Heti hiekkarannan takana maasto on suota. Asuinpaikka on mitä ilmeisimmin jäänyt suureksi osaksi veden alle ja vain sen ylimmät osat ovat nykyistä hiekkarantaa.

Rantahietikolta löydettiin kvartsikaavin: N 7326264 E 508716, sädekiviliuskeiskos: N 7326261 E 508714, ja useita kvartsi-iskoksia koko rannan matkalta. Hietikolla on myös liesikiveys ja palaneita kiviä, mutta näiden ikää on vaikeaa arvioida.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

27: Porosaari Päivätupa; 28: Porosaari Korvataipale.

Hiekkarantaa, josta kvartsi-iskoksia.

28 Porosaari Korvataipale

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kulttuuriperintökohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: merkkipuu

Koordin: N 7325897 E 508595
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Korvataipaleen itärannalla, hiekkarannan ja suon rajalla on halkaisijaltaan noin 80 cm, arviolta useita satoja vuosia vanha mänty. Sen itäkyljellä on noin 30 x 20 cm kokoinen vanha pilkka. Pilkkaan on kaiverrettu n. 10 cm korkuisin kirjaimin "OH".

Kyseessä on ilmeisesti kulkureittiin liittyvä pilkkapuu, jonka pilkka on tarkoitettu näkyväksi idästä länteen liikkuville kulkijoille, kapeaa taivalta osoittamaan. Todennäköisesti pilkkaan kaiverretut kirjaimet ovat sekundaarisia, mutta nekin vaikuttivat vanhoilta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 27 Porosaari Päivätupa](#).

29 Poroperä

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: tuhoutunut muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7326917 E 508097
Tutkijat: Kotivuori 1990, Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pahoin tuhoutuneen tervahaudan jäännökset Poroperässä, Simojärven Porosaaressa. Tervahauta sijaitsee kesämökin pihassa rantatörmän päällä. Se lienee ollut kooltaan pieni. Paikalla ei juurikaan ole jäljellä rakenteita, vaan tervahaudasta on jäljellä lähinnä hiilipitoista maata. Paikalle on rakennettu nykyisin katettu kaivo. Paikalla tavattu saaren asukas muisteli tervahautaan liittyvän perimätiedon mukaan sen olevan hänen esivanhempiansa joskus 1800-luvulla tekemä. Kyseessä ei siis ole kiinteä muinaisjäännös.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [12 Kuoppalahti 1](#).

Tervahauta on sijainnut kuvassa olevan kaivon tienoilla.

31 Porokangas 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: historiallinen
Laji: hiilihauta

Koordin: N 7326705 E 508168
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Hiilihauta sijaitsee Porosaaren sisäosassa mäntyä kasvavalla kankaalla, hiekkaisella maaperällä. Se on muodoltaan soikeahko,

kooltaan 8 x 5 m ja syvyydeltään n. 1,5 m. Pohjalle tehdystä kuopasta löytyi runsaasti hiiltä. Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [12 Kuoppalahti 1.](#)

32 Porokangas 3

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: ajoittamaton
Laji: pyyntikuoppa

Koordin: N 7326714 E 508363
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pyyntikuoppa sijaitsee Porosaaren sisäosassa harva-puustoisella sekametsäkankaalla. Sen halkaisija on 2 metriä ja syvyys hieman alle metrin. Kuoppaan tehdystä lapionpistosta erottui selvästi harmaa huuhtoutumiskeros, jonka perusteella kuoppa ei ole nykyaikana kaivettu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

katso sijaintikartta [12 Kuoppalahti 1.](#)

33 Hienolaisenlahti

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329897 E 504967
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee voimakkaasti virtaavan Kultisalmien länsirannalla, noin 100 m Kultisalmientiestä luoteeseen. Se on Kultikankaan kivikautisen asuinpaikan eteläpuolella: Asuinpaikkoja erottaa noin 50 metriä leveä ja osittain suorantainen lahti. Maasto on järvenrantaa kohti viettävää moreenirinnettä ja paikoin myös kalliota. Paikalla kasvaa mäntymetsää.

Länsi- ja pohjoisrannalle tehdyistä koekuopista löydettiin kvartsi-iskoksia, kvartsiydin ja tulen rapauttamia kiviä. Maastosta päätellen asuinpaikka on säilynyt ehjänä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 4 Kultiharju.](#)

35 Kultisalmentie länsi

Mjtnnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329573 E 505005
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee Kultisalmientien luoteispuolella olevan matalan lahden pohjukassa. Sen länsipuolella olevalla tontilla on hiljattain puretun mökin paikka, jonka pihaan asuinpaikka rajautuu. Asuinpaikka sijaitsee hyvin loivalla, järveä kohti viettävällä tasaisella rinteellä. Maaperä paikalla on soraista moreenia, mutta aivan rannassa on myös hiekkaa. Löytöinä paikalta saatiin koekuopista kvartsi-iskoksia, jotka tulivat heti sammaleen alla olevasta ohuesta suurempia kiviä peittävästä hiekkakerroksesta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 4 Kultiharju.](#)

Kivikautista asuinpaikkaa. Löytöjä koekuopista mm. lapioiden kohdilta.

36 Kultisalmentie itä

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7329578 E 505050
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Tien ja rannan välisellä hiekkatasanteella tehdyissä neljässä koekuopassa kvartsi-iskoksia ja palaneita luunsiruja. Myös selvää noen noen ja luuhippujen sekaista kulttuurikerrosta havaittiin.

Aivan tämän kohteen pohjoispuolella on kohde 6 (ajoittamaton kuoppajäännös). Kohteesta muutama kymmentä metriä lounaaseen, tien länsipuolella, on kohde 35 (kivikautinen asuinpaikka).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 4 Kultiharju](#).

Kivikautista asuinpaikkaa. Löytöjä mm. kuvan keskellä olevan lapion kohdalle tehdystä koekuopasta.

37 Lehtoniemi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7312297 E 505247
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Tervahauta sijaitsee Lehtoniemessä noin 65 metriä Saarijärven rannasta. Paikalla on loiva, järveen päin viettävä rinne, jossa kasvaa sekametsää. Tervahauta on muodoltaan pyöreä ja varsin laakea. Sen halkaisija on noin 14 metriä ja halssi suuntautuu kaakkoon kohti järven rantaa. Halssiuran pituus on noin 15 metriä. Tervahauta on säilynyt ehjänä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

Vasemmalla: tervahaudan halssiuraa. Oikealla: tervahauta kairan takana.

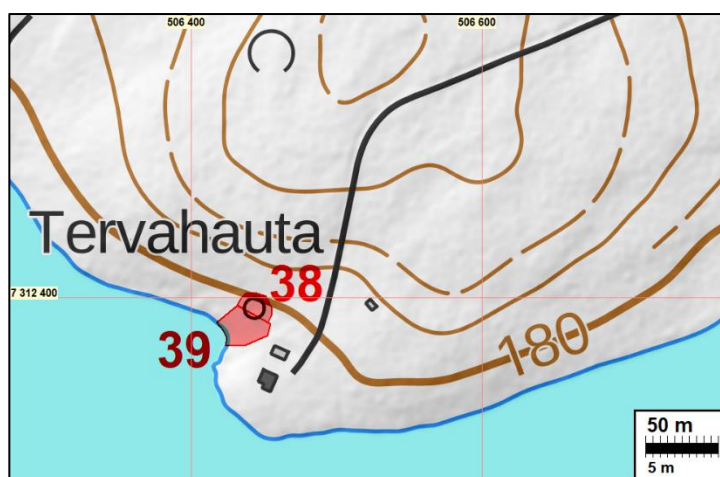
38 Autio

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: historiallinen
Laji: tervahauta

Koordin: N 7312391 E 506444
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Tervahauta sijaitsee kesämökin piha-alueella Kutunien lounaisrannalla, noin 35 metriä Saarijärven rannasta. Tervahaudasta on tuhoutunut järvenpuoleisin osa saunan rakennustöissä 2021, jolloin tulevan saunan ympäristöä on tasoitettu ja sen vallit on levitetty saunan ympäristöön. Ehjää tervahautaa on jäljellä lähinnä paikalta nousevan rinteessä. Tervahaudan alkuperäinen halkaisija on ollut noin 16 metriä. Tarkastuksen yhteydessä paikalla todettiin olevan kvartsi-iskosten perusteella myös kivikautinen asuinpaikka Autio 2 (kohde 39).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

38: Autio; 39: Autio 2.

Vasemmalla: suureksi osaksi tuhoutunut tervahauta kuvan keskiosan taustalta vasemmassa laidassa olevan keskeneräisen saunarakennuksen tienoille. Alueella on myös kivikautista asuinpaikkaa (kohde 39).

Oikealla: uutta maaleikkausta tervahaudan laidalla. Maaperä täynnä hiiltä nokea ja tervakuonaa.

39 Autio 2

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

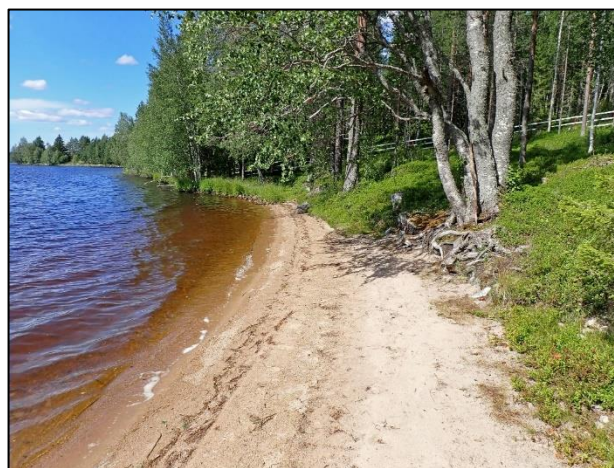
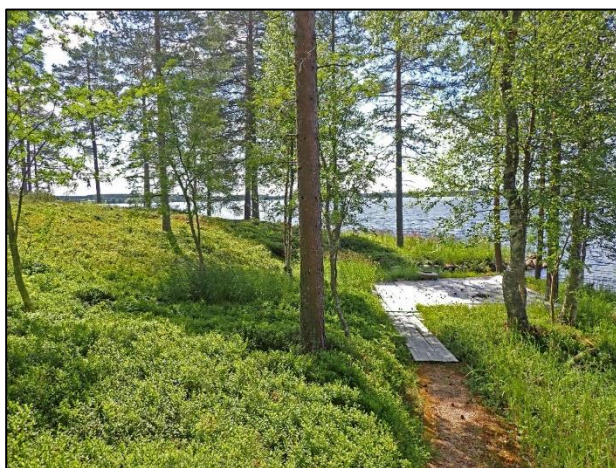
Koordin: N 7312386 E 506442
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Kivikautinen asuinpaikka löytyi *Autio*- nimisen tervahaudan tarkastuksen yhteydessä (kohde 38). Asuinpaikka sijaitsee kesämökin pihaassa, Saarijärveen työntyvän Kutuniemen lounaisrannalla. Paikalla kasvaa mäntymetsää ja maanpinta on varpujen peittämää. Maaperä on hiekkaista moreenia.

Järven rannassa on jyrkkä törmä, jonka yläpuolisella tasaisella alueella on eri kohdissa havaittavissa runsaasti kvartsi-iskoksia ja ytimiä. Niitä havaittiin paikoissa, joissa maanpinta on rikkoontunut, kuten poluilla ja tervahaudan jäännösten kohdalla. Kohde on pääosin säilynyt ehjänä, mutta osa asuinpaikasta on vaurioitunut tervahaudan rakentamisessa. Paikalle 2021 rakennettu sauna on kevytperusteinen eikä asuinpaikkaa näytä juuri tuhoutuneen sen rakentamisen yhteydessä.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella D.

Sijaintikartta [kohde 38 Autio](#).

Vasemmalla: mm. polun pinnasta ja oikealla olevasta rantatörmästä löytyi kvartsi-iskoksia.
 Oikealla: kvartsi-iskoksia löytyi myös hiekkarannalta.

40 Myllyoja

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kulttuuriperintökohde (MKP)
Ajoitus: historiallinen
Laji: kaivanto

Koordin: N 7316658 E 506999
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Laji: pyyntikuoppa

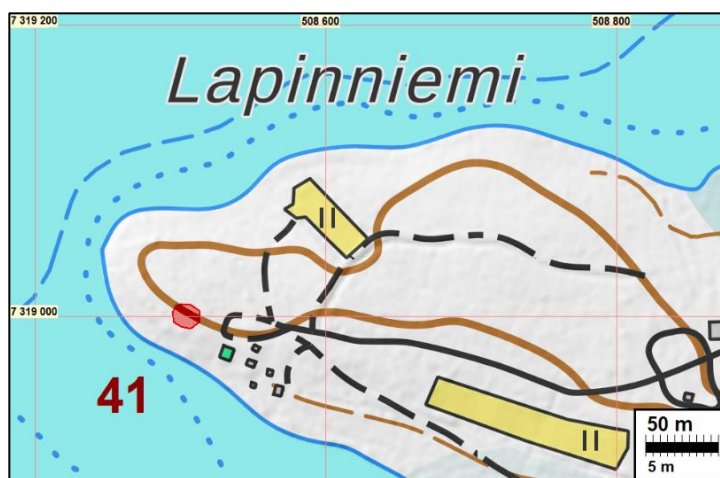
Koordin: N 7319001 E 508504

Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pyyntikuoppa sijaitsee Simojärven eteläosan itäranalla olevassa Lapinniemessä, noin 30 metriä kesämökistä luoteeseen. Paikalla kasvaa sekametsää ja niemi on maaperältään hiekaista moreenia.

Pyyntikuopan halkaisija on n. 2,5 m ja syvyys 0,5 m. Sitä ympäröivä valli on hyvin loiva. Kuopassa havaittiin huuhtoutumiskerros, joten se ei ole nykyaikana kaivettu.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Pyyntikuoppa kuvan keskikohdalla lapion kohdalla.

42 Latva-Penämö Rantala

Mjtunnus: (uusi kohde)

Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

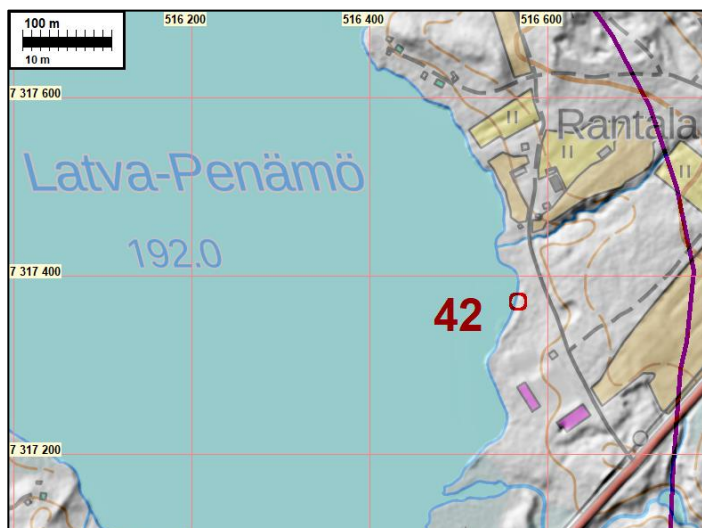
Laji: löytöpaikka

Koordin: N 7317371 E 516567
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Löytöpaikka sijaitsee Latva-Penämö- nimisen pienen järven lounaisrannalla, Rantalan tilan ja leirikeskuksen välissä. Paikalla on kapea hiekkaranta, joka muodostaa matalan ja rantavoimille alttiin törmän. Törmän takana on kapea soistunut alue. Kauempaa rannasta maasto on järven suunnasta loivasti nousevaa kuivaa hiekkakangasta.

Hiekkarannalta löydettiin suuri, 1,3 kg painava, kaikista sivuista isketty kvartsiydin (N 7317371 E 516567), ja yksi kvartsi-iskos (N 7317364 E 516566). Hiekkarannalla on myös hajallaan tulen rapauttamia kiviä. Löytöpaikoille ja kankaalle tehtiin koe-kuoppia, mutta niistä ei tehty mitään muinaisjäännökseen viittaavia havaintoja.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Vasemmalla: rantahietikkoo, josta kvartsi-iskos ja kvartsiydin. Oikealla: kvartsiydin.

43 Impiö Salmenniemi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7315921 E 509756
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee pellolla, Impiönjärven ja Saunajärven välisen joen pohjoispuolella. Kumpaakin järveä on laskettu, vanha rantatörmä erottuu maastossa selkeästi. Peltö oli inventoinnin aikana oraalla, joten paikalle ei tehty koekuoppia. Törmän yläpuolella sijaitsevalta, rantaa kohti viettävältä pellolta löydettiin laajalta alueelta kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä kvartsiytimiä, jotka keskittyivät rantatörmän harjan tuntumaan. Alueen rajausta perustuu kahden löytökeskittymään.

Aivan kyseisen kohteen etelälaidalla on kohde 24 – ilmeisesti historiallisen ajan asuinpaikkaan liittyvä tulisijan jäännös sekä tähän oletettavasti liittyvä rautaisen aatimen löytöpaikka.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella B.

Sijaintikartta [kohde 24 Kenttä.](#)

44 Kuittarinniemi länsi

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7321575 E 511355
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee hiekkarannalla, jolta löydettiin runsaasti kvartsi-iskoksia etenkin rantahietikon yläosasta noin 70 metrin matkalta. Suurin osa asuinpaikkaa on todennäköisesti jäänyt veden alle. Heti rannan itäpuolella on suota, joten asuinpaikka ei ilmeisesti jatku rantahietikkoa pidemmälle. Suon

toisella puolella, asuinpaikalta 100 metriä itään, sijaitsee *Kuittarinniemi keskiosa*-niminen kivikautinen asuinpaikka (kohde 46) sekä kohde 20 (pyyntikuoppia).

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Sijaintikartta [kohde 20 Kuittari](#).

45 Kuittarinniemi keskiosa

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7321623 E 511482
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka on sijainnut joen eteläpuolella kankaalla, joka rajautuu hiekkakuoppaan, suohon ja jokeen. Joen varresta löydettiin polkujen kohdilta kvartsi-iskoksia paikoista, joissa sammal oli kulunut ja hiekkainen maa oli esillä. Myös etelämpänä vanhan hiekkakuopan reunassa on maanpinta rikkoutunut, paikalta löydettiin muutamia kvartsi-iskoksia. Maaperä alueella on hiekkaa ja hiekanotto on ilmeisesti tuhonnut osan asuinpaikasta. Kohteen raja-alue on em. syistä kaksiosainen.

Ehjänä säilyneessä kangasmaastossa kvartsien löytöpaikkojen välissä on myös säilynyt kolme pyyntikuoppaa *Kuittari* (kohde 20). Simojärven rannalla 100 metriä asuinpaikalta länteen on *Kuittarinniemi länsi*-niminen kivikautinen asuinpaikka (kohde 44). Asuinpaikkoja erottaa suo. Kvartsien löytöpaikkojen väliselle kankaalle ja pyyntikuoppien ympäristöön tehtiin koekuoppia, mutta niissä ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella C.

Sijaintikartta [kohde 20 Kuittari](#).

46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
Ajoitus: kivikautinen
Laji: asuinpaikka

Koordin: N 7330286 E 514064
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

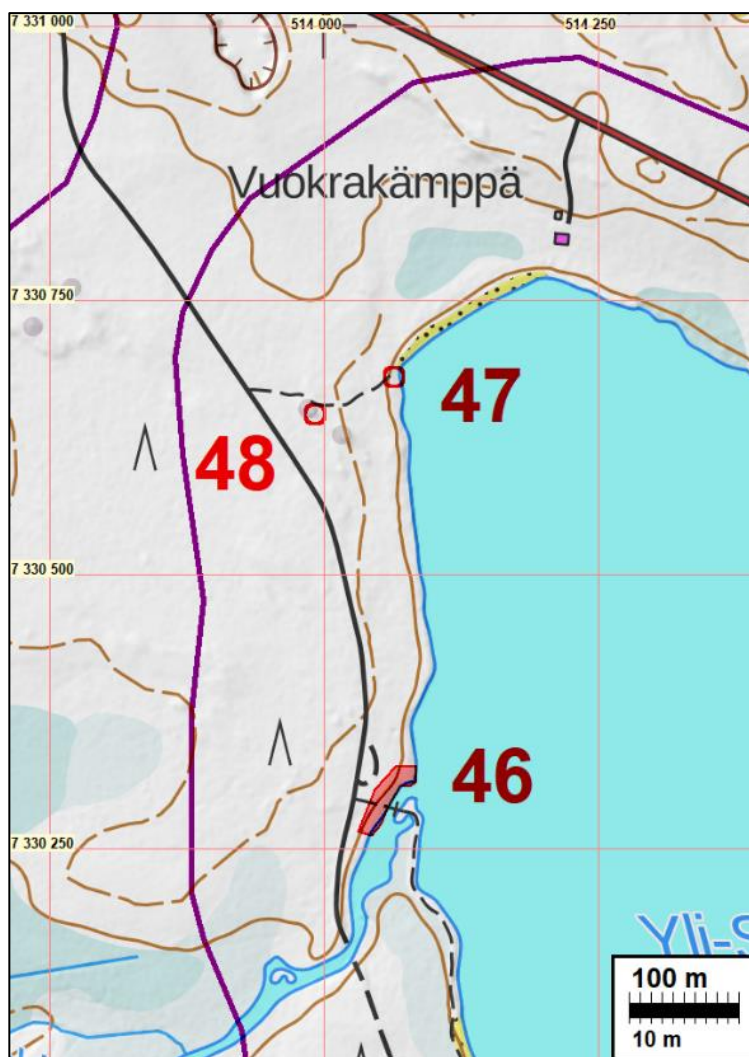
Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Asuinpaikka sijaitsee Yli-Soppananjärvestä alkavan Keskijoen suussa. Joen ranta on sortuvaa rantatörmää, jonka yläpuolinen maasto on hyvin tasaista mäntykangasta. Paikalta alkaa retkeilypolku, jota varten on joen yli rakennettu silta. Joen rannassa on myös käytössä oleva nuotiopaikka. Maaperä paikalla on hiekaista moreenia.

Joien rannalla on kaksi vanhaa kivistä rakennettua liettä, jotka ovat osittain maan ja jäkälän peittämiä. Toinen liesistä on yhä retkeilijöiden käyttämän nuotiopaikan vieressä. Liesien tarkempaa ikää on vaikea määrittää, mutta ne saattavat olla esihistoriallisia. Sortuvasta rantatörmästä löydettiin kvartsi-iskoksia sekä palanutta luuta muutamista eri kohdista noin 50 metrin matkalta.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Vasemmalla: kivikautisia asuinpaikkalöytöjä polun ja oikealla olevan rantatörmän kohdilta. Oikealla: Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä ja lieden jäännöksiä sortuvan rantapenkereen leikkauksesta.

46: Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu; 47: Yli-Soppananjärvi pohjoisranta; 48: Yli-Soppananjärvi luode.

47 Yli-Soppananjärvi pohjoisranta

Mjtunnus: (uusi kohde)

Status: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Laji: löytöpaikka

Koordin: N 7330680 E 514064

Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Yli-Soppananjärven pohjoisrannalla sijaitsee noin 150 metriä pitkä hiekkaranta. Sen yläpuolella on pieni rantatöyräs, jonka takana on märkää soistunutta rämettä. Läheltä rannan länsipäätä löytyi hietikolta yksi kvartsi-iskos. Löytökohta oli hietikon yläreunalla ja paikka näytti olevan veden hiljattain huuhtomaa, sillä maasta törötti tuoreita juuria. Löytöpaikan lähistölle tehtiin koekuoppia, mutta niissä ei havaittu mitään muinaisjäännöksen viittaavaa.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu](#)

Vasemmassa: kvartsi-iskos (mahd. kaavin) kuvan alareunan tienoilta rantahietikolta.
Oikealla: kvartsi-iskoksen löytöpaikka lapion kohdalla.

48 Yli-Soppananjärvi luode

Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Laji: kivrakenne (mahd. rajamerkki)

Koordin: N 7330646 E 513992
Tutkijat: Sepänmaa & Soisalo 2021inventointi

Huomiot: **Sepänmaa & Soisalo 2021:** Pienen, parin metrin korkuisen kallionyppylän korkeimmalla kohdalla todettiin pienemmällä kivillä pystyyn tuettu, n. 80 x 30 x 30 cm kivi. Kivessä ei havaittu merkintöjä. Kivi vaikutti rajamerkiltä, mutta nykyisten tai vanhojen karttojen perusteella kohdalla ei ole ollut rajoja. Statukseksi määritettiin ”muu kohde” – siis ei suojeltu arkeologinen kohde.

Kohde sijaitsee hankkeen kaava-alueella A.

Sijaintikartta [kohde 46 Yli-Soppananjärvi Keskijoen suu](#)

Pystykivi matalan kalliopaljastuman päällä.

SIMOJÄRVEN ALUEEN RAKENNETTU KULTTUURI- YMPÄRISTÖ

Simojärven rantaosayleiskaava

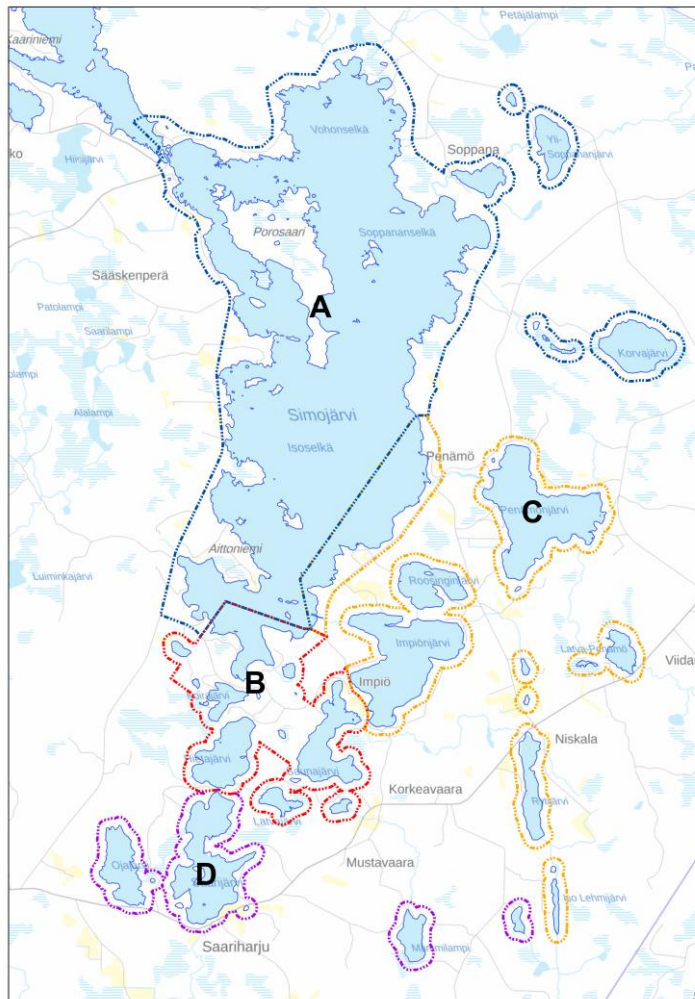
ARKKITEHTITOIMISTO
JARMO LOKIO OY

SELVITYS 14.3.2022
Arkkitehti Jarmo Lokio YKS 122

Taustaa

Simojärven rantaosayleiskaavan rakennettu kulttuuriympäristöselvitys on laadittu osayleiskaavan tausta-aineistoksi. Selvityksen on laatinut syksyn 2021 ja talven 2022 aikana arkkitehti Jarmo Lokio Arkkitehtitoimisto Jarmo Lokio Oy:stä.

Selvityksessä määritellään suunnittelualueen rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteet, jotka ohjaavat ja rajaavat maankäyttöä. Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys muodostaa yhden lähtökohdan osayleiskaavassa määritettäviin elinympäristön laatutavoitteisiin.

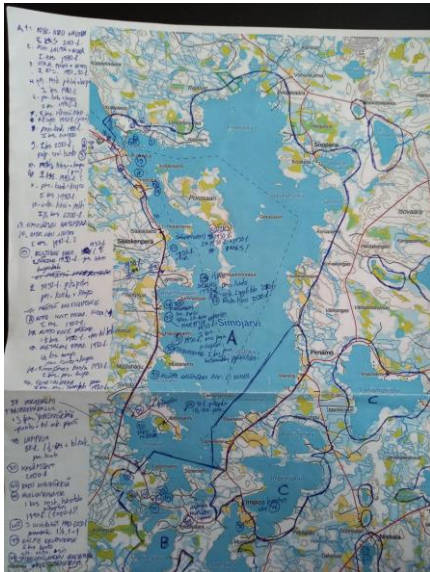

Simojärven osayleiskaava-alueet A, B, C ja D, josta selvitys on tehty.

Miten työ on tehty

Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys on tehty kahteen maastokäyntiin, kirjallisuus-, kartta- ja internetselvityksiin sekä inventoinnin yhteydessä suoritettuihin haastatteluihin pohjautuvan analyysin pohjalta.

Maastokäyntien aikana valokuvattiin selvitysalueelta noin 200 rakennusta, rakennelmaa tai rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Muutamia kohteita etenkin Mämmilammen alueella ei lukittujen yksityistiepuomien vuoksi päässyt vaikka paikallislehdessä (Kuriiri), Ranuan kunnan kotisivuilla ja paikallisessa radiossa (Lapin radio) oli laajasti tiedotettu 15.-16.9.2021 suoritettavista maastoinventoinneista.

Kartta- ja rakennustaulukkoselvitysten perusteella inventoimatta jääneet kohteet ovat nk. myöhemmän ajan (1970-luku ja nuoremmat) vapaa-ajan asuntoja ja lukumääräisesti niitä jäi dokumentoimatta 13...15 kohdetta. Niiden osalta voidaan todeta kulttuuriympäristöarvoiltaan todennäköisesti paikallisiksi.

Maastoinventoinnin yhteydessä kohteiden valokuvauksen lisäksi kirjattiin niiden perusominaisuudet; rakennusmateriaalit, värit, arvioitu rakennusajankohta ja mahdolliset muut erityispiirteet.

Simojärven rakennetun ympäristön historiaa

Esihistoriallinen aika

Vanhimmat merkit ihmisen oleskelusta Simojärvellä ovat jo kivikaudelta usean tuhannen vuoden takaa. Alueen ensimmäiset asukit olivat Lapin alkuperäisasukkaita, saamelaisia, jotka 1600-luvulle tultaessa joutuivat kuitenkin vetäytymään pohjoisempaan etelästä saapuneiden suomalaisten eränkävijöiden tieltä. Kultikankaalla järven keskiosassa on laaja asuinpaikka, jossa on tutkimusten mukaan asuttu varhaisimmasta kivikaudesta rautakauden jälkipuolelle saakka. Simojärven alue on tarjonnut menneisyyden ihmisille rikkaat metsästyksmaat ja runsaat kalavedet. Varhaisista elinkeinoista kertovat monet pyyntikuopat järven rannoilla ja saarissa. (Lähteet: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus, Ranuan historia, Wikipedia)

Saamelaiskausi

Simojärven alue on ollut koko Ranuan kunnan alueen merkittävin saamelaiskauden asuinympäristö, jota voidaan pitää jonkinlaisena keskuksenakin. Saamelaiskausi alkoi hiipua 1600-luvulla, jolloin talonpoikaiskulttuuri alkoi levitä alueelle. Kemiläiset ja iiläiset olivat tosin käyttäneet Simojärveä kalastuspaikkana jo 1500-luvulla, jolloin kilpailu alueen riistamaista alkoi ja saamelaiset joutuivat poistumaan vanhoilta sijoiltaan talonpoikien vallatessa alueita. Tässä vaiheessa Simojärvi jaettiin ns. nautintasektoreihin lappalaisten ja lantalaisten kesken. (Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)

Lapin ja Lannan raja

Simojärvi oli vielä 1600-luvun lopulla saamelaisten ja suomalaisten käytössä. Simojärven alueella kulkee entinen Lapin ja Lannan raja, joka on kulkenut Simojärven Kultamasalmesta. Nykyään Kultasalmena tunnetun paikan läheltä löytyvät myös Rajavaara, Rajasuo, Rajapuro, Rajalahti ja Rajaselkä, jotka viittaavat siihen, että Lapin ja Lannan raja on kulkenut juuri näillä seuduilla. Kultasalmi on ollut saamelaisille hyvin tärkeä kalastuspaikka. Kultaaminen, eli nuotan vetäminen joen poikki rakennettua estettä tai rantaa vasten, antaa nimen

Simojärven Kultisalmelle. Salmessa on säilynyt pitkä kivipato. (Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)

Vakinaisen asutuksen leviäminen

Vanha nautintajärjestelmä murtui 1700-luvun lopulla, jolloin maanviljely edistyi ja tervanpoltto antoi helpomman tulon ja elannon kuin epävarma ja työläs eräkalastus. Näihin aikoihin Simojärven erämaa sai ensimmäiset kiinteät asukkaansa. 1860-luvun lopulla nopeassa kasvussa ollut puunjalostusteollisuus vaati runsaasti raaka-ainetta, jota Simojärven ympäristöstäkin hankittiin. Suuret savotat imaisivat paljon työvoimaa, joista osa jäikin pysyvästi asumaan alueelle. Myöhemmin Simojärven ympäristöön rakentui useita kyliä. (Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)

Simojärven hautasaaret

Simojärvellä on haudattu vainajia useisiin saariin. Tapa oli yleinen ennen kirkkomaiden yleistymistä kun matkat kirkolle olivat pitkiä. Hautaukset olivat useimmiten väliaikaisia - vainajat haudattiin saariin kelirikkoaikana ja kesäkuumalla odottamaan yleensä talviaikaista kuljetusta reellä siunattuun kirkkomahaan. Aina vainajia ei kuitenkaan koskaan viety kirkkomahaan, vaan saaret jäivät niiden ikuisiksi leposijoiksi.

Simojärvellä saarien nimistä ei voi päätellä onko niitä käytetty hautaukseen, mutta usein järvissä on nimeltään jollain tavalla kuolleisiin viittaavia saaria. Ruumis-, Kalma- tai Kuoliosaarista voi löytää matalia, pitkänomaisia painanteita merkkeinä vanhoista hautauksista. Hautojen merkkeinä mahdollisesti olleet puuristit tai -paalut ovat aikojen kuluessa maatuneet. (Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)

Ihmistoiminnan merkkejä Soppanan alueella

Soppanan alueella voi tarkkaavainen kulkija huomata runsaasti merkkejä alueen elinkeinohistoriasta. Paasonjoen varren soilta on niitetty saroja, heiniä ja kortteita rehuksi, ja niitä on säilytetty soille rakennetuissa ladoissa. Heinät on sitten haettu eläimille talvella parempien kulkuolojen aikana. Suolatojen jäännöksiä on vielä siellä täällä Paasonjoen varrella. Niitto on saattanut kestää päiviä, ja välillä niittäjät ovat levänneet suon lähistön kuivalle paikalle tehdyssä laavussa. Sellaisen jäänteet ovat Paasonsuon reunalla. Vieressä on vielä suuri petäjä, johon veistettyyn pilkkaan ovat paikalla aikaa viettäneet kaivertaneet nimikirjaimiaan.

Soppanan metsissä oli 1900-luvun alusta lähtien savotoita, ja niistä ovat vielä merkkeinä tammipatojen jäännökset purojen niskoissa, patoihin tarvitun maan kaivuukuopat ja savottakämppien alimmat sammaloituneet hirsikerrat. Soppanasta löytyi myös kahden pienen tilan jäänteet. Paasonjärven rannalle pirtti ja karjasuoja oli tehty samaan rakennukseen, mutta Paasonsuon vieressä ne olivat eri rakennuksissa. Rakennuksista on jäljellä enää muutamia lahonneita hirsii ja kivistä jäänneitä vanhoista tulisijoista. (Lähde: "Simojärven ja Soppanan alueiden historia", Luontoon.fi, Metsähallitus)

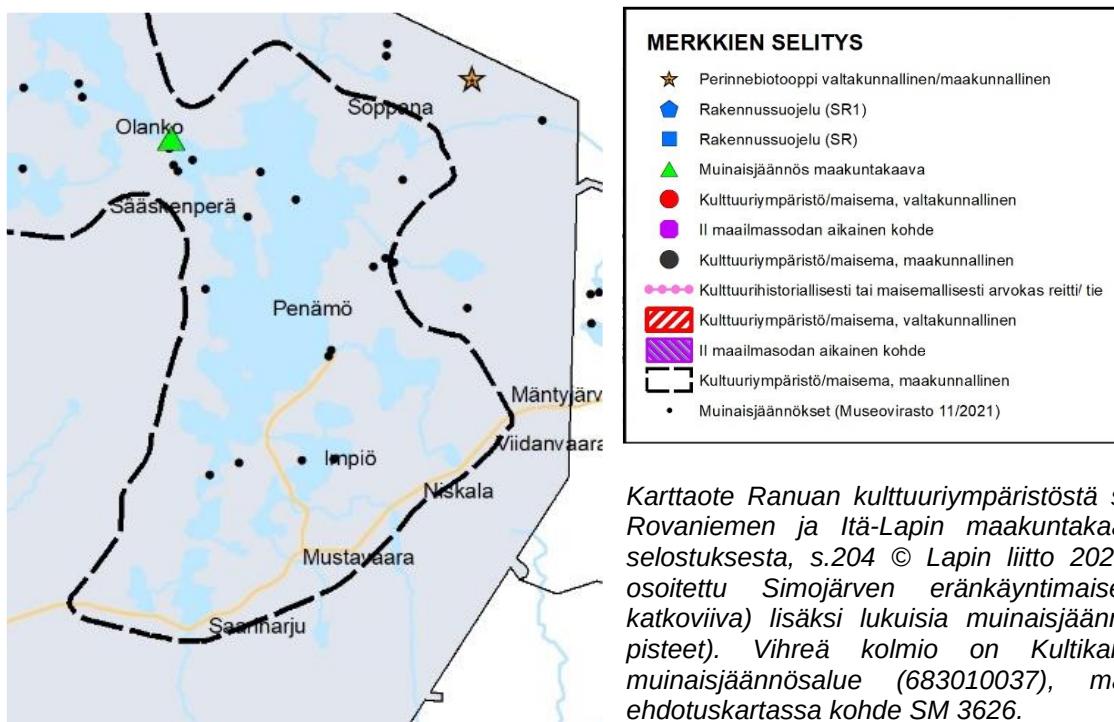
Lapin sota

Lapin sodan aikana Simojärvellä tai sen lähiympäristössä selvitysalueella ei

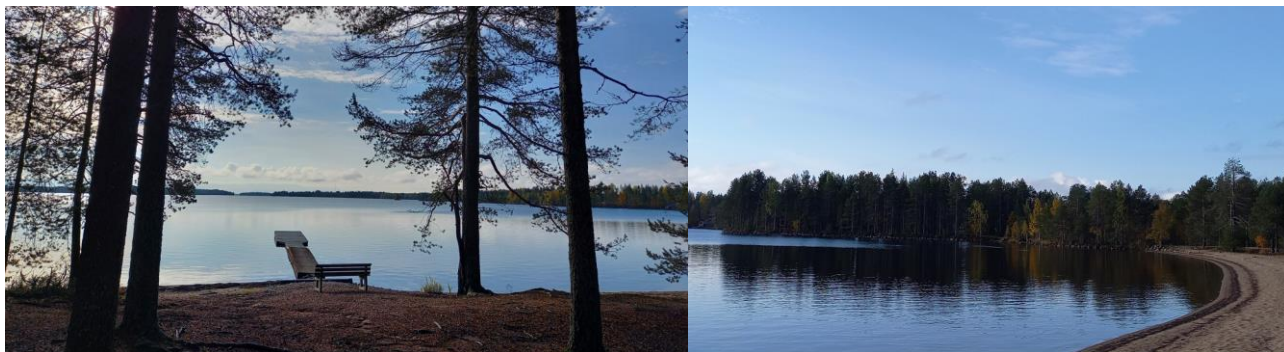
taisteluja käyty: Simojärvi jäi sivuun sotatapahtumista, jotka sijoittuivat Ranuan ja Rovaniemen välisen tien maastoihin. Päätaistelu käytiin 7.-9.10.1944 Ylimaan korkeudella. Tuossa vaiheessa saksalaiset eivät olleet vielä aloittaneet järjestelmällistä rakennusten tuhoamista. (Lähde: Historiakirjailija Mika Kulju, email 19.2.2022)

Rakennettu ympäristö

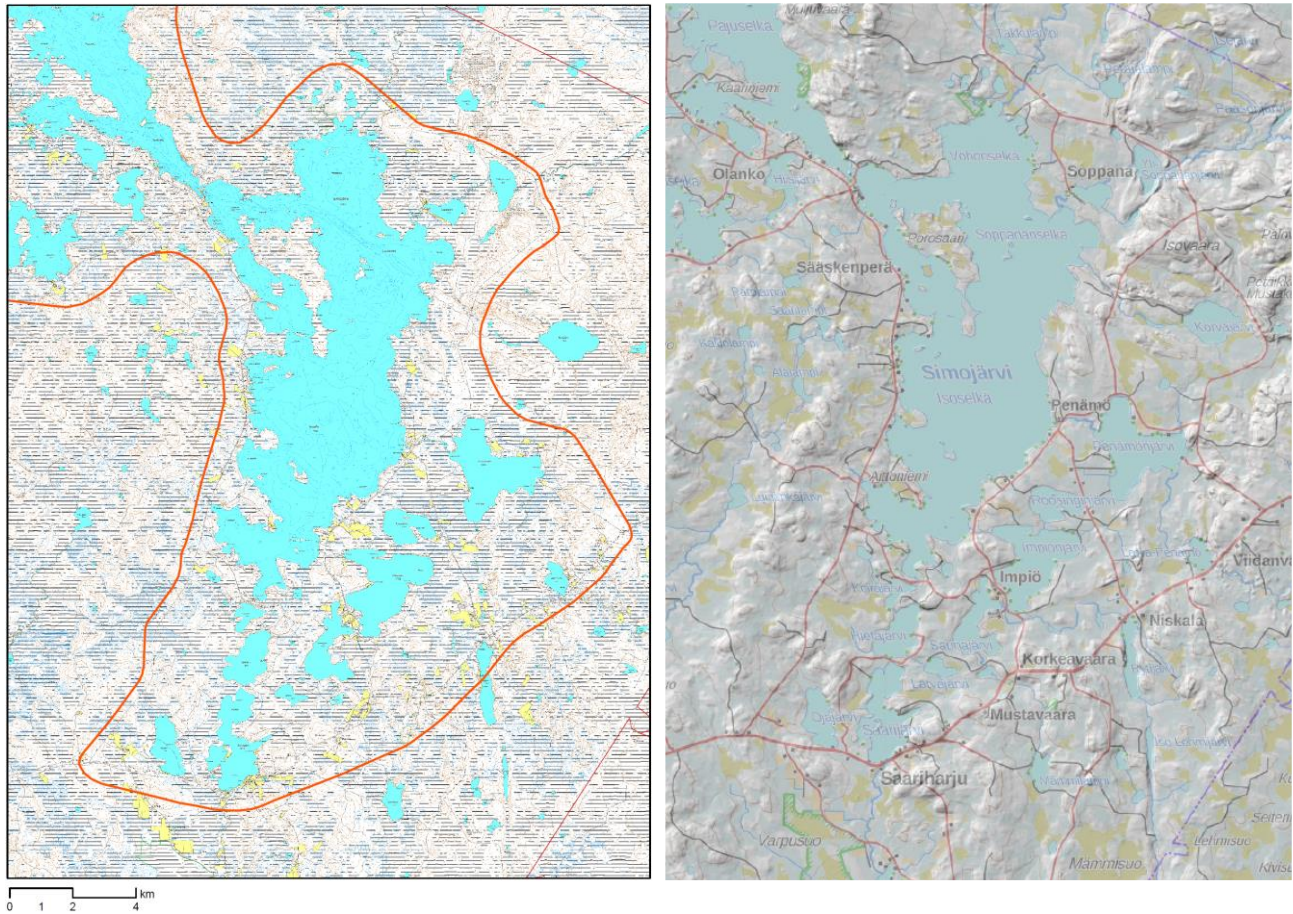
Selvitysalueella ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti luokiteltuja kulttuuriympäristöjä.

Sen sijaan koko Simojärvi on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Simojärven eräntäytymäalue). Alueella on lisäksi lukuisia muinaisjäännöksiä sekä merkittävä esihistoriallinen asuinpaikka, Kultikankaan kiinteä muinaisjäännösalue (683010037) Simojärven hautausmaan etelä-, itä- ja länsipuolella.

Kuvapari Kultikankaan muinaisjäännösalueesta Simojärven hautausmaan edustalta. Alueen hiekkarannalta avautuu kauniit näkymät Simojärvelle.

Kuvapari: Vasemmalla ote maakunnallisesta maisema-alueajauksesta (LAPPI_MaMa), jossa näkyy osa Simojärven eränkäyntimaisemaa ja oikealla rinnevarjostekuva selvitysalueen suurmaisemanmuodoista. © Maanmittauslaitos-Karttapainos 2021.

Perustelu:

Perustelu:

Eränkäyntimaisemaa, missä maiseman arvot perustuvat luonnonkauniiseen järvi- luontoon, karuihin mäntykannaksiin ja muutamiin järven ympärillä oleviin maa- seututiloihin sekä virkistyskäyttöön. Huo- mattava arkeologinen kulttuuriperintö.

Maakunnallisen kohteen kuvauksessa todetaan, että ”Simojärvi on suuri erämaajärvi jonka rannalla on hajallaan pieniä tilakeskuksia sekä suhteellisen paljon erämaamökkejä. Alueella on rikas arkeologinen kulttuuriperintö. Simojärven alue on vaihtumisyvyöhykettä lännen suomaastojen ja idän vaara-alueiden välillä.”

”Simojärvi on reilun 30 kilometrin pituinen ja leveimmillään kuuden kilometrin levyinen järvi, jossa on useita saaria. Alue on enimmäkseen suhteellisen loivapiirteistä kumpuilevaa maastoa. Lounaispuolen maisemassa voi jo hahmottaa kaukana hämmästyttäviä Kemijärven vaarakasvoja. Maaperä on lähes kaikkialla moreenia, paikoitellen on myös kalliopaljastumia ja pieniä soita. Järven pohjoispään rannat ovat enimmäkseen hyvin kivisiä, eteläpäässä on myös hiekkarantoja.”

”Nykyisin alueella on myös matkailijoita ja kalastajia palvelevia majoituspalveluita sekä laajahko reittiverkosto. Järven ympäristö on erityisen kaunis luontokohde ja järvi itsessään suosittu kalastuskohde.”

Arkeologiset kohteet

Suunnittelualueelle laaditaan erillinen arkeologinen selvitys.

Kulttuurihistorialliset kohteet ja pihapiirit

Selvitysalueen yksittäiset kulttuurihistorialliset kohteet ja pihapiirit on valikoitu neet ensisijaisesti vv. 2006-2007 tehdyssä laajassa inventoinnissa Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi (LKYT). Sen lisäksi kohteisiin on lisätty syksyn 2021 maastoinventoinnissa kartoitettuja kohteita ja mahdollisesti Lapin ELY-keskuksen hoitoavustusta saaneita kohteita.

Kohdenumerointi 87-160 on Ranuan LKYT-kohdeluetteloarportista ja kohdenumerointi 203-209 on selvityksen laatijan inventoimia kohteita, joissa on mukana myös mahdollisesti Lapin ELY-keskuksen hoitoavustusta saaneita ja/tai hakeneita kohteita.

Kohteiden arvotus on tehty LKYT-luokituksen mukaisesti selvityksen laatijan toimesta.

LKYT-luokitus:

RH = rakennushistoriallinen arvo

H = kulttuurihistoriallinen arvo

M = maisemallinen arvo

Plussien määrällä on arvioitu kunkin luokituksen ominaisarvo:

Plussien yhteismäärä osoittaa kohteen kulttuuriympäristöarvon kokonaisuutena:

1...6 = paikallinen

7...8 = maakunnallinen

9 = valtakunnallinen

Kartta selvitysalueen kulttuurihistoriallisista kohteista ja pihapiireistä. Kohteita on kaikkiaan 30 kpl, joista 23 kpl on Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi (LKYT) -kohteita ja 7 kpl on syksyn 2021 maastokäyntien yhteydessä inventoituja kohteita. Kartta on tämän selvityksen liitteenä.

7(17)

203. Simojärven hautausmaa

1870-luvulla perustettu Simojärven hautausmaa sijaitsee kauniilla hiekkaharjulla Simojärven rannalla. Hautausmaata on laajennettu pariin otteeseen ja nykyisen kokonsa ja muotonsa se on saanut jo 1930-luvulla, jolloin sieltä kaadettiin pääosa tukkimetsästä puistomaiseksi alueeksi. Hautausmaan kohokohdan muodostaa mittasuhteiltaan ja muodoltaan kaunis puurakenteinen kellotapuli, joka on vihitty käyttöön 7.7.1963. Sen taka-alalla sijaitsee Simojärven sankarihaudan sankaripatsas (1964), jonka on tehnyt kuvanveistäjä Ensio Seppänen.

RH++, H+++, M++

151. Uusitalo

Tila kuulunut samalle suvulle vuodesta 1881 lähtien. Pihapiiri rajattu kolmelta sivulta. Toiset rakennukset sijoitettu päärakennuksen läheisyyteen ja toiset Simojärven rannalle. Pihapiiri avoin jossa isoja tuomia, jotka ovat palaneen rakennuksen paikalla. Avoin näkymä päärakennuksesta Simojärvelle.

RH++, H+++, M+

204. Hietala (55:14)

Simojärven rannassa sijaitseva neljältä suunnalta rakennettu avonurkkainen pihapiiri, jonka päärakennus ja järven suuntainen talousrakennus on 1930-luvulta. Järven puoleiset rakennukset (varasto- ja sauna) ovat 1950-luvulta.

RH++, H++, M+++

167. Simojärven koulu

Simojärven koulupiiri perustettiin 1946 ja koulurakennus sivurakennuksineen valmistui vuonna 1950. Koulu lakkautettiin 1995. Kahdelta kulmalta rajattu avara luonnontilassa oleva pihapiiri.

Pihapiiriin saavuttaessa oikealla on koulurakennus vasemmalla talous- ja wc-rakennus. Simojärven rannalla rantasauna.

RH+, H++, M+

8(17)

205. Lepola (56:13)

Lepola-tilan päärakennuksen hirsikehikko on alkujaan ollut Sääskilahdessa tuulimyllynä, josta se on siirretty Porosaaren Hietaniemeen 1930-luvulla suutari Aukusti Kaarten perheen asuinrakennukseksi. Rakennus on ollut asuinkäytössä 1960-luvulle saakka, jonka jälkeen se on toiminut kesäasuntona (kuva 1960-luvulta).

RH+, H+, M-

160. Uusitalo

Kolmelta sivulta rajattu, vanhalla rakennuksella (8x18,5m), uudisrakennuksella (16x7m) ja navetan lato-osalla (7x9m). Pihan ympärys on luonnontilassa. Pihalla lasten keinu, hiekkalaatikko ja punainen leikkimökki.

RH+, H+, M-

206. Sääskenniemi (3:7,39 ja 57)

Komea hyvin hoidettu peräpohjalaistyylinen pihapiirikokonaisuus pää-, talous ja sivurakennuksiin kolmen kiinteistön alueella. Rakennuksia yhdistää punaiseksi maalattu pystyvuorilauditus maisemallisesti kauniilla paikalla.

RH+, H++, M+++

103. Jyriaho

Jyriaho on entinen kruununtorppa joka on asutettu 1886. Kolmelta suunnalta rajattu pihamaa korkealla Simojärven rannalla. Luonnonurmikkoinen piha, jossa muutamia pensaita ja pihlajia. Päärakennus piha-alueen etelälaidalla, navetta ja talli länsipuolella ja puoji / talli pohjoispuolella.

RH++, H++, M+

207. Hautaniemi (80:5)

Vanhin osa päärakennuksesta on 1800-luvulta ja siirretty nykyiselle paikalleen 1944. Asuinkäytössä pihapiiri oli 1955 saakka, jonka jälkeen se on ollut vapaa-ajanasuntona. Kala-aitta on v:lta 1949 ja pihapiiriin kuuluu myös varastokäytössä oleva navetta.

RH+, H+, M+

9(17)

171. Kotiniemi

Tilan historia alkaa 1800-luvun loppupuolella jolloin Aate Sääskilahti tuli tilalle. Kalle Sääskilahti tuli isännäksi 1930-luvulla. Pihapiiri muodostuu asuinrakennuksesta joka pohjois-eteläsuuntaisesti Rannan Simojärven eteläpäädyssä, navettarakennuksesta, aitta/puoji/tallista, rantasaunasta sekä uudesta valmishirsi-lomamökistä saunan ja pihapiirin välissä.

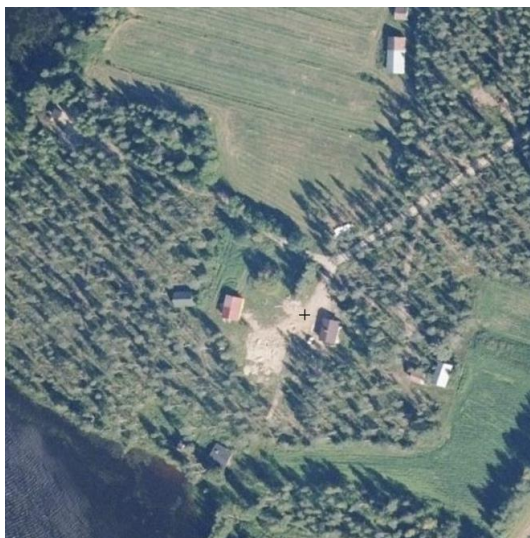
RH+, H+, M+

87. Impiön entinen koulu

Hiekka / sorapintainen pihamaa. Itäpuolella pihaa on saunarakennus ja länsipuolella maakumpare ja jääkiekkokaukalo, pohjoispuolella varasto / huussi-rakennus. Pysäköintipaikka ja soratie pihaan Impiöntieltä.

RH+, H++, M+

89. Kotiniemi

Kotiniemi on erotettu Vanha Impiö nimisestä maatalitilasta ja asutettu 1926. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri. Lipputanko ja kaivo pihan keskivaiheilla. Pihapiirissä myös puoji / liiteri ja kesäasunto/sauna/autotallirakennus koillisessa. Aitta ja varasto kauempana itäpuolella. Sauna ja toinen varasto, Saunajärven rannalla eteläpuolella, soratie pihaan tulee idästä.

RH+, KH+, M+

126. Uusi-Impiö

Uusi-Impiö on erotettu Mursuahon ja Impiön maista 1940-luvulla. Asumaan tilalle tultiin 1955. Kolmelta suunnalta rajattu nurmikkoinen pihapiiri jossa muutamia pensaita ja lipputanko. Piha rajoittuu lounaan puolelta Impiöntiehen. Päärakennus lounaispuolella ja vanha navetta luoteispuolella, uusi navetta koillispuolella ja traktoritalli sen takana. Leikkimökki ja autotalli kaakkoispuolella.

RH++, H+, M++

10(17)

116. Seppälä

Antti Anetjärvi osti puolet Uusi-Impiö, nimisestä tilasta 1912. Vuonna 1924 tämä tilan puolikas jaettiin kahtia ja muodostui Autio ja Seppälä. Avoin nurmikko pihamaa Impiöntien varressa. Pihassa pensaita ja istutuksia. Piha-alueen länsilaidalla uusi asuinrakennus, sen itäpuolella puoji/tallirakennus ja vanha asuinrakennus kaakkoispuolella, kauempana koillisessa Impiöjärven rannassa on sysihuone. RH+, H+, M+

92. Vanha-Impiö

1770-luvulla tuli Saarelasta Pekka Antinpoika Hyttinen ja hänestä tuli Impiön verotalon omistaja. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri, Saunajärven rannalla. Soratie pihaan tulee koillisesta. Navetta ja autotalli päärakennuksen pohjoispuolella, lato / liiteri länsipuolella, leikkimökki koillispuolella ja sauna itäpuolella. Ympärillä peltoa ja tilan talousrakennuksia.

RH++, H+, M++

127. Mursuaho

Mursuahoon on tultu asumaan noin 1930, Juho ja Hilda Impiö. Kolmelta suunnalta rajattu pihapiiri, jossa vanha päärakennus pihan pohjoislaidalla ja sitä vastapäätä navetta. Puoji / tallirakennus länsipuolella ja uusi pajarakennus itäpuolella, aitta/varasto kauempana koillispuolella tien varressa. RH+, H+, M+

208 Isosaari 6:118

Aitta on ilmeisesti vuodelta 1775, kylän vanhin pystyssä oleva rakennus. Aitta on ilmeisesti vuodelta 1775, Saariharjun kylän vanhin pystyssä oleva rakennus (sijaitsee Isosaarella).

RH++, H+, M+

110. Saarela

Saarela on erotettu Saarijärven tilasta 1910-luvulla ja asumaan sinne on tultu 1918, Selma ja Kaarlo Saarela. Neljältä suunnalta rajattu piha-alue. Pihan ympärillä lehtipuita ja vanhoja isoja havupuita. Päärakennus sijaitsee piha-alueen luoteislaidalla, puoji koillispuolella, navetta kaakkoispuolella ja pikkupuoli lounaassa. Maakellari ja rantasauna päärakennuksen takana luoteessa, muita tilan talousrakennuksia pihapiirin ympärillä. RH+, H+, M+

Saariharjun kylässä sijaitsee merkittävä LKYT-kohdekeskittymä Ranualla. Pelkästään kyläkummun (kuva alla) alueella on viisi kohdetta (94,97,107,112 ja 130) ja kaikkiaan kylässä on 9 kohdetta.

Panoraamakuva Saariharjun kyläkummusta, joka on maisemakuvallisesti kylää vahvasti luonnehtiva ominaispiirre. keskellä kuvaa sijaitsee 94. Heikkilä, sen takana 130. Rajala ja oikealla 112. Rintelä.

97. Ranta-Saarela

Ranta-Saarela on erotettu Saarijärven tilasta 1925. Tilan päärakennus on valmistunut 1932. Avara nurmikkoinen pihapiiri, päärakennus pohjoispuolella, Heikkilän navetta itäpuolella ja Saarijärven rakennukset eteläpuolella. Tilan halkovarasto on koillispuolella ja sauna kauempana Saarijärven rannassa luoteessa.

RH+, H++, M++

114. Vierelä

Yrjö ja Heikki Saarijärvi rakensivat Vierelän 1951. Pieni kolmelta suunnalta rajattu piha. Posiontie rajana pohjoispuolella, soratie pihan läpi Juholaan. Pihassa luonnonurmikkoa, pensaita ja lehtipuita. Päärakennuksen lounaispuolella varasto, talli / puojirakennus länsipuolella.

RH+, H+, M+

107. Saarijärvi

Saarijärvi on perustettu 1690. Ensimmäinen asukas oli Antti Mursu. Avara luonnonurmikkoinen pihapiiri korkealla harjulla. Piha-alueen etelälaidalla päärakennus, sauna ja autotalli, varasto kauempana lounaispuolella ja maakellari noin 80 m päässä etelässä. Soratie etupihan läpi kaakosta ja lounaasta Posiontieltä. Pihalla lisäksi grillikota ja naapuritilan, Ranta Saarelan päärakennus luoteispuolella ja Heikkilän navetta koillisessa.

RH+, H++, M+++

130. Rajala

Rajala on erotettu Heikkilästä noin 1930. Avara luonnonurmikkoinen pihapiiri, jossa muutamia puita ja pensaita ja johon rakennukset on vapaasti sijoitettu. Päärakennuksen lisäksi pihassa on talli, huussi, liiteri, leikkimökki, maakellari ja rantasauna hieman etäämmällä Saarijärven rannassa.

RH+, H+, M+++

94. Heikkilä

Heikkilä on erotettu Saarijärven maista noin 1800-luvun alkupuolella (Heikki Impiö -> Heikkilä). Avara, nurmikkoinen pihapiiri, johon rakennukset on vapaasti sijoitettu. Pihalla muutamia pensaita ja istutuksia. Päärakennus piha-alueen etelälaidalla, varasto itäpuolella ja sauna sekä pienempi varasto kauempana Saarijärven rannalla lännessä.

RH+, H+, M+++

13(17)

112. Rintelä

Rintelään on tultu asumaan 1920-luvulla, Matti ja Aili Heikkilä. Kolmelta suunnalta rajattu pieni rinteeseen sijoittuva pihamaa. Päärakennus piha-alueen luoteislaidalla, navetta länsipuolella ja kaakoislaidalla autotalli ja maakellari, lipputanko pihassa. RH+, H+, M++

111. Pellonpää

Pellonpää, eli Virkkala on erotettu Heikkilän tilasta 1915. Ranuan Osuuskaupan jakelu puojista 1930-1940-luvuilla. Pudasjärven osuuskaupan myymälä oli tallissa 1949 - 1950, isojen savottojen aikaan. Kolmelta suunnalta rajattu, nurmikkoinen pihamaa jossa pensaita ja muita istutuksia, lipputanko pihamaalla. Uusi asuinrakennus piha-alueen länsilaidalla, vanha päärakennus pohjoispuolella, navetta itäpuolella ja autotalli eteläpuolella.

RH+, H++, M+

95. Saariharjun vanha koulu

Koulurakennus Saariharjulle valmistui 1951 ja koulu lakkautettiin v.2001. Koulurakennuksessa oli myös opettajan ja vahtimestarin asunnot. Sora / nurmikkoinen pihamaa Posiontien ja Saarijärven välissä. Pihassa isoja puita, pensaita ja muutamia istutuksia. Päärakennuksen koillispuolella on varastorakennus ja sauna pohjoispuolella järven rannassa.

RH+, H++, M+

209. Perälä 25:4

Perälän maitotila on perustettu v.1808 Roosinginjärven itärannan alueelle. Tila koostuu 1½-kerroksisesta rintamamiestyyllisestä päärakennuksesta, joka sijaitsee hieman erillään isosta navettarakennuksesta sekä useista pienemmistä talous- ja varastorakennuksista muodostuvasta neliömäisestä pihapiiristä. Yksi talousrakennuksista on entinen asuinrakennus, nk. savupirtti joka on siirretty nykyiselle paikalleen talousrakennukseksi.

RH+, H++, M++

125. Törmälä

LKYT-kohde Törmälä Penämöjärven rannalla on rakennuskannaltaan uusiutunut kokonaan 2010-20 -luvulla lautaverhoiluksi vapaa-ajan asunnoksi ja rantasaunaksi. Pihapiirissä ei ole enää vanhoja rakennuksia.

88. Kuittarin mylly

Kuittarin mylly rakennettiin n.1890, Penämöjokeen, rakentaja ja mylläri oli Antti Kuukasjärvi. Myllyrakennus oli alkujaan savupirtti, mylly oli käytössä 1930-luvun lopulle. 1990-luvulla mylly kunnostettiin, Matti Kukasjärven ja Lapin ympäristökeskuksen toimesta.

RH++, H++, M-

105. Soppana

Soppana on entinen kruununtorppa, joka on asutettu 1800-luvulla, ensimmäinen asukas on ollut Antti Niemelä. Kolmelta suunnalta rajattu, nurmikkoinen piha-alue. Päärakennus piha-alueen länsilaidalla, puoji / talli pohjoispuolella, ja sen takana autotalli ja liiteri. Navetta on pihan itäpuolella ja maa-kellari eteläpuolella, sauna ja verkkohuone on kauempana järven rannassa.

RH++, H++, M++

113. Koskela/Soppana

Koskela on perustettu Soppanasta erotetulle maalle 1930-luvulla. Avoin pihapiiri johon rakennukset on vapaasti sijoitettu. Vanha asuinrakennus pihan itä-laidalla, uusi aitta, varasto, lato ja liiteri länsipuolella. Kesämökki pohjoispuolella ja mylly joenrannassa luoteispuolella. Soratie pihaan pohjoisesta tulee Soppana joen ylitse teräsbetonisiltä.

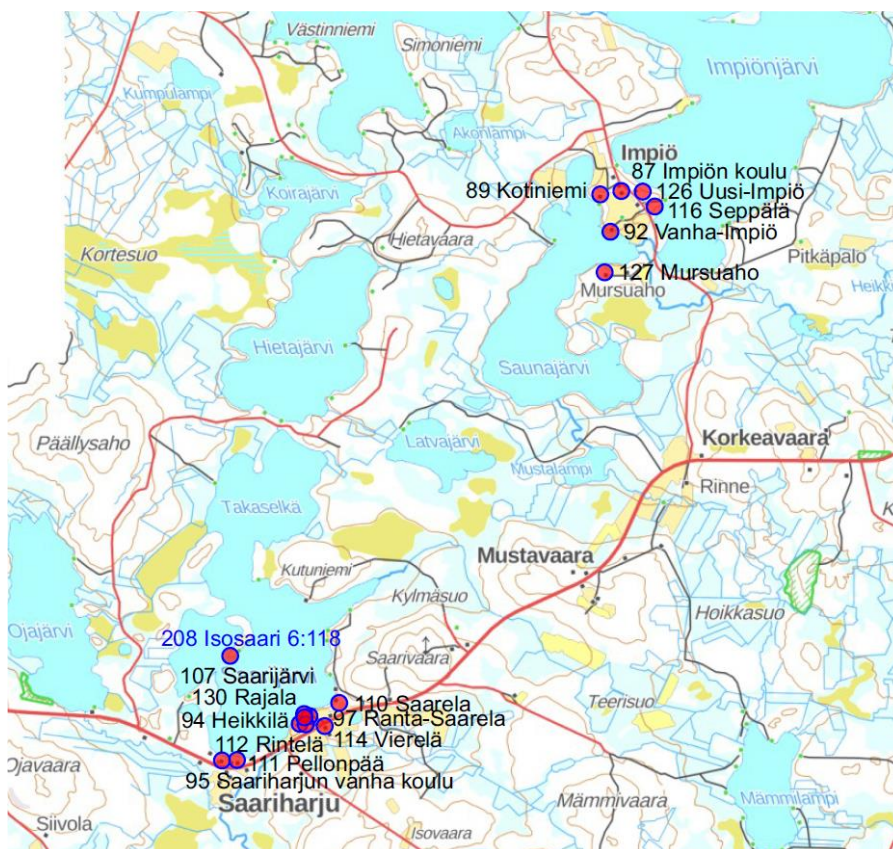
RH+, H+, M+++

Yhteenveto

Rakennetun ympäristön analyysin pohjalta voidaan todeta johtopäätöksinä seuraavaa:

Selvitysalueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja pihapiirit sijoittuvat Simojärven, Saariharjun ja Impiön alueille. Osayleiskaava-alueiden pienempien järvien ja lampien; Yli-Soppananjärven, Korvajärven, Korvalampien, Penämönjärven, Latva-Penämön, Koikkurivaaranlammen, Kai-voslammen, Rytijärven, Iso Lehmijärven, Iso Löytölammen, Mämmilammen ja Ojajärven ranta-alueilta ei maakunnallisia tai paikallisia arvoja sisältäviä kulttuuriympäristökohteita syksyn 2021 maastokäynneillä löytynyt.

Rakennuskanta ko. alueilla kuten myös koko selvitysalueella on pääosin 1900-luvun jälkipuoliskolla ja osin myös 2000-luvulla rakentunutta vapaa-ajan asutusta.

Kuva vasemmalla: selvitys-alueen kulttuurihistorialliset kohdekeskittymät sijaitsevat Saariharjun (9 kohdetta) ja Impiön kylissä (6 kohdetta).

Selvitysalueen osalta merkittävimmät kulttuurihistorialliset kohdekeskittymät löytyvät Saariharjun ja Impiön kylistä. Näistä Saariharjun kylällä on maisemakuvan ja kylää luonnehtivan kyläkummun osalta jopa maakunnallista merkitystä edustavana esimerkkinä etelälappilaisesta järvikylästä Saarijärven etelärannalla.

Saariharjun kylän kulttuuriympäristöaluerajauksessa on mukana kylän keskeiset maisemakuvalliset elementit; kyläkumpu, järvi, peltoalueet ja niitä rajaavat metsänreunat. Nämä maisemakuvalliset elementit yhdessä peräpohjalaistyylisten pihapiirien kanssa muodostavat kaksiosaisen kokonaisuuden; Saariharjun kyläkummun alueen idässä ja Saariharjun vanhan koulun alueen kulttuuriympäristökokonaisuuden länsiosassa. Saariharjun kulttuuriympäristöalueen kokonaislaajuus on n.45 hehtaaria.

Kuva yllä: Saariharjun kulttuuriympäristöalue. Oikealla sijaitsee kyläkumpu maisemakuvaltaan avoimessa ympäristössä Saarijärven etelärannalla ja vasemmalla koulun osa-aluekokonaisuus. © Karttapaiikka, Maanmittauslaitos 2022.

Saariharjun kulttuuriympäristöalue ulottuu selvitysalueen ulkopuolelle alueen länsiosassa, jossa Posiontien eteläpuolella sijaitsee kolme peräpohjalaistyylistä asuinpihapiiriä. Näistä keskimäinen (Lehtola) on inventoitu LKYT-kohde nro 120.

Impiön kylän kulttuuriympäristöarvot rajoittuvat maaston suhteellisen peitteisyyden vuoksi enemmän toisiaan lähellä sijaitseviksi yksittäisten kohteiden kyläksi, joiden arvo jää paikalliseksi. Kulttuuriympäristöaluerajaukseen on otettu mukaan maisemakuvallisina elementteinä Impiö- ja Saurajärven rantojen lisäksi avoimet peltoalueet, jotka löyhästi yhdistävät Impiön kylän yksittäiset kulttuuriympäristökohteet.

Kuva vasemmalla: Impiön kulttuuriympäristöalue, jonka kokonaislaajuus on n. 35 hehtaaria. © Karttapaiikka, Maanmittauslaitos 2022

Yksittäisistä kulttuurihistoriallisista pihapiireistä mainittakoon kohde 204 Hietala 55:14 Simojärven länsirannalla, joka sijaitsee peltoaukean päässä Simojärventien ja Simojärven välissä rantaviivan tuntumassa. Pihapiirin punaiset rakennukset muodostavat kauniin kokonaisuuden pihapiiriä ja rantaviivaa reunustavien mäntyjen, koivujen ja parin kuusen katveessa.

Kuva yllä: Hietalan pihapiiri Simojärventieltä. © Google Maps 5/2021.

Karttaote vasemmalla: Hietalan pihapiirin luoteispuolella sijaitsee 167 Simojärven koulu (LKYT-kohde) ja hieman kauempana Porosaarella 205 Lepola.

Hietalan pihapiirillä on maakunnallista arvoa edustavana järven rannalla sijaitsevana tyyliltään peräpohjalaisena pihapiirinä.

Lisäksi kohde 203 Simojärven hautausmaa on kohteena erityislaatuinen (maakunnallista arvoa) kauniin sijaintinsa, käyttötarkoituksensa, rakenteidensa (kellotapuli ja sankaripatsas) ja välittömästä yhteydestään merkittävään esihistorialliseen asuinpaikkaan Kultikankaan kiinteään muinaisjäännösalueeseen (683010037).

Muilla selvitysalueen kohteilla ei kokonaisuutena tarkasteltuna ole valtakunnallisia tai maakunnallisia arvoja vaan niiden arvo ja merkitys jää paikalliseksi.

Liite: Kartta kulttuuriympäristökohteista

ROVANIEMELLÄ 14.3.2022

Jarmo Lokio
arkkitehti YKS 122

Leskinen Timo

RANUAN KUNTA**SIMOJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN LAATIMINEN / PÄIVITTÄMINEN JA LAAJEN-
NUS, osa D****ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU**

Aika	3.3.2021 KLO 9:00–10:42	
Paikka	Teams-kokous	
Osallistujat	Risto Niemelä	Ranuan kunta
	Mari Isojärvi	Lapin liitto
	Juha Piisilä	Lapin liitto
	Juho Nurmela	Metsähallitus, Luontopalvelut
	Mika Salmi	Metsäkeskus
	Riku Tapio	Lapin ELY-keskus
	Leena Ruokanen	Lapin ELY-keskus
	Terhi Halonen	Lapin ELY-keskus
	Merja Lipponen	Lapin ELY-keskus
	Anne Lindholm	Lapin ELY-keskus
	Risto Uusipulkamo	Lapin ELY-keskus
	Jari-Matti Kuusela	Lapin maakuntamuseo
	Henna Uronen	Väylävirasto
	Kirsti Lopenen	Väylävirasto
	Timo Leskinen	FCG Finnish Consulting Group Oy
	Heli Lievonon	FCG Finnish Consulting Group Oy

1 Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtajaksi valittiin Leena Ruokanen. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:00. Muistion laatii konsultin edustajat Timo Leskinen ja Heli Lievonon.

2 Esittäytyminen

Käytiin läpi kokoukseen osallistujat.

3 Projektin tavoitteet ja tilanne

Kaava on kuulutettu vireille 17.12.2020 ja samalla on asetettu nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelmat. Kevään 2021 aikana selvitetään mahdollisuuksia maanomistajien kuulemiseen kaavan aloitusvaiheessa. Korona-tilanne asettaa kuulemiselle haasteita.

Kaavan alustavan aikataulun mukaisesti selvitysten maastotyöt tehdään kevään ja kesän 2021 aikana, kaavan valmisteluaineisto pyritään laatimaan ja asettamaan nähtäville syksyn 2021 aikana ja kaavaehdotus on tavoitteena asettaa nähtäville keväällä 2022. Kaava on tarkoitus viedä hyväksymiskäsittelyyn loppuvuodesta 2022.

Kunnan tavoitteena on päivittää 1990-luvun lopulla laadittu ja vahvistettu Simojärven yleiskaava, joka on jo teknisesti vanhentunut. Kaavan päivityksellä mm. tarkistetaan vanhan kaavan mitoitus ja tutkitaan mahdollisuuksia vakituisen asutuksen osoittamiselle alueelle.

Ranuan kunta on kaavoittanut pitkäjänteisesti järviolueita ja tarkoituksena on kaavoittaa tärkeät järviolueet, joten kaavoitettavaksi alueeksi on tässä yhteydessä otettu myös Simojärven lähellä olevia muita pienempiä järviä ja lampia. Alkuperäisen suunnitelman mukainen kaava-alue on jaettu teknisistä syistä neljään pienempään itsenäiseen kaava-alueeseen, joita viedään erillisinä kaavaprosesseina eteenpäin yhtä aikaa.

Timo Leskinen esitteli kaavasuosittelman, kaavarajauksen, suunnittelutilanteen, valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet ja voimassa olevan Simojärven yleiskaavan mitoitusperusteita.

Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena rantaosayleiskaavana, joka ohjaa suoraan rantarakentamista.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta kommentoi, että valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden osalta kaavalla ei vaikuta olevan aluerakenteen osalta valtakunnallista merkitystä toisin kuin esityksessä on esitetty.

Juha Piisilä Lapin liitosta kommentoi, että alueella voimassa oleva Rovaniemen maakuntakaava on vahvistettu vuonna 2001 ja se on siten merkinnöiltään osin vanhentunut (esim. reitistöt ja pohjavesialueet). OAS:aan tulisi lisätä vireillä olevan Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan tiedot. Kaavaehdotus on tarkoitus laittaa lausunnoille keväällä 2021 ja nähtäville alkuvuonna 2022. Kaava on tarkoitus saada hyväksyntään vuoden 2022 aikana.

4 Osallistaminen, selvitykset ja vaikutusten arviointi

Timo Leskinen esitteli kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan pohjautuen selvityksiä, vaikutusten arviointia ja osallisia.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että laadittaviin mitoitusperusteisiin liittyen tulee järjestää erillinen työneuvottelu ELY:n kanssa. Lisäksi hän kysyi, miten vuorovaikutus maanomistajien suuntaan ja viranomaisyhteistyö on tarkoitus järjestää.

Timo Leskinen vastasi, että kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja neuvotteluja järjestetään tarpeen mukaan. Maanomistajien osallistamisen tapa aloitusvaiheessa on vielä mietinnässä korona-tilanteesta johtuen. Info- tai vastaanottotilaisuuden järjestämistä tai nettikyselyä on harkittu. Valmisteluaineiston nähtävillä olon yhteydessä kaavasta järjestetään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti infotilaisuus ja ehdotusvaiheessa info järjestetään tarvittaessa.

Juha Piisilä Lapin liitosta totesi, että Paliskuntain yhdistys puuttuu osallisista. Kaava-alueen paliskunnat tulisi tarkistaa ja eritellä osallisiin. Samoin kaava-alueen kyläyhdistykset voisi eritellä, jotta ne tulisivat tunnistetuiksi.

Mika Salmi Metsäkeskuksesta mainitsi, että osallisiin kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinoharjoittajat- osioon voisi lisätä metsätalouden harjoittajat.

Merja Lipponen ELY-keskuksesta mainitsi, että Lapin lintutieteellinen yhdistys tulisi lisätä osallisiin.

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että Metsähallituksen osalta tulee tarkentaa, että Metsähallituksen luontopalvelut on viranomaistaho.

Juha Piisilä Lapin Liitosta kysyi, onko poronhoitolain mukainen neuvottelu tarpeen järjestää?

Risto Niemelä Ranua kunnasta kommentoi, että Simojärven itärannat ovat valtion omistuksessa,

Leena Ruokonen ELY-keskuksesta totesi, että poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelun järjestäminen tulee suunnitella olemalla yhteydessä paliskuntain yhdistykseen ja paliskuntiin.

Vaikutusten arvioinnin osalta Leena Ruokonen totesi, että vaikutusten arviointia pitää tarkentaa ja yksilöidä tätä kaavaa koskevat arvioitavat vaikutukset.

5 Viranomaisten puheenvuorot

Lapin liitto:

Juha Piisilä totesi, että maakuntakaavatilanne käytiin läpi aiemmin kokouksen kohdassa 3. Maakuntakaavasta tulee huomioida myös koko kaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset ja tuoda ne tarpeellisilta osin yleiskaavan mukaan. Simojärven alueelle sijoittuu inventoitu maakunnallisesti arvokas Simojärven eränkäyntimaisema, mikä tulee huomioida. Hyvä asia on, että kaavaa on lähdetty kerralla uudistamaan isona kokonaisuutena, eikä pienissä osissa.

Väylävirasto:

Henna Uronen totesi, että Väylävirasto lausuu tarvittaessa kaavasta prosessin seuraavissa vaiheissa.

Lapin maakuntamuseo:

Jari-Matti Kuusela totesi, että rakennetun kulttuuriympäristön osalta alueella on paljon kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Alueella tulee tehdä rakennetun ympäristön inventointi. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta OAS:ssa on tunnistettu tarve selvitykselle. Alueen arkeologinen potentiaali on erittäin suurta, Suomen mittakaavassa suurimmasta päästä, ja alueelta on mahdollisuus löytää kohteita 10 000 vuoden ajalta. Tähän verrattuna alueelta tunnetaan tällä hetkellä melko vähän muinaisjäännöksiä liittyen tehtyjen selvitysten vähäisyyteen; viimeisin inventointi on tehty vuonna 1990. Kaavaa varten tehtävässä arkeologisessa selvityksessä tulee uusien kohteiden inventoinnin lisäksi tarkistaa tiedossa olevat kohteet ja määrittää niille aluerajaukset.

Metsäkeskus:

Mika Salmi kommentoi, että laajoja metsäalueita ei ole tarpeen ottaa mukaan kaavaan. Metsälain tärkeitä elinympäristöjä ei tulisi esittää kaavassa Metsäkeskuksen aineistosta eroavasti. Metsätalousalueille ei tule osoittaa metsätaloutta rajoittavia merkintöjä. Jos kaavaan on tulossa metsätaloutta rajoittavia määräyksiä, tulee alueiden maanomistajia tiedottaa asiasta. Kaava-aineisto toivotaan lähetettävän lausunnon antamista varten Metsäkeskukselle vektorimuodossa, jotta aineistoa voidaan verrata Metsäkeskuksen aineistoon. Metsään.fi sivustolta löytyy kaavoittajalle aineistoa. Metsäalueiden osalta toivotaan luonnosvaiheessa työneuvottelua.

Metsähallitus:

Juho Nurmela totesi, että kaavakokonaisuutta tulisi käsitellä erillisissä osioissaan, koska kyseessä on laaja kokonaisuus. Mämmisuon alue tullaan perustamaan suojelualueeksi ja se tulisi merkitä kaavaan suojelualueena. Metsähallitus toimittaa perustettavien suojelualueiden rajaukset kaavoittajalle. Hoikkalampi toivotaan poistettavaksi kaava-alueesta. Natura-alueilla ja niiden läheisyydessä tarvitaan asianmukaista vaikutusten arviointia. Metsähallituksen maiden osalta rakennuspaikkatoiveita tullaan tarkentamaan kevään aikana.

Lapin ELY-keskus:

Anne Lindholm totesi, ettei voimassa olevassa maakuntakaavassa ole kaikkia alueelle sijoittuvia pohjavesialueita. Pohjavesialueiden luokitusten tarkistaminen on käynnissä koko Suomessa. Ranuan osalta alueet on tarkistettu vuonna 2019 ja ajantasainen tieto pohjavesialueista tulee tarkistaa. Pohjavesialueilla tulee antaa tarkempia määräyksiä rakentamiselle ja vaikutukset pohjaveteen tulee arvioida. Suunnittelualueelle sijoittuvat lähteet tulee selvittää ja merkitä kaavaan.

Merja Lipponen kommentoi, että luontoarvojen selvittämisen ja vaikutusten arvioinnin kannalta alue on laaja ja siten haastava. Luontoselvityksiin tulee siksi panostaa. Koska ei ole vielä tietoa mihin uutta rakentamista sijoittuu, selvityksiä ei voida kohdentaa näille alueille.

Kannattaa tarkistaa miltä osin Mämmisuon Natura-alueen raja-alue ulottuu kaava-alueelle ja tarkistaa rajauksia niiltä osin. Natura-arviointi tulee tehdä osana kaavaselvityksiä. Varsinkin pysyvän asutuksen osoittamisen vaikutuksia tulee arvioida ja huomioida myös välilliset vaikutukset.

Risto Uusipulkamo totesi, että liikenteen osalta uudet liittymätarpeet tulisi huomioida kaavassa ja liikenteen melulta suojautuminen tulee huomioida kaavamääräyksissä loma-asutuksen ja vakituisten asutuksen osalta.

Riku Tapio tiivisti, että kaavan taustatiedot ovat mittavassakin määrin vanhentuneita, joten tarve riittäviin selvityksiin on ja selvitykset vaativat resursseja. Erillinen työneuvottelu ELY:n ja kunnan kesken on tarpeen käydä mm. mitoituksen, rakennuspaikkojen soveltuvuuden, jätevesi- ja hulevesiasioiden osalta. Kaavoituksen vaiheistamista tulisi kunnassa miettiä, koska kyseessä on laaja kokonaisuus.

Leena Ruokonen kommentoi, että kyseessä on valtava työ. Kaavan asioiden käsittelyä tulee pilkkoa ja kunnan ja konsultin pitäisi laatia suunnitelma, mitä asioita on tarpeen käsitellä neuvotteluissa ja millä aikataululla. Joitakin asioita olisi tarpeen käsitellä jo keväällä ennen maastokautta ja joitakin asioita syksyllä. Neuvotteluissa saadaan käytyä keskeisiä asioita läpi jo ennen valmisteluaineistosta annettavaa lausuntoa, ja silloin viranomaisien kannanotot eivät jää vain lausuntojen varaan ja vasta siihen vaiheeseen kaavaprosessia.

6 Jatkotöidenpöytäkirja

Kaavaneuvotteluita järjestään kaavaan liittyvistä eri aiheista erilaisilla kokoonpanoilla jo ennen valmisteluaineiston asettamista nähtäville.

7 Mahdolliset muut asiat

-

8 Päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:42.

Muistion vakuudeksi

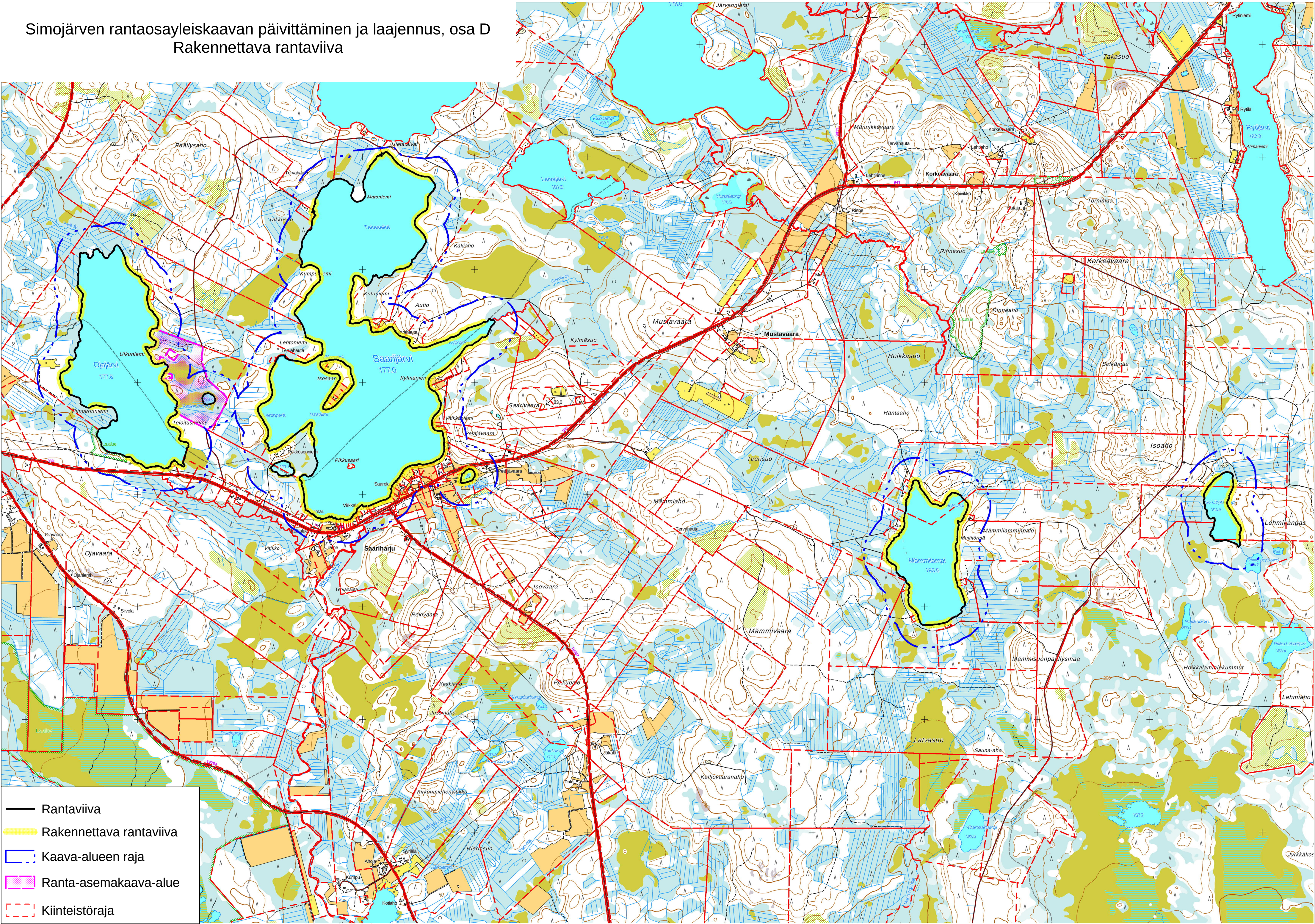
Risto Niemelä

Riku Tapio

Muistion laatija: Timo Leskinen ja Heli Lievonen

Jakelu: Neuvottelun osallistujat

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajennus, osa D
 Rakennettava rantaviiva

																			Tilan lask. rak.oik. rakennet- tavuus huomioitu	Emätilan lask. rak.oik.	Emätilan jäljellä oleva rak.oik. rakennettavuus huomioitu	Osoitettu uusia	Vesistö	Huom
Nro	Tila	Tilan nimi	Rek.pvm	Emätila	Emätilan nimi	Emätilan rek.pvm	Kartta rv yhteensä (km)	Rakennettava rv yhteensä (km)	Rakennet- tavan rv:n osuus	Muunnettu rv yhteensä (km),	Tilan käytetty rak.oik.	Emätilan käytetty rak.oik.	Mitoitus- luku											
1	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	0,121	0,121	1,00	0,121	0	4	8	0,97	4,50	0,50	0	Mämmilampi						ei osoiteta uutta, perusteena lohkotilojen rantaa varaava vaikutus.
1	683-403-128-2	SUOPURSU	2004-12-03	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	0,091	0,048	0,53	0,091	1		8	0,38				Mämmilampi						
1	683-403-128-3	LASTENRANTA	2004-12-03	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	0,096	0,096	1,00	0,096	1		8	0,77				Mämmilampi						
1	683-403-128-4	KUUKKELI	2004-12-03	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	0,326	0,168	0,52	0,326	1		8	1,34				Mämmilampi						
1	683-403-128-5	SUOVILLA	2004-12-03	683-403-128-0	MÄMMIKAIRA	1964-10-21	0,130	0,130	1,00	0,130	1		8	1,04				Mämmilampi						
2	683-403-1-117	KOIRAMÄNNIKKÖ	2005-12-14	683-403-1-9 X	MUSTAKUMPU	1954-05-06	0,166	0,079	0,48	0,166	1	2	8	0,63	1,03	-0,97		Mämmilampi						
2	683-403-1-118	HIRVIMÄNNIKKÖ	2005-12-14	683-403-1-9 X	MUSTAKUMPU	1954-05-06	0,063	0,000	0,00	0,063	0		8	0,00				Mämmilampi						
2	683-403-1-74	MÄMMÄRI	1990-06-27	683-403-1-9 X	MUSTAKUMPU	1954-05-06	0,050	0,050	1,00	0,050	1		8	0,40				Mämmilampi						
3	683-403-34-5	NISKAPALO	1988-11-11	683-403-34-2 X	KIVELÄ	1954-05-12	0,119	0,119	1,00	0,119	1	1	8	0,95	4,34	3,34	3	Mämmilampi						
3	683-403-34-6	KIVELÄ	1988-11-11	683-403-34-2 X	KIVELÄ	1954-05-12	0,568	0,472	0,83	0,510	0		8	3,39				Mämmilampi						
4	683-403-173-1	Mämmisuo	2012-12-18	683-403-44-1 X	MYLLYKUMPU	1958-05-12	0,494	0,000	0,00	0,000	0	0	8	0,00	0,00	0,00		Iso Löytölampi						luonnonsuojelualue
5	683-403-46-12	KOTIAHO	1995-09-21	683-403-46-1 X	KOTIAHO	1961-02-06								0,00										ei rantaviivaa
6	683-403-5-12	KIVI	1920-07-26	683-403-5-12	KIVI	1920-07-26								0,00										ei rantaviivaa
7	683-403-5-77	SAARI	1981-11-26	683-403-5-20 X	SAARI	1925-05-27	0,147	0,147	1,00	0,147	0	0	8	1,18	1,18	1,18	1	Saarijärvi						Isosaari 6,37 ha
8	683-403-5-129	TAKALO	2003-01-11	683-403-5-21	ONNELA	1934-11-30	0,072	0,072	1,00	0,072	0	0	8	0,58	0,58	0,58	0	Saarijärvi						kapea kiinteistö
9	683-403-5-101	HILTUNEN	1992-04-27	683-403-5-23 X	VIERELÄ	1934-11-30								0,00										ei rantaviivaa
9	683-403-5-112	SARALA	1998-11-26	683-403-5-23 X	VIERELÄ	1934-11-30								0,00										ei rantaviivaa
9	683-403-5-113	VIERELÄ	1998-11-26	683-403-5-23 X	VIERELÄ	1934-11-30								0,00										ei rantaviivaa
10	683-403-5-29	RANTASAARELA	1952-11-12	683-403-5-29	RANTASAARELA	1952-11-12	0,122	0,122	1,00	0,122	1	1	8	0,98	0,98	-0,02		Saarijärvi						
11	683-403-5-106	KYLMÄNIEMI	1994-05-09	683-403-5-31 X	OJAJÄRVI	1952-11-12	0,278	0,278	1,00	0,278	2	3	8	2,22	6,59	3,59		Saarijärvi						
11	683-403-5-107	OJAJÄRVI	1994-05-09	683-403-5-31 X	OJAJÄRVI	1952-11-12	0,793	0,724	1,00	0,376	0		8	3,01			0	Ojajärvi						3 ei voida osoittaa maantien melun vuoksi, osin luonnonsuojelualue
11	683-403-5-107	OJAJÄRVI	1994-05-09	683-403-5-31 X	OJAJÄRVI	1952-11-12					0		8	0,00				Ojajärvi						
11	683-403-5-82	KYLMÄKORPI	1983-10-10	683-403-5-31 X	OJAJÄRVI	1952-11-12	0,040	0,049	1,00	0,049	0		8	0,39			1	Saarijärvi						
11	683-403-5-83	RUNKOLAHTI	1983-10-10	683-403-5-31 X	OJAJÄRVI	1952-11-12	0,121	0,121	1,00	0,121	1		8	0,97				Saarijärvi						
12	683-403-5-154	Kylmäniitty	2016-08-31	683-403-5-34 X	LISÄ-RINTELÄ	1957-11-28								0,00										ei rantaviivaa
12	683-403-5-78	KYLMÄOJA	1981-11-26	683-403-5-34 X	LISÄ-RINTELÄ	1957-11-28								0,00										ei rantaviivaa
12	683-403-5-79	LISÄ-RINTELÄ	1981-11-26	683-403-5-34 X	LISÄ-RINTELÄ	1957-11-28								0,00										ei rantaviivaa
13	683-403-5-153	AUTIORANTA	2015-11-03	683-403-5-35 X	SAARIVAARA	1957-11-28	0,239	0,239	1,00	0,239	1	1	8	1,91	7,31	6,31		Saarijärvi						
13	683-403-5-88	SAARIVAARA	1985-08-21	683-403-5-35 X	SAARIVAARA	1957-11-28	0,847	0,739	0,87	0,774	0		8	5,40			5	Saarijärvi						1 jätetty osoittamatta maanomistajan toiveesta
14	683-403-5-121	Katajarinne	2000-09-07	683-403-5-37 X	HARJU	1958-01-29	0,067	0,067	1,00	0,067	1	3	8	0,54	4,58	1,58		Saarijärvi						
14	683-403-5-122	HARJU	2000-09-07	683-403-5-37 X	HARJU	1958-01-29	0,464	0,464	1,00	0,464	1		8	3,71			2	Mämmilampi						
14	683-403-5-122	HARJU	2000-09-07	683-403-5-37 X	HARJU	1958-01-29					0		8	0,00				Saarijärvi						
14	683-403-5-130	KIVIHARJU	2004-07-28	683-403-5-37 X	HARJU	1958-01-29	0,042	0,042	1,00	0,042	1		8	0,34				Saarijärvi						
15	683-403-5-137	Rantalakeus	2013-01-26	683-403-5-43 X	SAARELA	1963-08-01								0,00										ei rantaviivaa
15	683-403-5-54	VAARAPELTO	1971-03-24	683-403-5-43 X	SAARELA	1963-08-01								0,00										ei rantaviivaa
15	683-403-5-55	NASEVA	1971-03-24	683-403-5-43 X	SAARELA	1963-08-01								0,00										ei rantaviivaa
16	683-403-5-104	MPE SAARIJÄRVI	1993-08-09	683-403-5-45 X	SAARIJÄRVI	1963-10-04	0,312	0,245	0,79	0,312	0	1	8	1,96	4,36	3,36	2	Saarijärvi						
16	683-403-5-127	SAARIJÄRVI	2001-03-20	683-403-5-45 X	SAARIJÄRVI	1963-10-04	0,438	0,259	0,59	0,379	0		8	1,79			1	Saarijärvi						
16	683-403-5-128	ETELÄRINNE	2002-02-26	683-403-5-45 X	SAARIJÄRVI	1963-10-04	0,076	0,076	1,00	0,076	1		8	0,61				Saarijärvi						
16	683-403-5-95	MÄKITUPA	1991-01-31	683-403-5-45 X	SAARIJÄRVI	1963-10-04								0,00										ei rantaviivaa
16	683-403-5-97	HARJU II	1991-05-10	683-403-5-45 X	SAARIJÄRVI	1963-10-04								0,00										ei rantaviivaa
17	683-403-5-133	Temppula	2007-11-16	683-403-5-47 X	TAKALO	1963-10-07	0,142	0,105	0,74	0,142	0	1	8	0,84	1,32	0,32		Mämmilampi						
17	683-403-5-135	Vikatikki	2008-10-22	683-403-5-47 X	TAKALO	1963-10-07	0,060	0,060	1,00	0,060	1		8	0,48				Mämmilampi						
18	683-403-5-123	HONKATUPA	2000-09-28	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,077	0,077	1,00	0,077	1	6	8	0,62	6,42	0,42		Saarijärvi						
18	683-403-5-132	RANTATÖRMÄ	2004-12-23	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,068	0,068	1,00	0,068	1		8	0,54				Saarijärvi						
18	683-403-5-140	Ojajarju	2014-11-01	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,220	0,220	1,00	0,220	1		8	1,76				Petäjälampi						lampi 1,11 ha
18	683-403-5-141	Saarela	2013-01-26	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,058	0,058	1,00	0,058	1		8	0,46				Saarijärvi						
18	683-403-5-142	PETÄJÄVAARA	2013-01-26	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,061	0,061	1,00	0,061	0		8	0,49				Saarijärvi						
18	683-403-5-144	Kuokkamaa	2013-01-26	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24								0,00										ei rantaviivaa
18	683-403-5-148	Lepola	2014-11-01	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,099	0,099	1,00	0,099	1		8	0,79				Saarijärvi						Isosaari 6,37 ha
18	683-403-5-52	NUKERO	1971-03-24	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,183	0,183	1,00	0,183	0		8	1,46				Petäjälampi						lampi 1,11 ha
18	683-403-5-60	PIKKURANTA	1975-04-01	683-403-5-9 X	PETÄJÄVAARA	1917-04-24	0,037	0,037	1,00	0,037	1		8	0,30				Saarijärvi						
19	683-403-6-70	RINTELÄ	1981-11-26	683-403-6-10 X	RINTELÄ	1931-08-10								0,00										ei rantaviivaa
20	683-403-6-12	SAHA	1936-02-14	683-403-6-12	SAHA	1936-02-14	0,008	0,008	1,00	0,008	0	0	8	0,06	0,06	0,06		Saarijärvi						
21	683-403-6-95	OJANPERÄ	1999-02-03	683-403-6-13 X	OJANPERÄ	1950-12-04	0,072	0,072	1,00	0,072	1	1	8	0,58	0,58	-0,42		Saarijärvi						Isosaari 6,37 ha
22	683-403-6-14	KIVIKKO	1950-12-04	683-403-6-14	KIVIKKO	1950-12-04	0,101	0,101	1,00	0,101	0	0	8	0,81	0,81	0,81	1	Saarijärvi						Isosaari 6,37 ha
23	683-403-6-104	Saariharjun Vanhakoulu	2002-11-13	683-403-6-16 X	SAARELAN KOULU	1952-05-10	0,094	0,094	1,00	0,094	1	2	8	0,75	1,42	-0,58		Saarijärvi						
23	683-403-6-93	SATAMARANTA	1998-11-20	683-403-6-16 X	SAARELAN KOULU	1952-05-10	0,055	0,055	1,00	0,055	1		8	0,44				Saarijärvi						
23	683-403-6-94	SAARELAN KOULU	1998-11-20	683-403-6-16 X	SAARELAN KOULU	1952-05-10	0,028	0,																

																			Tilan lask. rak.oik. rakennet- tavuus huomioitu	Emätilan lask. rak.oik.	Emätilan jäljellä oleva rak.oik. rakennettavuus huomioitu	Osoitettu uusia	Vesistö	Huom
Nro	Tila	Tilan nimi	Rek.pvm	Emätila	Emätilan nimi	Emätilan rek.pvm	Kartta rv yhteensä (km)	Rakennettava rv yhteensä (km)	Rakennet- tavan rv:n osuus	Muunnettu rv yhteensä (km).	Tilan käytetty rak.oik.	Emätilan käytetty rak.oik.	Mitoitus- luku											
27	683-403-6-109	Puurunen	2014-11-07	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18					0			0,00	15,55	15,55								ei rantaviivaa
27	683-403-6-111	Ihmesaari	2015-11-27	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18	0,615	0,615	1,00	0,615	0		8	4,92							3		Saarijärvi	Isosaari 6,37 ha, kapea saari, jossa rakennuspaikat varaavat käytännössä rantaa molemmilta puolilta.
27	683-403-6-112	Tapionmaa	2015-12-01	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18	0,520	0,520	1,00	0,520	0		8	4,16							4		Iso Löytölampi	
27	683-403-6-75	SAARALA	1984-01-16	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18	0,172	0,172	1,00	0,172	0		8	1,38							1		Saarijärvi	
27	683-403-6-76	KREETTALA	1984-01-16	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18	0,070	0,070	1,00	0,070	0		8	0,56							1		Saarijärvi	
27	683-403-6-99	IHME	2000-01-18	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18	1,762	0,595	0,34	1,678	0		8	4,53							4		Iso Löytölampi	
27	683-403-6-99	IHME	2000-01-18	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18					0		8	0,00									Ojajärvi	
27	683-403-6-99	IHME	2000-01-18	683-403-6-21 X	IHME	1963-10-18					0		8	0,00									Saarijärvi	
28	683-403-6-118	Metsäläinen	2019-11-13	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	1,309	0,986	0,75	1,309	0	11	8	7,89	25,76	14,76					8		Saarijärvi	Isosaari 6,37 ha RAK
28	683-403-6-118	Metsäläinen	2019-11-13	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Saarijärvi	
28	683-403-6-118	Metsäläinen	2019-11-13	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Saarijärvi	
28	683-403-6-33	RAJALA	1974-09-06	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	1,540	0,972	0,63	1,475	8		8	7,45									Ojajärvi	
28	683-403-6-33	RAJALA	1974-09-06	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					1		8	0,00									Saarijärvi	
28	683-403-6-33	RAJALA	1974-09-06	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Kaakkurilampi	
28	683-403-6-71	Metsä Kolo	1983-05-25	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	1,450	0,539	0,37	1,053	1		8	3,13									Saarijärvi	
28	683-403-6-84	HIETAPURO	1990-08-06	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	0,940	0,195	0,21	0,940	0		8	1,56							2		Saarijärvi	
28	683-403-6-89	OJANLAHTI	1992-05-20	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	0,113	0,113	1,00	0,113	1		8	0,90									Ojajärvi	
28	683-403-6-90	LEHTOPERÄ	1992-05-20	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04	0,817	0,604	0,74	0,817	0		8	4,83							5		Ojajärvi	
28	683-403-6-90	LEHTOPERÄ	1992-05-20	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Ojajärvi	
28	683-403-6-90	LEHTOPERÄ	1992-05-20	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Saarijärvi	
28	683-403-6-90	LEHTOPERÄ	1992-05-20	683-403-6-25 X	RAJALA	1963-11-04					0		8	0,00									Saarijärvi	
29	683-403-6-27	KOSKINIEMI	1968-04-16	683-403-6-27	KOSKINIEMI	1968-04-16	0,132	0,132	1,00	0,132	1	1	8	1,06	1,06	0,06							Saarijärvi	
30	683-403-6-117	Pihkala	2017-10-14	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	0,070	0,070	1,00	0,070	0	1	8	0,56	23,93	22,93					1		Saarijärvi	
30	683-403-6-119	Uusivirkkala	2020-08-26	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	2,995	1,460	0,49	2,916	0		8	11,37							11		Ojajärvi	
30	683-403-6-119	Uusivirkkala	2020-08-26	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16					0		8										Saarijärvi	
30	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	2,283	1,500	0,66	2,283	0		8	12,00							11		Saarijärvi	
30	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16					0		8	0,00									Saarijärvi	
30	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16					0		8	0,00									Saarijärvi	
30	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16					1		8	0,00									Saarijärvi	
30	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16	683-403-6-28	VIRKKALA	1968-04-16					0		8	0,00									Saarijärvi	
31	683-403-6-103	HEIKKILÄ	2001-03-22	683-403-6-6 X	HEIKKILÄ	1928-05-23	0,482	0,053	0,11	0,482	1	2	8	0,42	1,26	-0,74							Saarijärvi	ei rantaviivaa
31	683-403-6-87	TAKKURANTA	1991-07-25	683-403-6-6 X	HEIKKILÄ	1928-05-23	0,170	0,170	1,00	0,105	1		8	0,84									Saarijärvi	
32	683-403-66-10	ISOKIVENMAA	1988-02-11	683-403-66-1 X	LAITALA	1966-12-29	0,387	0,181	0,47	0,387	3	3	8	1,45	1,45	-1,55							Iso Löytölampi	
33	683-403-69-1	MÄMMIMÖKKI	1984-01-12	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,050	0,050	1,00	0,050	1	6	8	0,40	7,39	1,39							Mämmilampi	
33	683-403-69-11	LÄMSÄKOSKI	2001-03-02	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,497	0,450	0,91	0,497	1		8	3,60									Mämmilampi	
33	683-403-69-12	LOHIMAJA	2001-10-18	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,405	0,084	0,21	0,405	1		8	0,67									Mämmilampi	
33	683-403-69-15	Lohimaa	2012-10-25	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27								0,00										
33	683-403-69-3	RÄMENIEMI	1993-09-15	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,092	0,047	0,51	0,092	1		8	0,38									Mämmilampi	
33	683-403-69-4	MÄMMILAHTI	1993-09-15	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,051	0,051	1,00	0,051	1		8	0,41									Mämmilampi	
33	683-403-69-6	METSOLA	1995-01-26	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,192	0,192	1,00	0,192	0		8	1,54							1		Mämmilampi	
33	683-403-69-8	KESÄPAIKKA	1999-11-17	683-403-69-0 X	LÄMSÄKOSKI	1934-03-27	0,050	0,050	1,00	0,050	1		8	0,40									Mämmilampi	
34	683-893-12-1	RANUAN VALTIONMAA III	1991-09-25	683-893-1-0 X	VALTIONMAA									0,00										ei rantaviivaa
35	683-403-878-10						0,062	0,000	0,00	0,062	0	0	8	0,00	0,00	0,00							Saarijärvi	
36	683-403-878-11						0,041	0,041	1,00	0,041	0	0	8	0,33	0,33	0,33							Saarijärvi	
37	683-403-878-12						0,095	0,095	1,00	0,095	0	0	8	0,76	0,76	0,76					0		Saarijärvi	kapea kiinteistö
38	683-403-878-9						0,034	0,034	1,00	0,034	0	0	8	0,27	0,27	0,27							Saarijärvi	

RANUAN KUNTA

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajenus, osa D

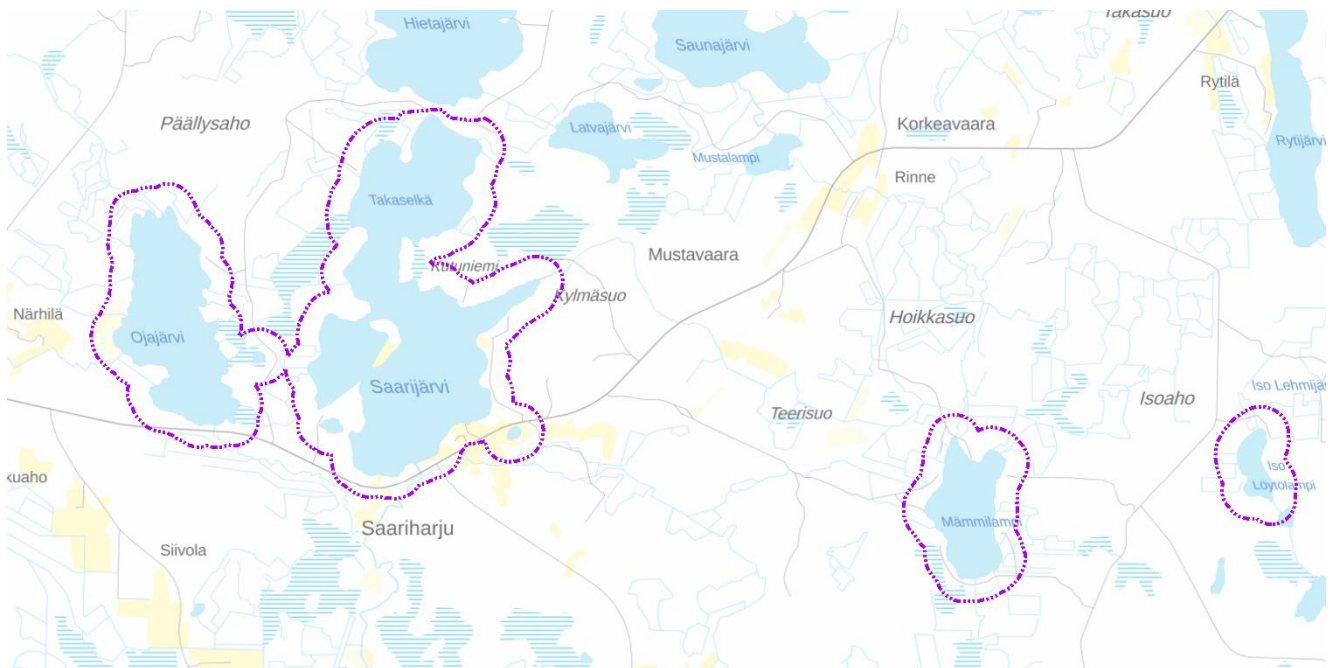
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

13.5.2022

Simojärven rantaosayleiskaavan päivittäminen ja laajenus, osa-alue D

1 Suunnitelman nimi ja suunnittelualue

- Suunnittelualue käsittää Saarijärven, Ojajärven, Kaakkurinlammen, Petäjälammen, Mämmilammen ja Iso Löytölammen ranta-alueet.
- Suunnittelualueen pinta-ala on noin 10,36 km²
- Suunnittelualueen likimääräinen rajauserkka ilmenee oheisesta kuvasta.

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen rajauserkka.

2 Suunnittelutehtävän määrittely

Simojärven alueelle on vahvistettu oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava, joka on vahvistettu 3.2.1997. Kaavan voimassaolon aikana alueella on tapahtunut kiinteistömuodostusta, maakaupoin ja sukupolven vaihdoksiin. Yli kaksikymmentä vuotta sitten laadittu rantaosayleiskaava ei enää kaikilta osin täytä sille asetettuja tavoitteita eikä maanomistajien tarpeita. Ranuan kunta on päättänyt tarkastella Simojärven tulevaa maankäyttöä uudelleen ja muuttaa rantaosayleiskaavan tämänhetkisiä ja seuraavien runsaan kymmenen vuoden tavoitteita vastaavaksi.

13.5.2022

Samassa yhteydessä kaava-aluetta laajennetaan käsittämään Simojärven itä- ja eteläpuolen järviolueet. Laajenemisalueen ranta-alueiden rakennusoikeus määritellään tilakohtaisesti ja tulevat rakennuspaikat sijoitetaan rakentamiseen mahdollisimman hyvin soveltuville alueille. Laajennusalueen rakennusoikeuden perusteet sekä muut kaavoitusperiaatteet pidetään yhteneväisinä Simojärven voimassa olevan rantaosayleiskaavan kanssa.

Rantaosayleiskaavassa selvitetään tilakohtaiset rantarakennusoikeudet ja osoitetaan rantarakennuspaikat. Rantaosayleiskaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena rantaosayleiskaavana. Kaavassa osoitetuille rakennuspaikoille rakennustarkastaja voi myöntää rakennusluvat.

Ranuan kunnanhallitus on päättänyt 24.2.2020 laittaa vireille kaavahankkeen ja kunnanhallitus päätti 29.6.2020 valita FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n Simojärven rantaosayleiskaavan päivittämisen/laajentamisen kaavanlaatijaksi.

Kaava-alue on jaettu neljään osaan (A, B, C ja D), jotta kaavan käsittely ja päätöksenteko kunnassa helpottuu mm. jääviyskysymysten osalta. Jokaisesta kaava-alueesta tehdään omat asiakirjat mutta kaavoja viedään eteenpäin yhtäaikaisesti.

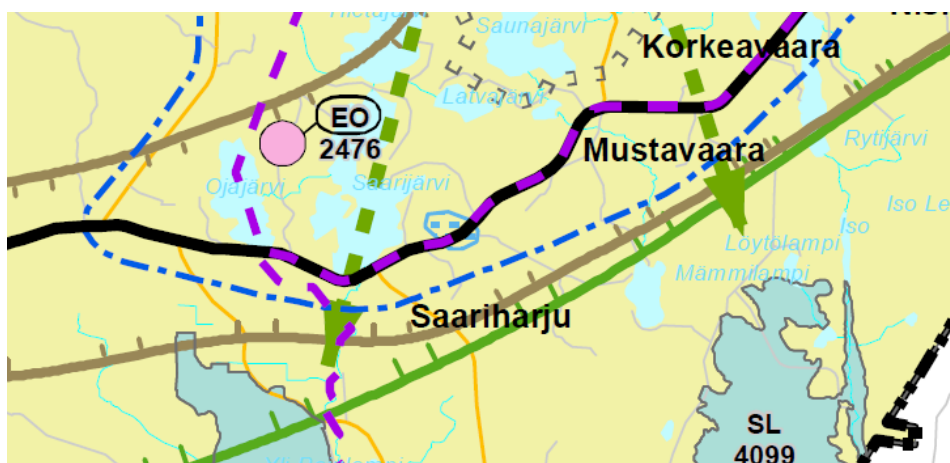
3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaavoitus

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.5.2022. Maakuntakaava kumoaa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavat sekä Rovaniemen vaihemaakuntakaavan.

Suunnittelualueita koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät:

- maaseudun kehittämisen kohdealue (mk)
- matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue (mv)
- maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- luonnonsuojelualue (SL)
- kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue tai kohde (ma)
- paliskunnan raja / esteita
- ekologinen yhteystarve

Kuva 2. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta (2022).

13.5.2022

3.2 Yleiskaavoitus

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

3.3 Ranta-asemakaavoitus

Suunnittelualueella on yksi ranta-asemakaava:

Ulkuniemen ranta-asemakaava 24.8.1994 ja muutos 22.8.2000.

Ranta-asemakaavan sijainti ilmenee oheisesta kartasta.

Kuva 3. Ranta-asemakaava-alueen sijoittuminen.

3.4 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

MRL 22 §:n mukaan Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- 2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- 3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävytyteen, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon MRL:n 1 §:ssä säädetyt lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.

13.5.2022

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

4 Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet

4.1 Kaavahankkeet

Suunnittelualueella tai sen välittömään läheisyyteen ei ole vireillä yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja.

5 Maanomistus ja hallinta

Suunnittelualue on yksityisessä omistuksessa.

6 Kaavan tavoitteet

Ranuan kunnan tavoitteena on päivittää voimassa oleva yleiskaava vastaamaan tämän päivän vaatimuksia ja tarpeita. Päivityksellä on tarkoitus mm. korjata voimassa olevassa kaavasta löydetty virheet, päivittää toteutunut tilanne, huomioida maanomistajien muuttuneet toiveet sekä tutkia rakennuspaikkakohtaisen rakennusoikeuden nostamista.

Laajenemisalueelle on tarkoitus laativa vastaava rantarakentamista ja muuta ranta-alueen maankäyttöä ohjaava oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava.

7 Laadittavat / päivitettävät selvitykset

Suunnittelutyön pohjaksi laaditaan/päivitetään seuraavat selvitykset:

- Luontoselvitys- ja maisemaselvitys
- Rakennetun kulttuuriympäristöselvitys
- Arkeologinen selvitys
- Kantatila-/Mitoitus selvitys

8 Arvioitavat vaikutukset

Kaavan vaikutuksia arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain yleisten säädösten sekä erityisesti 39 § (yleiskaavan sisältövaatimukset) edellyttämällä tavalla. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua.

13.5.2022

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetty vaikutukset:

1. ympäristövaikutukset,
2. yhdyskuntataloudelliset,
3. sosiaaliset,
4. kulttuuriset ja
5. muut vaikutukset.

Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön,
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen,
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin, olemassa olevaan perustietoon, maastokäynteihin, osallisilta ja viranomaisilta saataviin lähtötietoihin ja palautteeseen, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

9 Osalliset

A. Kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:

- kuntalaiset, kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen yritysten, laitosten työntekijät ja palvelujen käyttäjät
- kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat, maanviljelijät, metsätalouden harjoittajat, kalastajat, metsästäjät, porotalouden harjoittajat

B. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Kyläyhdistykset: Impiö-Nikkilä kyläyhdistys ry, Saariharjun kylätoimikunta
- Paliskuntain yhdistys
- Paliskunnat: Niemelä, Kuukas ja Pudasjärven Livo
- Caruna Oy
- Jakokunnat ja kalastuskunnat
- Luonnonsuojeluyhdistykset
- Lapin lintutieteellinen yhdistys

C. Viranomaiset

- Kunnan hallintokunnat
- Lapin liitto
- Lapin ELY-keskus
- Väylävirasto
- Lapin maakuntamuseo

13.5.2022

- Lapin pelastuslaitos
- Metsähallitus luontopalvelut
- Metsäkeskus

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §). Osallisilla on myös mahdollisuus esittää neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista (MRL 64 §).

10 Osallistumismahdollisuudet ja kaavaprosessin aikataulu

Osallistua voi ottamalla yhteyttä suunnittelijoihin tilaisuuksien yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse.

Vireilletulon yhteydessä on laadittu tämä MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Osallistumissuunnitelma on saatavilla koko kaavaprosessin ajan Ranuan kunnanvirastolta sekä internetsivuilla osoitteesta <https://www.ranua.fi/fi/Kuntalaiselle/Asuminen,-rakentaminen,-kaavoitus-ja-ymparisto/Kaavat-ja-kiinteistot/Vireilla-olevat-kaavat>. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

10.1 Kaavan vireilletulo, lähtöaineiston koonti, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 08/2020–09/2021

Ranuan kunnanhallitus on päättänyt 24.2.2020 laittaa kaavahankkeen vireille.

Kunta tiedotti kaavoitustyön vireilletulosta 24.2.2020. Kunta asetti osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville 17.12.2020 alkaen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on saatavilla kunnasta myös koko kaavoitusprosessin ajan ja osalliset voivat lausua mielipiteensä siitä suullisesti tai kirjallisesti nähtävillä olon aikana.

Yleiskaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtävilläolosta tiedotettiin kuulutuksella paikallislehdessä, kunnan internetsivuilla sekä ilmoituksella kunnan ilmoitustaululla.

Kaavan aloitusvaiheessa pidetään ensimmäinen viranomaisneuvottelu (MRL 64 §) johon kutsutaan Ranuan kunnan edustajat, kaavaa laativa konsultti ja ne viranomaiset, joiden toimialaa asia koskee.

10.2 Perus- ja erillisselvitysten laadinta 06/2021–05/2022

Kaavaan liittyvät selvitykset tehdään syksyn 2020 ja kevään 2022 välisenä aikana.

10.3 Kaavan valmisteluaineisto 01/2021–06/2022

Lähtöaineistojen, maastokäyntien, laadittujen selvitysten ja hyväksytyjen mitoitusperiaatteiden pohjalta laaditaan alustava yleiskaavaluonnos. Suunnittelussa käytetään pohjakarttana maanmittauslaitoksen numeerista maastotietokantaa täydennettynä kiinteistökartalla (NKRK). Yleiskaava laaditaan mittakaavaan 1:10 000.

Yleiskaavan valmisteluaineisto, eli selvitykset ja ns. kaavaluonnos, asetetaan nähtäville kesällä 2022. Ranuan kunnanhallitus päättää valmisteluvaiheen aineiston nähtäville asettamisesta.

13.5.2022

Yleiskaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville mielipiteiden esittämistä varten ja alueen maanomistajille lähetetään kirje kaavaluonnoksesta. Nähtäville asettamisesta tiedotetaan julkisesti ja nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta ja muusta valmisteluvaiheen aineistosta nähtävilläoloaikana kirjallisesti tai suullisesti. Luonnoksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja siihen laaditaan perustellut vastineet.

10.4 Kaavaehdotus 08/2022–12/2022

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella laaditaan yleiskaavaehdotus. Ehdotus asetetaan nähtäville alustavan aikataulun mukaan loppusyksyllä 2022. Ranuan kunnanhallitus päättää kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Yleiskaavan nähtävilläolosta ilmoitetaan julkisesti ja nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tarvittaessa toinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Osallisilla ja kuntalaisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kirjallisena Ranuan kunnanhallitukselle ennen nähtävilläolon päättymistä. Ehdotusvaiheessa kaava-alueen maanomistajia tiedotetaan postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti.

Yleiskaavasta järjestetään tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja siihen laaditaan perustellut vastineet.

10.5 Kaavan hyväksyminen 01/2023–03/2023

Ranuan kunnanvaltuusto päättää kaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, muita lausunnon antaneita ja tiedottamista erikseen pyytäneitä sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla. Yleiskaavan saatua lainvoiman siitä ilmoitetaan voimaantulokulutusella.

Lisätietoa kaavoituksesta antavat ja palautetta vastaanottavat:

Ranuan kunta

Risto Niemelä

Tekninen johtaja/ rakennustarkastaja

Puh. 0407049623

risto.niemela@ranua.fi

Kaavaa laativa konsultti:

FCG Finnish Consulting Group Oy

Vastaava kaavoittaja Timo Leskinen

puh. 040 508 9680

timo.leskinen@fcg.fi

Suunnittelija Heli Jokela

puh. 044 750 5312

heli.jokela@fcg.fi